

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2011.6.17
KOM(2011) 371 galutinis

2011/0160 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Liberijos savanoriško partnerystės susitarimo dėl miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos į Europos Sąjungą importuojamais medienos produktais (FLEGT) sudarymo

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT) veiksmų plane¹, kuri 2003 m. patvirtino Taryba², pasiūlyta įvairių priemonių: parama medieną gaminančioms šalims, daugiašalis bendradarbiavimas kovojant su prekyba neteisėtai nukirsta mediena, parama privačiojo sektoriaus iniciatyvoms, taip pat priemonės, skirtos atgrasyti nuo investicijų į veiklą, kuria skatinamas neteisėtas miškų kirtimas. Kertinis veiksmų plano akmuo – Sąjungos ir medieną gaminančių šalių FLEGT srities partnerystės, kuria siekiama sustabdyti neteisėtą kirtimą, užmezgimas. 2005 m. Taryba priėmė Reglamentą (EB) Nr. 2173/2005³, kuriuo sukurta medienos importo į Sąjungą licencijavimo schema ir teisėtumo tikrinimo mechanizmas.

2005 m. gruodžio mėn. Taryba įgaliojo Komisiją vesti derybas dėl partnerystės susitarimų su medieną gaminančiomis šalimis, siekiant įgyvendinti ES miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos mediena (FLEGT) veiksmų planą ir ypač paskatinti medienos, kurios teisėtumas patvirtintas, importą iš šių šalių partnerių į Sąjungą bei prekybą ja⁴. Susitarimas su Liberija yra šeštasis (po susitarimų su Gana, Kongu, Kamerūnu, Centrinės Afrikos Respublika ir Indonezija) toks derybomis pasiektas susitarimas.

Komisija derybas su Liberija pradėjo 2009 m. kovo mėn. Derybos truko daugiau kaip dvejus metus, įvyko šeši tiesioginių derybų raundai ir 14 techninių posėdžių per vaizdo konferencijas, taip pat surengta darbo susitikimų techniniais klausimais. Derybose Komisijai padėjo valstybės narės, būtent Jungtinė Karalystė, suteikusi išteklių proceso eigai palengvinti. Komisija informuodavo Tarybą apie derybų eigą ataskaitose Miškų darbo grupei, taip pat ES misijų vadovams ir atstovams Liberijoje. Po kiekvieno derybų raundo šalys surengdavo viešus posėdžius, kuriuose suinteresuotosioms šalims pranešdavo apie diskusijų eigą. Be to, Liberija visapusiškai laikėsi dalyvavimu grindžiamo požiūrio, į susitarimo rengimą įtraukdama pilietinę visuomenę, bendruomenių atstovus, privatųjį sektorių ir Liberijos parlamento nari.

Susitarime nagrinėjami visi Tarybos derybų nurodymuose numatyti klausimai. Visų pirma sukuriama FLEGT licencijavimo schemas pagrindas, institucijos ir sistemos. Taip pat apibūdinamos tiekimo grandinės kontrolės priemonės, teisinės atitikties stebėjimo sistema ir sistemos nepriklausomo audito reikalavimai. Visa tai pateikiama Susitarimo prieduose, išsamiai aprašant struktūras, kuriomis užtikrinamas išduodamų FLEGT licencijų teisėtumas.

Savanoriškame partnerystės susitarime (SPS) daugiausia dėmesio skiriama valdymui ir teisės aktų vykdymo užtikrinimui, o licencijavimo schema garantuojama, kad Liberijos mediena gaminama teisėtai. SPS Liberija išpareigoja stiprinti atskaitomybę ir didinti skaidrumą. Dėl ankstesnių neteisėtų veiksmų miškų sektoriuje Liberijos medienos reputacija tarptautinėse rinkose yra prasta. FLEGT licencija bus garantuojama, kad tarptautinėse rinkose parduodamų Liberijos medienos produktų kilmės teisėtumas yra patikrintas.

SPS bus remiamos vykdomos reguliavimo reformos, padėsiančios stiprinti teisinį pagrindą, kad būtų skatinamas tvarus miškų valdymas ir vietos bendruomenės būtų labiau įtraukiamos

¹ COM (2003) 251.

² OL C 268, 2003 11 7, p. 1.

³ OL L 347, 2005 12 30, p. 1.

⁴ Tarybos riboto naudojimo dokumentas Nr. 15102/05.

priimant sprendimus. Susitarime aiškiai nurodytos sritys, kuriose būtina vykdyti reformas, ir pateiktas jų vykdymo tvarkaraštis.

Liberija parengė visa apimančią teisinės atitikties stebėjimo pagrindą, taikomą visų rūšių medienai, pvz., medžiams iš bendruomenių miškų, didelių pagal koncesijos sutartį perduotų teritorijų arba privačių ūkių, ir apimančią visus medienos gamybos aspektus, įskaitant teisių kirsti suteikimą, miško valdymo ir aplinkos apsaugos standartų taikymą, dalijimąsi nauda, darbuotojų teises ir mokesčius. Atitiktis reikalavimams bus stebima remiantis naująja teisėtumo tikrinimo sistema, grindžiama dabartine priežiūros grandinės sistema, kuri bus išplėsta. Be to, Liberija bendradarbiaus su nepriklausomu auditoriumi, kuris reguliariai rengs ir viešai skelbs sistemos veiksmingumo ataskaitas. Pilietinė visuomenė stebės, kaip įgyvendinamas SPS, ir savo išvadas praneš vyriausybei, nacionaliniams suinteresuotiesiems subjektams ir už priežiūrą atsakingam Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui.

Susitarimas taikomas ne tik Reglamento (EB) Nr. 2173/2005 dėl FLEGT licencijavimo schemos II priede išvardytiems produktams; jis galioja visiems eksportuojamiems medienos produktams, įskaitant medienos skiedras – įprastam šalutiniam komercinės paskirties žemės ūkio koncesijų produktui. Liberija įsipareigoja sukurti sistemą, kuria ES bus suteikta garantija, kad visi iš Liberijos gaunami medienos produktai pagaminti teisėtai – tai turėtų teigiamai prisidėti prie šios šalies ekonomikos augimo.

Susitarime numatoma importo kontrolė prie Europos Sąjungos sienų, kaip nustatyta Reglamente (EB) Nr. 2173/2005 dėl FLEGT licencijavimo schemos ir jo įgyvendinimo reglamente Nr. 1024/2008. Susitarime apibūdinta Liberijos FLEGT licencija, kurios forma atitinka nustatytąją minėtame įgyvendinimo reglamente. FLEGT licencijos taip pat bus išduodamos į kitas tarptautines rinkas eksportuojamiems medienos produktams, bus taikoma speciali ES skirta numeravimo sistema, padėsianti lengvai nustatyti į ES eksportuoti skirtą medieną.

Susitarimu įsteigiamas Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas – FLEGT licencijavimo schemos srities dialogo ir bendradarbiavimo su Europos Sąjunga mechanizmas. Taip pat nustatomi suinteresuotųjų šalių dalyvavimo, socialinės apsaugos, atskaitomybės, skaidrumo, įgyvendinimo poveikio stebėjimo ir įgyvendinimo ataskaitų rengimo principai.

Susitarime nustatomas jo įsigaliojimo ir licencijavimo schemos įgyvendinimo tvarkaraštis bei procedūros. Kadangi Liberija toliau sieks pertvarkyti ir galutinai parengti sektorių reglamentuojančius teisės aktus, stiprinti savo reguliavimo ir informacijos valdymo sistemą, modernizuoti tiekimo grandinės kontrolę, kad būtų įtraukti perdirbimo įrenginiai, ir sukurti nepriklausomą teisinės atitikties tikrinimo sistemą, prireiks kelerių metų naujoms sistemoms sukurti ir išbandyti ir suformuoti vyriausybės, pilietinės visuomenės ir privatačiojo sektoriaus gebėjimus atlikti numatytas užduotis. FLEGT licencijavimo schema visu pajėgumu turėtų pradėti veikti iki 2014 m. Kol ES nepradėjo tvirtinti FLEGT licencijų, licencijų schema bus vertinama pagal Susitarime nustatytus kriterijus.

Pasiūlymas

TARYBOS SPRENDIMAS

dėl Europos Sąjungos ir Liberijos savanoriško partnerystės susitarimo dėl miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos į Europos Sąjungą importuojamais medienos produktais (FLEGT) sudarymo

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 207 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą ir 4 dalies pirmą pastraipą kartu su 218 straipsnio 6 dalies a punkto v papunkčiu ir 7 dalimi,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento pritarimą⁵,

kadangi:

- (1) gegužės mėn. Europos Komisija priėmė komunikatą Europos Parlamentui ir Tarybai „Miškų teisės aktų vykdymas, valdymas ir prekyba (FLEGT). Europos Sąjungos veiksmų plano pasiūlymas“⁶, kuriame ragino imtis priemonių kovoti su neteisėtu miškų kirtimu sudarant savanoriškus partnerystės susitarimus su medieną gaminančiomis šalimis. 2003 m. spalio mėn. Taryba priėmė išvadas dėl veiksmų plano⁷, o 2005 m. liepos 11 d. Europos Parlamentas šiuo klausimu priėmė rezoliuciją⁸.
- (2) Remiantis [...] Tarybos sprendimu Nr. 2011/XXX⁹, [...] ¹⁰ pasirašytas Europos Sąjungos ir Liberijos Respublikos savanoriškas partnerystės susitarimas dėl miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos į Europos Sąjungą importuojama mediena ir medienos produktais (FLEGT) (toliau – Susitarimas), atsižvelgiant į tai, kad jis gali būti sudarytas.
- (3) Susitarimas turėtų būti sudarytas,

⁵ OL C [...], [...], p. [...].

⁶ COM (2003) 251.

⁷ OL C 268, 2003 11 7, p. 1.

⁸ OL C 157 E, 2006 7 6, p. 482.

⁹ OL L [...], [...], p. [...]. Įterpti dokumento numerį, datą ir paskelbimo nuorodą.

¹⁰ OL... Įrašyti pasirašymo datą.

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Sąjungos vardu patvirtinamas Susitarimas dėl Europos Sąjungos ir Liberijos Respublikos savanoriško partnerystės susitarimo dėl miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos į Europos Sąjungą importuojamais medienos produktais (FLEGT) sudarymo.

Susitarimo tekstas pridedamas prie šio sprendimo.

2 straipsnis

Tarybos pirmininkas paskiria asmenį (-is), turintį (-čius) teisę Sąjungos vardu paskelbti Susitarimo 30 straipsnyje numatytą pranešimą, kuriuo išreiškiamas Sąjungos sutikimas laikytis Susitarimo.

3 straipsnis

Jungtiniame Susitarimo įgyvendinimo komitete, įsteigtame pagal Susitarimo 19 straipsnį, Sąjungai atstovauja Komisijos atstovai.

Valstybės narės Jungtinio Susitarimo įgyvendinimo komiteto posėdžiuose gali dalyvauti kaip Sąjungos delegacijos narės.

4 straipsnis

Siekiant pataisyti Susitarimo priedus remiantis Susitarimo 26 straipsniu Komisija įgaliojama Reglamento (EB) Nr. 2173/2005 11 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka Sąjungos vardu patvirtinti tas pataisas.

5 straipsnis

Šis sprendimas įsigalioja jo priėmimo dieną.

6 straipsnis

Šis sprendimas skelbiamas *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Priimta [...]

*Tarybos vardu
Pirmininkas
[...]*

**EUROPOS SAJUNGOS IR LIBERIJOS RESPUBLIKOS SAVANORIŠKAS
PARTNERYSTĖS SUSITARIMAS DĖL MIŠKŲ TEISĖS AKTŲ VYKDYMO, MIŠKŲ
VALDYMO IR PREKYBOS Į EUROPOS SAJUNGA IMPORTUOJAMA MEDIENA IR
MEDIENOS PRODUKTAIS (FLEGT)**

EUROPOS SAJUNGA,

toliau – Sąjunga,

ir

LIBERIJOS RESPUBLIKA,

toliau – Liberija,

toliau kartu – Šalys,

ATSIŽVELGDAMOS į glaudų Sąjungos ir Liberijos bendradarbiavimą, ypač pagal Partnerystės susitarimą tarp Afrikos, Karibų jūros bei Ramiojo vandenyno grupės valstybių ir Europos bendrijos bei jos valstybių narių, pasirašytą 2000 m. birželio 23 d. Kotonu, Benine¹¹ (toliau – Kotonu susitarimas);

ATSIŽVELGDAMOS į tai, kad Komisijos komunikatas Tarybai ir Europos Parlamentui dėl ES miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos (FLEGT) veiksmų plano¹² yra pirmasis žingsnis siekiant skubiai išspręsti neteisėto miškų kirtimo ir su juo susijusios prekybos klausimą;

SUVOKDAMOS miškų tvaraus valdymo principų, nustatytų 1992 m. Rio de Žaneiro aplinkos ir vystymosi deklaracijoje, susijusioje su miškų tvariu valdymu, ypač 10 principo dėl visuomenės informavimo bei jos dalyvavimo sprendžiant aplinkos problemas svarbos ir 22 principo dėl nepaprastai svarbaus čiabuvių gyventojų ir kitų vietos bendruomenių vaidmens valdant aplinką ir užtikrinant vystymąsi, svarbą;

ATSIŽVELGDAMOS į 1992 m. teisiškai neįpareigojantį, bet autoritetingą pareiškimą dėl pasaulinio konsensuso principų, susijusių su visų rūšių miškų valdymu, apsauga ir tvariu vystymusi, ir į neseniai Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos priimtą teisiškai neįpareigojančią priemonę, susijusią su visų rūšių miškais¹³;

REMDAMOSI Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencija (CITES), ypač reikalavimu, kad CITES leidimus eksportuoti į I, II ar III priedus įtrauktų rūšių egzempliorius CITES konvencijos šalys išduotų tik tam tikromis sąlygomis, visų pirma jei šie egzemplioriai įsigyti nepažeidžiant šios valstybės faunos ir floros apsaugos teisės aktų;

¹¹ OL L 317, 2000 12 15.

¹² COM(2003) 251 galutinis, 2003 5 21.

¹³ 2008 m. sausio 31 d. A/RES 62/98.

ATSIŽVELGDAMOS į svarbą, kurią Šalys teikia tarptautiniu mastu sutartims vystymosi tikslams ir Jungtinių Tautų Tūkstantmečio vystymosi tikslams;

DAR KARTĄ PATVIRTINDAMOS svarbą, kurią Šalys teikia daugiašalių prekybos sistemų reglamentavimo principams ir taisyklėms, ypač 1994 m. Bendrajame susitarime dėl muitų tarifų ir prekybos bei kituose daugiašaliuose susitarimuose, kuriais įsteigiama Pasaulio prekybos organizacija (PPO), nustatytoms teisėms ir pareigoms, ir būtinybei juos taikyti skaidriai ir nediskriminaciškai;

ATSIŽVELGDAMOS į 2005 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2173/2005 dėl FLEGT licencijavimo schemos medienos importui į Europos bendriją sukūrimo¹⁴;

ATSIŽVELGDAMOS į Liberijos miškų reformos įstatymu¹⁵, kuriuo siekiama užtikrinti nesuderinamų prekybos, bendruomenės ir gamtos išsaugojimo prioritetų pusiausvyrą miško išteklių naudojimo, valdymo ir apsaugos srityse, ir taip skatinti veiksmingą dabartinį miško išteklių naudojimą siekiant ekonomikos vystymosi ir kartu užtikrinant, kad miško ištekliais galėtų naudotis ateities kartos, nustatytą sistemą;

PRIPAŽINDAMOS, kad Liberija didelę svarbą teikia visuomenės dalyvavimui tvaraus miškų naudojimo ir valdymo procesuose ir šių procesų, įskaitant leidimų kirsti mišką išdavimo, aplinką tausojančių veiksmų skatinimo ir stebėjimo, ar laikomasi mokesčių ir kitų norminių reikalavimų, skaidrumui;

PRIPAŽINDAMOS, kad Liberijos teisėtumo tikrinimo sistema sukurta taip, kad būtų užtikrintas visų iš Liberijos į bet kurią šalį eksportuojamų medienos produktų teisėtumas ir kad teisėtumo reikalavimai būtų taikomi visiems medienos produktams, naudojamiems vietinėje rinkoje, arba juos apimtu;

ATSIŽVELGDAMOS į Liberijos pastangas skatinti tvarų miškų ir laukinės gyvūnijos valdymą visoje šalies teritorijoje, ypač užtikrinti visų medienos srautų teisėtumą;

PRIPAŽINDAMOS, kad FLEGT savanoriško partnerystės susitarimo įgyvendinimas padės kovoti su klimato kaita ir kartu mažinti dėl miškų naikinimo ir nykimo susidarančių išmetamųjų teršalų kiekį (pagal REDD+ procesą) skatinant miškų teisės aktų vykdymą ir miškų valdymą;

ATSIŽVELGDAMOS į svarbą, kurią Šalys teikia pilietinės visuomenės, privačiojo sektoriaus atstovų ir vietos gyventojų dalyvavimui sėkmingai įgyvendinant miškų valdymo politiką, ypač konsultuojantis su visuomene ir teikiant jai informaciją,

SUSITARĖ:

¹⁴ OL L 347, 2005 12 30.

¹⁵ 2006 m. Miškų reformos įstatymas (MRI).

1 straipsnis

Tikslas

Šio Susitarimo tikslas, atitinkantis Šalių bendrą įsipareigojimą tvariai valdyti visų rūšių miškus, yra sukurti teisinį pagrindą, kuriuo būtų užtikrinta, kad visi iš Liberijos į Sąjungą importuojami medienos produktai, kuriems taikomas šis Susitarimas, būtų teisėtai pagaminti, ir taip skatinti prekybą medienos produktais.

Šis Susitarimas taip pat yra Šalių dialogo ir bendradarbiavimo pagrindas, kuris padės ir paskatins visiškai įgyvendinti šį Susitarimą, pagerins miškų teisės aktų vykdymą ir miškų valdymą.

2 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame Susitarime vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) importas į Sąjungą – medienos produktų išleidimas į laisvą apyvartą Sąjungoje, kaip apibrėžta 1992 m. spalio 12 d. Reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą¹⁶, 79 straipsnyje; šie produktai negali būti laikomi „nekomercinio pobūdžio prekėmis“, kaip apibrėžta 1993 m. liepos 2 d. Komisijos reglamento (EEB) Nr. 2454/93, išdėstančio Tarybos reglamento (EEB) Nr. 2913/92, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą, įgyvendinimo nuostatas¹⁷, 6 straipsnio 1 dalyje;
- b) eksportas – medienos produktų fizinis išvežimas arba paėmimas iš bet kurios Liberijos geografinės teritorijos dalies, išskyrus per Liberijos teritoriją tranzitu vežamus medienos produktus;
- c) tranzitu vežama mediena – trečiosios šalies kilmės medienos produktai, į Liberijos teritoriją įvežti ir iš jos išvežti kontroliuojant muitinei ir nepakeičiant kilmės šalies;
- d) medienos produktai – I priede išvardyti produktai;
- e) SS kodas – keturių arba šešių skaitmenų kodas, pateiktas suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos, nustatytos Pasaulio muitinių organizacijos tarptautinėje suderintos prekių aprašymo ir kodavimo sistemos konvencijoje;
- f) FLEGT licencija – dokumentas, kuriuo patvirtinama, kad siuntos kilmės teisėtumas patikrintas taikant šiame Susitarime nustatytus kriterijus. FLEGT licencija yra rašytinė arba elektroninė;

¹⁶ OL L 302, 1992 10 19.

¹⁷ OL L 253, 1993 10 11.

- g) licencijas išduodanti institucija – institucija, kurią Liberija paskyrė išduoti ir tvirtinti FLEGT licencijas;
- h) kompetentingos institucijos – institucijos, kurias Sąjungos valstybės narės paskyrė priimti, pripažinti ir tikrinti FLEGT licencijas;
- i) siunta – medienos produktų, kuriems išduota FLEGT licencija, kiekis, siunčiamas Liberijos siuntėjo ir Sąjungos muitinės įstaigoje pateikiamas išleisti į laisvą apyvartą;
- j) teisėtai pagaminta mediena – medienos produktai, įgyti, pagaminti ir parduodami laikantis visų Liberijoje galiojančių įstatymų ir teisės aktų nuostatų, kaip nurodyta II priede;
- k) išleidimas į laisvą apyvartą – Sąjungos muitinės procedūra, kurią vykdant ne Sąjungos prekėms suteikiamas Sąjungos prekių muitinis statusas (pagal Reglamentą (EEB) Nr. 2913/92) ir kuri apima privalomų importo muitų ir prireikus kitų mokesčių rinkimą, prekybos politikos ir draudimo arba ribojimo priemonių taikymą ir kitų nustatytų prekių importo formalumų atlikimą;
- l) Europos Komisija – Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 13 straipsnio 1 dalyje ir 17 straipsnyje nurodyta Sąjungos institucija, kurios užduotis, be kita ko, yra užtikrinti Sąjungos atstovavimą išorės santykiuose ir atlikti koordinavimo, vykdomąsias ir valdymo funkcijas.

3 straipsnis

FLEGT licencijavimo schema

1. Šio Susitarimo Šalys taiko viena kitai miškų teisės aktų vykdymo, miškų valdymo ir prekybos licencijavimo schemą (toliau – FLEGT licencijavimo schema). Joje nustatomos procedūros ir reikalavimai, kuriais siekiama patikrinti ir patvirtinti, taikant FLEGT licencijas, kad į Sąjungą siunčiami medienos produktai pagaminti arba įgyti teisėtai. Laikydamosi Tarybos reglamento (EB) Nr. 2173/2005 ir šio Susitarimo nuostatų, Sąjunga priima tik tas iš Liberijos į Sąjungą importuojamas siuntas, kurioms išduotos FLEGT licencijos.
2. FLEGT licencijavimo schema taikoma į I priede išvardytiems medienos produktams.

4 straipsnis

Licencijas išduodanti institucija

1. Liberija paskiria licencijas išduodančią instituciją ir jos duomenis ryšiams perduoda Europos Komisijai. Šią informaciją abi Šalys skelbia viešai.

2. Licencijas išduodanti institucija tikrina, ar medienos produktai pagaminti teisėtai pagal II priede nurodytus teisės aktus. Laikydamosi II priede nustatytų sąlygų, institucija teisėtai pagamintos arba įgytos į Sąjungą eksportuojamos medienos siuntoms išduoda FLEGT licencijas.
3. Licencijas išduodanti institucija neišduoda FLEGT licencijų medienos produktams, sudarytiems iš arba kurių sudėtyje yra medienos produktų, importuotų į Liberiją iš trečiosios šalies, nebent įrodoma, kad šie medienos produktai pagaminti ir eksportuoti laikantis atitinkamos trečiosios šalies teisės aktų, šio Susitarimo II priedo nuostatų ir visų teisės aktų, kuriais reglamentuojamas medienos produktų importas į Liberiją.
4. Licencijas išduodanti institucija nustato FLEGT licencijų išdavimo procedūras ir jas skelbia viešai. Ji taip pat saugo įrašus apie visas siuntas, kurioms išduotos FLEGT licencijos, ir, laikydamosi su duomenų apsauga susijusių nacionalinės teisės aktų, šiuos įrašus teikia nepriklausomiems stebėtojams, kartu neatskleisdama konfidencialios eksportuotojų informacijos, susijusios su nuosavybe.

5 straipsnis

Sajungos kompetentingos institucijos

1. Europos Komisija perduoda Liberijai Sąjungos valstybių narių paskirtų kompetentingų institucijų duomenis ryšiams. Šią informaciją abi Šalys skelbia viešai.
2. Prieš išleisdamos siuntas į laisvą apyvartą Sąjungoje, kompetentingos institucijos patikrina, ar visoms siuntoms išduotos galiojančios FLEGT licencijos. Jei dėl FLEGT licencijos galiojimo kyla abejonių, siuntos išleidimas į laisvą apyvartą gali būti sustabdytas, o siunta sulaukyta. Siuntų, kurioms išduotos FLEGT licencijos, išleidimo į laisvą apyvartą Sąjungoje procedūros aprašytos III priede.
3. Kompetentingos institucijos registruoja ir kasmet viešai skelbia informaciją apie gautas FLEGT licencijas.
4. Laikydamosi su duomenų apsauga susijusių nacionalinės teisės aktų, kompetentingos institucijos leidžia naudotis atitinkamais dokumentais bei duomenimis asmenims ir įstaigoms, kuriuos Liberija paskyrė nepriklausomais auditoriais.
5. Tačiau į Sąjungą įvežama iš Nykstančių laukinės faunos ir floros rūšių tarptautinės prekybos konvencijos (CITES) priedėliuose išvardytų rūšių pagaminta mediena ir medienos produktai, kuriems išduotos FLEGT licencijos, tikrinami tik vieną kartą, kaip nurodyta 1996 m. gruodžio 9 d. Tarybos reglamente (EB) Nr. 338/97 dėl laukinės faunos ir floros rūšių apsaugos kontroliuojant jų prekybą¹⁸, nes FLEGT licencija taip pat patvirtinama, kad ši mediena pagaminta arba įsigyta teisėtai.

¹⁸ OL L 61, 1997 3 3, p. 1.

6 straipsnis

FLEGT licencijos

1. Licencijas išduodanti institucija FLEGT licencijas išduoda siekdama patvirtinti, kad medienos produktai pagaminti arba įgyti teisėtai.
2. FLEGT licencijos rengiamos ir pildomos anglų kalba.
3. Bendru susitarimu Šalys gali sukurti elektroninę FLEGT licencijų išdavimo, perdavimo ir priėmimo sistemą.
4. FLEGT licencijų išdavimo procedūra ir techninės specifikacijos aprašytos IV priede.

7 straipsnis

Teisėtai pagamintos medienos apibrėžtis

Šio Susitarimo tikslais teisėtai pagamintos arba įgytos medienos apibrėžtis pateikta 2 straipsnyje ir II priede. Šioje apibrėžtyje nurodyti Liberijos įstatymai ir įgyvendinimo teisės aktai, kurių būtina laikytis, kad medienos produktams būtų išduodamos FLEGT licencijos. Į II priedą taip pat įtraukta teisėtumo lentelė, teisėtumo rodikliai ir tikrikliai, taip pat išsamios tikrinimo procedūros, kurių būtina laikytis pagal Liberijos įstatymus.

8 straipsnis

Teisėtai pagamintos medienos tikrinimas

1. Liberija diegia sistemą, skirtą patikrinti, ar mediena pagaminta arba įgyta teisėtai ir ar į Sąjungą eksportuojamos tik taip patikrintos siuntos. Ši teisėtumo tikrinimo sistema apima atitikties patikras, siekiant užtikrinti, kad eksportui į Sąjungą skirta mediena ir medienos produktai būtų pagaminti arba įgyti teisėtai ir kad FLEGT licencijos nebūtų išduotos neteisėtai pagamintos, įgytos arba nežinomos kilmės medienos siuntoms. Į šią sistemą taip pat įeina procedūros, kuriomis siekiama užtikrinti, kad neteisėtos arba nežinomos kilmės mediena nepatektų į tiekimo grandinę.
2. Sistema, naudojama siekiant patikrinti, ar medienos produktų siuntos paruoštos iš teisėtai pagamintų produktų, aprašyta II priede.

9 straipsnis

FLEGT licencijavimo schemas taikymas medienos produktams, kurie neeksportuojami į Sąjungą

1. Liberija, pasinaudodama, kai įmanoma, šiam Susitarimui įgyvendinti sukurtomis teisėtumo tikrinimo sistemomis, stengiasi patikrinti ne į Sąjungos rinką eksportuojamos

medienos, vietinėje rinkoje parduodamos medienos ir importuojamos medienos teisėtumą.

2. Remdama šias pastangas, Sąjunga, palaikydama dialogą su suinteresuotosiomis šalimis, prekiaujant kitose tarptautinėse rinkose ir su trečiosiomis šalimis skatina naudotis sistemomis, sukurtomis šiam Susitarimui įgyvendinti.

10 straipsnis

Konsultacijos dėl licencijų galiojimo

1. Jei kyla abejonių dėl kurios nors licencijos galiojimo, atitinkama kompetentinga institucija gali prašyti, kad licencijas išduodanti institucija pateiktų papildomos informacijos ir išsamesnių paaiškinimų. Jei licencijas išduodanti institucija per 21 kalendorinę dieną nepateikia atsakymo, kompetentinga institucija veikia pagal galiojančius nacionalinės teisės aktus ir licencijos nepripažįsta. Jeigu gavus papildomos informacijos ir atlikus tolesnį tyrimą paaiškėja, kad licencijoje pateikta informacija neatitinka siuntos, kompetentinga institucija veikia pagal galiojančius nacionalinius teisės aktus ir licencijos nepripažįsta. Kiekvieną kartą atsisakius pripažinti FLEGT licenciją, licencijas išduodančiai institucijai apie tai nedelsiant pranešama raštu ir nurodoma priežastis, dėl kurios licencija nepripažinta.
2. Jei konsultuojantis dėl FLEGT licencijų nuolat iškyla nesutarimų arba sunkumų, klausimas gali būti perduotas nagrinėti Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui.

11 straipsnis

Nepriklausomas auditorius

1. Šalys sutaria, kad siekiant užtikrinti FLEGT licencijavimo schemos kokybę ir veiksmingumą, kaip nurodyta V priede, būtinos nepriklausomo auditoriaus paslaugos, teikiamos sutartu metu.
2. Pasikonsultavusi su Sąjunga, Liberija samdo nepriklausomą auditorių.
3. Dėl savo darbo gaunamus skundus nepriklausomas auditorius perduoda nagrinėti Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui.
4. Nepriklausomas auditorius savo pastabas Šalims pateikia ataskaitose, laikydamasis V priede aprašytos procedūros. Nepriklausomo auditoriaus ataskaitos skelbiamos laikantis V priede nustatytos procedūros.
5. Šalys lengvina nepriklausomo auditoriaus darbą, be kita ko užtikrindamos prieigą prie informacijos abiejų Šalių teritorijose, kad jis galėtų vykdyti savo funkcijas. Tačiau Šalys, laikydamosi savo atitinkamų duomenų apsaugos teisės aktų, gali nesuteikti informacijos, kurios joms neleidžiama atskleisti.

12 straipsnis

Pažeidimai

Šalys informuoja viena kitą, jei įtaria arba jei gauna įrodymų apie bet koki vengimą taikyti FLEGT licencijavimo schemą arba su ja susijusius pažeidimus, įskaitant:

- a) prekybos taisyklių apėjimą, visų pirma prekybos srautus iš Liberijos į Sąjungą nukreipiant per trečiąją šalį, kai yra pagrindo manyti, kad tai daroma norint išvengti licencijavimo;
- b) FLEGT licencijų išdavimą medienos produktams, kurių sudėtyje yra įtartinos kilmės importuotos medienos iš trečiųjų šalių; arba
- c) sukčiavimą įsigyjant arba naudojant FLEGT licencijas.

13 straipsnis

FLEGT licencijavimo schemos veikimo pradžia

1. Šalys susitaria dėl datos, nuo kurios FLEGT licencijavimo schema pradės veikti.

2. Prieš pradėdant išduoti FLEGT licencijas, atliekamas bendras techninis vertinimas, kurio tikslai ir kriterijai nustatyti VI priede. Vertinant nustatoma, ar teisėtumo tikrinimo sistema, kuria grindžiama FLEGT licencijavimo schema, tinkamai veikia ir ar Europos Sąjungoje įdiegtos FLEGT licencijų priėmimo, tikrinimo ir pripažinimo sistemos.

14 straipsnis

Susitarimo įgyvendinimo tvarkaraštis

1. Šalys patvirtina VII priede pateiktą įgyvendinimo tvarkaraštį.
2. Per Jungtinį Susitarimo įgyvendinimo komitetą Šalys įvertina įgyvendinimo pažangą pagal VII priede nustatytą tvarkaraštį.

15 straipsnis

Papildomos priemonės

1. Šalys nustatė sritis, nurodytas VIII priede, kurioms būtini papildomi techniniai ir finansiniai ištekliai, kad būtų įgyvendintas šis Susitarimas.
2. Šie papildomi ištekliai suteikiami pagal įprastas Sąjungos ir jos valstybių narių pagalbos Liberijai programavimo procedūras ir pačios Liberijos biudžeto procedūras.
3. Šalys numato, kad būtina priimti bendrą susitarimą, kuriame būtų suderintas Europos Komisijos ir Sąjungos valstybių narių finansavimas bei techninis įnašas siekiant paremti šias priemones.
4. Liberija užtikrina, kad su šio Susitarimo įgyvendinimu susijęs pajėgumų didinimas būtų patvirtintas nacionalinėse planavimo priemonėse, pavyzdžiui, skurdo mažinimo strategijose.
5. Šalys užtikrina, kad su šio Susitarimo įgyvendinimu susiję veiksmai būtų derinami su dabartinėmis arba būsimomis vystymosi iniciatyvomis, pavyzdžiui, iniciatyva mažinti dėl miškų naikinimo ir nykimo susidarančių išmetamųjų teršalų kiekį (pagal REDD+ procesą).
6. Papildomi ištekliai suteikiami pagal Kotonu susitarime numatytas procedūras, kuriomis reglamentuojama Sąjungos pagalba, ir procedūras, kuriomis reglamentuojama dvišalė Sąjungos valstybių narių pagalba Liberijai.

16 straipsnis

Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas įgyvendinant šį Susitarimą

1. Remdamasi Liberijos miškų reformos įstatymu, susijusiu su dalyvaujamoju miško išteklių valdymu, Liberija užtikrina, kad šis Susitarimas įgyvendinamas ir stebimas konsultuojantis su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, įskaitant pramonės, pilietinės visuomenės, vietos bendruomenių atstovus ir kitus nuo miškų priklausomus gyventojus. Suinteresuotųjų šalių dalyvavimas užtikrinamas pasitelkiant esamas miško valdymo įstaigas ir nacionalinę instituciją, kuri turi būti įsteigta remiantis šio straipsnio 2 dalimi.
2. Šio Susitarimo įgyvendinimui stebėti Liberija įsteigia nacionalinį komitetą, sudarytą iš atitinkamų vyriausybinių agentūrų atstovų ir kitų suinteresuotųjų šalių.
3. Sąjunga šio Susitarimo įgyvendinimo klausimais reguliariai konsultuojasi su suinteresuotosiomis šalimis vykdydama įsipareigojimus pagal 1998 m. Orhuso konvenciją dėl teisės gauti informaciją, visuomenės dalyvavimo priimant sprendimus ir teisės kreiptis į teismus aplinkosaugos klausimais.

17 straipsnis

Socialinė apsauga

1. Norėdamos kuo labiau sumažinti galimą neigiamą poveikį, Šalys susitaria siekti geriau suprasti gyventojų ir vietos bendruomenių, kurioms gali būti daromas poveikis, įskaitant neteisėtu miškų kirtimu užsiimančias bendruomenes, gyvenseną.
2. Šalys stebi šio Susitarimo poveikį šioms bendruomenėms ir kartu imasi tinkamų priemonių neigiamam poveikiui sušvelninti. Šalys gali susitarti dėl papildomų priemonių, skirtų neigiamam poveikiui mažinti.

18 straipsnis

Su rinka susijusios skatinamosios priemonės

Atsižvelgdama į tarptautinius įsipareigojimus, Sąjunga siekia skatinti medienos produktų, kuriems taikomas šis Susitarimas, patekimą į savo rinką. Šios pastangos apima:

- a) viešojo ir privataus pirkimo politikos, kuria pripažįstamos pastangos užtikrinti teisėtos kilmės medienos produktų tiekimą, skatinimą ir
- b) produktų, kuriems išduotos FLEGT licencijos, patekimo į Sąjungos rinką skatinimą.

19 straipsnis

Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas

1. Šalys įsteigia Jungtinį Susitarimo įgyvendinimo komitetą (JSĮK), kurio tikslas – padėti stebėti ir vertinti šį Susitarimą. Komitetas padeda Šalims palaikyti dialogą ir keistis informacija.
2. Kiekviena šalis į komitetą paskiria savo atstovus. Komiteto sprendimai priimami bendru sutarimu. Komitetui bendrai pirmininkauja du jo nariai: vienas Sąjungos atstovas ir vienas Liberijos atstovas.
3. Komitetas nagrinėja visus su šio Susitarimo veiksmingu įgyvendinimu susijusius klausimus. Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas:
 - a) renkasi ne rečiau kaip du kartus per metus Šalių sutartomis dienomis sutartose vietose;
 - b) rengia savo darbotvarkę ir bendrų veiksmų užduotis;
 - c) nustato savo darbo tvarkos taisykles;
 - d) nustato pirmininkavimą posėdžiams pagal pasidalijamojo pirmininkavimo tvarką;
 - e) užtikrina, kad jo darbai būtų kuo skaidresni ir kad visuomenė galėtų gauti informaciją apie jo darbus ir sprendimus;
 - f) prireikus steigia darbo grupes ar kitus pagalbinius organus darbo srityse, kuriose būtinos specialios žinios;
 - g) skelbia metinę ataskaitą. Išsami informacija apie šios ataskaitos turinį pateikta IX priede.
4. Jungtinio Susitarimo įgyvendinimo komiteto funkcijos aprašytos X priede.
5. Siekiant palengvinti Susitarimo įgyvendinimą, nuo šio Susitarimo parafavimo iki jo įsigaliojimo sukuriama jungtinė veiksmų derinimo ir stebėjimo sistema.

20 straipsnis

Pranešimas apie Susitarimo įgyvendinimą

1. Už oficialius pranešimus apie šio Susitarimo įgyvendinimą atsakingi Šalių atstovai:
Liberija: Europos Sąjunga:
Žemės ūkio ministerija Sąjungos delegacijos Liberijoje vadovas
2. Šalys laiku perduoda viena kitai šiam Susitarimui įgyvendinti būtina informaciją.

21 straipsnis

Ataskaitos ir informacijos atskleidimas visuomenei

1. Informacijos atskleidimas svarbu siekiant gerinti valdymą, todėl įgyvendinant savanorišką partnerystės susitarimą svarbu, kad suinteresuotosioms šalims būtų perduodama informacija. Reguliariai atskleidžiant informaciją lengviau taikyti ir stebėti sistemas, didinamas skaidrumas, stiprėja suinteresuotųjų šalių ir vartotojų pasitikėjimas, taip pat užtikrinama griežtesnė Šalių atskaitomybė. Informacija, kuri bus viešai skelbiama, nurodyta IX priede.
2. Kiekviena Šalis nustato tinkamiausias priemones informacijai skelbti. Visų pirma, Šalys stengiasi įvairioms su miškų sektoriumi susijusioms suinteresuotosioms šalims laiku perduoti patikimą ir atnaujintą informaciją.
3. Skelbiama su Jungtinio Susitarimo įgyvendinimo komiteto veikla ir procedūromis susijusi informacija.

22 straipsnis

Konfidenciali informacija

1. Kiekviena Šalis įsipareigoja neperžengdama savo įstatymų ribų neatskleisti konfidencialios informacijos, kuria keičiamasi pagal šį Susitarimą. Šalys visuomenei neatskleidžia ir savo institucijoms, dalyvaujančioms įgyvendinant šį Susitarimą, neleidžia atskleisti informacijos, kuria keičiamasi pagal šį Susitarimą ir kuri yra prekybos paslaptis arba konfidenciali verslo informacija.
2. Pagal šio straipsnio 1 dalį konfidencialia nelaikoma ši informacija:

- a) Liberijos išduotų ir Sąjungos gautų FLEGT licencijų skaičius bei rūšis ir pagal šias licencijas iš Liberijos eksportuotų bei Sąjungos gautų medienos produktų kiekis;
- b) licencijos turėtojų ir importuotojų pavadinimai (pavardės) ir adresai;
- c) eksportuotojų mokamų rinkliavų ir mokesčių sumos;
- d) skirtos baudos arba rangovo ar licencijos turėtojo atžvilgiu priimtos sankcijos.

23 straipsnis

Teritorinis taikymas

Šis Susitarimas Sutartyje dėl Europos Sąjungos veikimo nustatytais sąlygomis taikomas teritorijai, kurioje Sutartis taikytina, ir Liberijos teritorijai.

24 straipsnis

Ginčų sprendimas

1. Visus su šio Susitarimo taikymu arba aiškinimu susijusius ginčus Šalys stengiasi išspręsti, rengdamos neatidėliotinas konsultacijas.
2. Jei per du mėnesius nuo pirminio prašymo konsultuotis pateikimo dienos ginčas negali būti išspręstas konsultuojantis, kiekviena Šalis ginčą gali perduoti nagrinėti Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui, kuris stengiasi jį išspręsti. Komitetui suteikiama visa svarbi informacija, reikalinga padėčiai nuodugniai išnagrinėti, kad būtų rastas priimtinas sprendimas. Šiuo tikslu komitetas privalo išnagrinėti visas galimybes užtikrinti tinkamą šio Susitarimo veikimą.
3. Jei komitetas nepajėgia per du mėnesius išspręsti ginčo, Šalys gali kartu prašyti trečiosios šalies geranoriškos pagalbos ar tarpininkavimo.
4. Jei ginčo negalima išspręsti pagal šio straipsnio 3 dalies a punktą, viena Šalis gali pranešti kitai apie tai, kad paskyrė arbitražą; tuomet kita Šalis per 30 kalendorinių dienų nuo pirmojo arbitro paskyrimo paskiria antrąjį arbitražą. Per du mėnesius nuo antrojo arbitro paskyrimo Šalys kartu paskiria trečiąjį arbitražą.
5. Arbitrų sprendimai priimami balsų dauguma per šešis mėnesius nuo trečiojo arbitro paskyrimo dienos.
6. Arbitrų sprendimai Šalims privalomi ir neskundžiami.
7. Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas nustato arbitražo tvarką.

25 straipsnis

Sustabdymas

1. Kiekviena Šalis gali sustabdyti šio Susitarimo taikymą, jei kita Šalis a) nevykdo įsipareigojimų, nustatytų pagal šį Susitarimą, b) netaiko reglamentavimo ir administracinių priemonių, būtinų šiam Susitarimui įgyvendinti arba c) veikimu arba neveikimu kelia didelę grėsmę aplinkai, Sąjungos arba Liberijos gyventojų sveikatai, saugai ir saugumui. Apie sprendimą sustabdyti ir šio sprendimo priežastis kitai Šaliai pranešama raštu.
2. Šio Susitarimo sąlygos nustoja galioti po 30 kalendorinių dienų nuo pranešimo dienos.
3. Šis Susitarimas vėl taikomas po 30 kalendorinių dienų nuo tada, kai jį sustabdžiusi Šalis kitai Šaliai praneša, kad sustabdymo priežasčių nebeliko.

26 straipsnis

Pakeitimai

1. Kiekviena Šalis, norinti atlikti šio Susitarimo pakeitimus, tokį pasiūlymą pateikia vėliau kaip prieš tris mėnesius iki kito Jungtinio Susitarimo įgyvendinimo komiteto posėdžio. Komitetas išnagrinėja pasiūlymą ir, jei susitaria, pateikia rekomendaciją. Kiekviena Šalis išnagrinėja rekomendaciją ir, jei su ja sutinka, patvirtina ją pagal savo procedūras.
2. Visi pakeitimai, kuriuos minėtu būdu patvirtina abi Šalys, įsigalioja pirmąją mėnesio, einančio po dienos, kurią Šalys praneša viena kitai apie šiam tikslui būtinų procedūrų baigimą, dieną.
3. Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas gali priimti šio Susitarimo priedų pakeitimus.
4. Pranešimas apie kiekvieną pakeitimą siunčiamas šio Susitarimo depozitarams ir įsigalioja šio straipsnio 2 dalyje nustatytu laiku ir tvarka.

27 straipsnis

Priedai

Šio Susitarimo priedai yra neatskiriama jo dalis.

28 straipsnis

Trukmė

Šis Susitarimas taikomas nuo jo įsigaliojimo ir galioja neribotą laiką.

29 straipsnis

Susitarimo nutraukimas

Nepaisant 28 straipsnio, viena Šalis gali nutraukti šį Susitarimą, apie tai raštu pranešdama kitai Šaliai. Šis Susitarimas nustoja galioti po dvylikos mėnesių nuo tokio pranešimo.

30 straipsnis

Autentiški tekstai

Šis susitarimas sudaromas dviem egzemplioriais anglų, bulgarų, čekų, danų, estų, graikų, ispanų, italų, latvių, lenkų, lietuvių, maltiečių, olandų, portugalų, prancūzų, rumunų, slovakų, slovėnų, suomių, švedų, vengrų ir vokiečių kalbomis. Visi tekstai yra autentiški. Skirtingo aiškinimo atveju tekstas anglų kalba yra viršesnis.

31 straipsnis

Įsigaliojimas

1. Šis Susitarimas įsigalioja pirmąją mėnesio, einančio po mėnesio, kurį Šalys raštu praneša viena kitai apie šiam tikslui būtinų atitinkamų procedūrų įvykdymą, dieną.
2. Pranešimas siunčiamas Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriatui ir Liberijos Respublikos Užsienio reikalų ministerijai, kurie yra bendri Susitarimo depozitarai.

Priedų sąrašas

I priedas	Produktų, kuriems taikoma FLEGT licencijavimo schema, sąrašas
II priedas	Liberijos teisėtumo tikrinimo sistema
III priedas	Iš Liberijos eksportuojamų medienos produktų, kuriems išduotos FLEGT licencijos, išleidimo į laisvą apyvartą Sąjungoje sąlygos
IV priedas	FLEGT licencijoms taikomi reikalavimai ir techninės specifikacijos
V priedas	Nepriklausomo audito funkcijos. Veiklos nuostatai
VI priedas	Teisėtumo tikrinimo sistemos vertinimo kriterijai
VII priedas	Įgyvendinimo tvarkaraštis
VIII priedas	Papildomos priemonės
IX priedas	Viešai prieinama informacija ir skaidrumo priemonės
X priedas	Jungtinio Susitarimo įgyvendinimo komiteto funkcijos

I PRIEDAS

PRODUKTŲ, KURIEMS TAIKOMA FLEGT LICENCIJAVIMO SCHEMA, SĄRAŠAS

SS KODAI	KOMERCINIS APRAŠAS
4401	Malkinė mediena, turinti rąstgalių, pliauskų, šakų, žabų kūlelių ar panašų pavidalą; medienos skiedros arba drožlės; pjuvenos, medienos atliekos ir atraižos, neaglomeruotos arba aglomeruotos ir turinčios rąstgalių, briketų, granulių arba panašų pavidalą
4403	Padarinė mediena, nuo kurios nuskusta arba nenuskusta žievė ir brazdas, kuri grubiai aptašyta suformuojant kvadrato skerspjūvį arba neaptašyta
4406	Mediniai geležinkelio arba tramvajaus bėgių pabėgiai
4407	Mediena, kurios storis didesnis kaip 6 mm, išilgai perpjauta arba perskelta, nudrožta arba be žievės, obliuota arba neobliuota, šlifluota arba nešlifluota, sujungta arba nesujungta galais
4408	Vienasluoksnės faneros lakštai (įskaitant išpjautus drožiant sluoksniuotąją medieną), skirti klijuotinei fanerai arba panašiai sluoksniuotajai medienai gaminti, taip pat kita mediena, kurios storis ne didesnis kaip 6 mm, išilgai perpjauta, nudrožta arba be žievės, obliuota arba neobliuota, šlifluota arba nešlifluota, sujungta arba nesujungta galais
4409	Mediena (įskaitant tarpusavyje nesujungtas parketlentes ir lentjuostas, skirtas parketo grindims), ištisai profiliuota (su spraudžiais, išdrožomis, įlaidais, nuožulnomis, V formos sąlaidomis, užkarpomis, išpjauta pagal šabloną, suapvalinta arba panašiai profiliuota) išilgai kurios nors briaunos, galo arba paviršiaus, obliuota arba neobliuota, šlifluota arba nešlifluota, sujungta arba nesujungta galais
4410	Medienos drožlių plokštės, orientuotosios skiedrelių plokštės (OSB) ir panašios plokštės (pavyzdžiui, plostekių plokštės (<i>waferboard</i>)) iš medienos arba iš kitų panašių į medieną medžiagų, aglomeruotos arba neaglomeruotos dervomis arba kitais organiniais rišikliais
4411	Medienos plaušo plokštės iš medienos arba iš kitų panašių į medieną medžiagų, surištos arba nesurištos dervomis arba kitomis organinėmis medžiagomis
4412	Klijuotinė fanera, faneruotosios plokštės ir panaši sluoksniuotoji mediena
4414	Mediniai paveikslų, fotografijų, veidrodžių ir panašių daiktų rėmai
4415	Medinės dėžės, dėžutės, grotelinės dėžės, būgnai ir panaši tara; mediniai kabelių būgnai; padėklai, dėžiniai padėklai ir kiti mediniai krovimo skydai; mediniai padėklų apvada
4416	Medinės statinės, statinaitės, kubilai, puskubiliai ir kiti kubilų gaminiai bei jų dalys, įskaitant statinių šulus
4417	Mediniai įrankiai, įrankių korpusai, įrankių rankenos, šluotų, šepečių ir teptukų korpusai ir kotai; mediniai kurpaliai ir kailiamaučiai
4418	Statybiniai stalių ir dailidžių gaminiai iš medienos, įskaitant akytosios medienos plokštes sumontuotas grindų plokštes, malksnas ir skalas
9403.30	Mediniai biuro baldai

9403.40	Mediniai virtuvės baldai
9403.50	Mediniai miegamųjų baldai
9403.60	Kiti mediniai baldai

II PRIEDAS

LIBERIJOS TEISĖTUMO TIKRINIMO SISTEMA

1. ĮVADAS

Liberijos teisėtumo tikrinimo sistemos (TTS) tikslas – užtikrinti, kad miško naudojimo, kirtimo, medienos transporto, perdirbimo ir pardavimo teisės būtų suteikiamos teisėtai. Galiojančiais įstatymais ir esamomis vyriausybės kontrolės sistemomis grindžiama sistema buvo sukurta dalyvaujant įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, pvz., bendruomenių atstovams, pilietinės visuomenės organizacijoms, vyriausybės agentūroms ir privačiajam sektoriui. Konsultuodamiesi ir diskutuodami šie suinteresuotieji subjektai sutarė, kad TTS elementai bus šie:

- teisėtumo apibrėžtis;
- atitikties teisėtumo apibrėžčiai tikrinimas;
- priežiūros grandinės sistema;
- FLEGT licencijos;
- nepriklausomas auditas.

Į **teisėtumo apibrėžtį** įtraukti miškų sektoriui taikomų įstatymų pagrindiniai reikalavimai. Teisėtumo apibrėžtį šalies suinteresuotieji subjektai galutinai nustatė ir patvirtino per derybas dėl savanoriško partnerystės susitarimo (SPS).

Tikrinant teisėtumą sistemingai nustatoma, ar laikomasi teisėtumo apibrėžties reikalavimų. Ši atsakomybė tenka įstatymuose ir SPS paskirtoms vyriausybės agentūroms.

Priežiūros grandinės sistema (PGS) taikoma siekiant kontroliuoti medienos tiekimo grandinę nuo miško iki eksporto arba pardavimo vietinėje rinkoje vietos. Priežiūros grandinė apima įmonių veiklos patikras, priežiūros grandinės vadovo atliekamas patikras ir informacinę sistemą, kurioje saugomi ir analizuojami veiklos kontrolę ir tikrinimo veiklą atliekant gaunami duomenys. Dar prieš pradėdant derybas dėl SPS jau veikė beveik visus TTS reikalavimus atitinkanti priežiūros grandinės sistema. Ją sukūrė ir eksploatuoja išorės paslaugų teikėjas; galiausiai sistema bus perduota Miškininkystės plėtojimo tarnybai (MPT).

Liberija **FLEGT licencijas** išduoda visoms eksportuojamos medienos produktų, kurie pagaminti laikantis teisėtumo apibrėžties ir tinkamai kontroliuojami pagal PGS, siuntoms.

Nepriklausomas auditas didina TTS patikimumą, nes siekiant tinkamo sistemos veikimo tikrinamas kiekvienas sistemos elementas. Auditą atlieka kompetentinga nuo Liberijos miškų sektoriaus reguliavimo tarnybų ir privačiojo sektoriaus ūkinės veiklos vykdytojų nepriklausoma įstaiga. Audito išvados perduodamos Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui, audito ataskaitos skelbiamos viešai.

Teisėtumo tikrinimo, licencijų išdavimo ir nepriklausomo audito funkcijas nustatė iš suinteresuotųjų subjektų sudaryta darbo grupė; įgyvendinant SPS jos bus toliau plėtojamos ir taikomos praktikoje.

Šiame priede aprašyta, kaip TTS iš esmės veiks praktikoje.

2. TAIKYMO SRITIS

2.1. Medienos šaltiniai

Visos šalyje nukirstos medienos ir pagal TTS patikrintų medienos produktų šaltinis turi būti teisėtai paskirtos teritorijos, kurioms laikantis teisinių nuostatų suteiktos naudojimo teisės. Tokios medienos šaltiniai gali būti natūralūs miškai ir miško želdiniai, dėl kurių Miškininkystės plėtojimo tarnyba (MPT) išduoda vieną iš šių rūšių leidimų:

- miško valdymo sutartis (MVS);
- medienos pardavimo sutartis (MPS);
- privataus naudojimo leidimas (PNL);
- miško naudojimo leidimas (PNL);
- individualių kirtėjų leidimas.

Pirmiau minėtų rūšių leidimai išduodami pagal Miškų reformos įstatymą, Bendruomenių teisių įstatymą, Individualių kirtėjų įstatymą ir kitus susijusius įstatymus. Šiuo metu rengiami Bendruomenių teisių įstatymas ir Individualių kirtėjų įstatymas; juos priėmus atitinkamai bus pakeista TTS.

TTS taip pat bus taikoma pagal žemės ūkio koncesinius susitarimus kertamiems kiaučiukmedžiams ir kitiems medienos produktams.

Palikta mediena į sistemą bus įtraukta iškart po aukcionų, nustačius naujus teisėtus savininkus.

Šiuo metu dėl pažeidimų konfiskuota mediena į sistemą negali būti įtraukta. Įstatymai, kuriais bus nustatyta, ką daryti su konfiskuota mediena ir kaip ją įtraukti į TTS, bus parengti per dvejus metus ir prieš pradėdant veikti FLEGT licencijavimo schemai.

TTS taip pat bus taikoma šio Susitarimo I priede išvardytiems medienos produktams, importuojamiems į Liberiją. Išsamesnė informacija pateikta šio priedo 5.9 dalyje.

2.2. Produktai

Šiems produktams taikoma TTS.

- Raštai	- Parketo grindys
- Medienos skiedros	- Mediniai rėmai
- Geležinkelio pabėgiai	- Medinės dėžės ir (arba) dėžutės
- Pjautinė mediena	- Stalių gaminiai

- Fanera

- Baldai

- Klijuotinė fanera

I priede išvardyti produktai, kuriems taikomas šis Susitarimas, ir jų suderintos sistemos kodai, naudojami tarptautiniu mastu prekiaujamoms prekėms klasifikuoti.

Per įgyvendinimo procesą Liberija į TTS taikymo sritį įtrauks kitus produktus, įskaitant medžio anglis.

2.3. Paskirties rinkos

Tikrinamas tiek vietinėje rinkoje parduodamų, tiek į bet kurią šalį eksportuojamų medienos produktų teisėtumas. Bus laipsniškai pradėtos vietinėje rinkoje parduodamų produktų patikros – tai priklausys nuo Bendruomenių teisių įstatymo ir Individualių kirtėjų įstatymo įgyvendinimo, Vakarų Afrikos valstybių ekonominės bendrijos regioninių prekybos sutarčių ir jų įtraukimo į TTS.

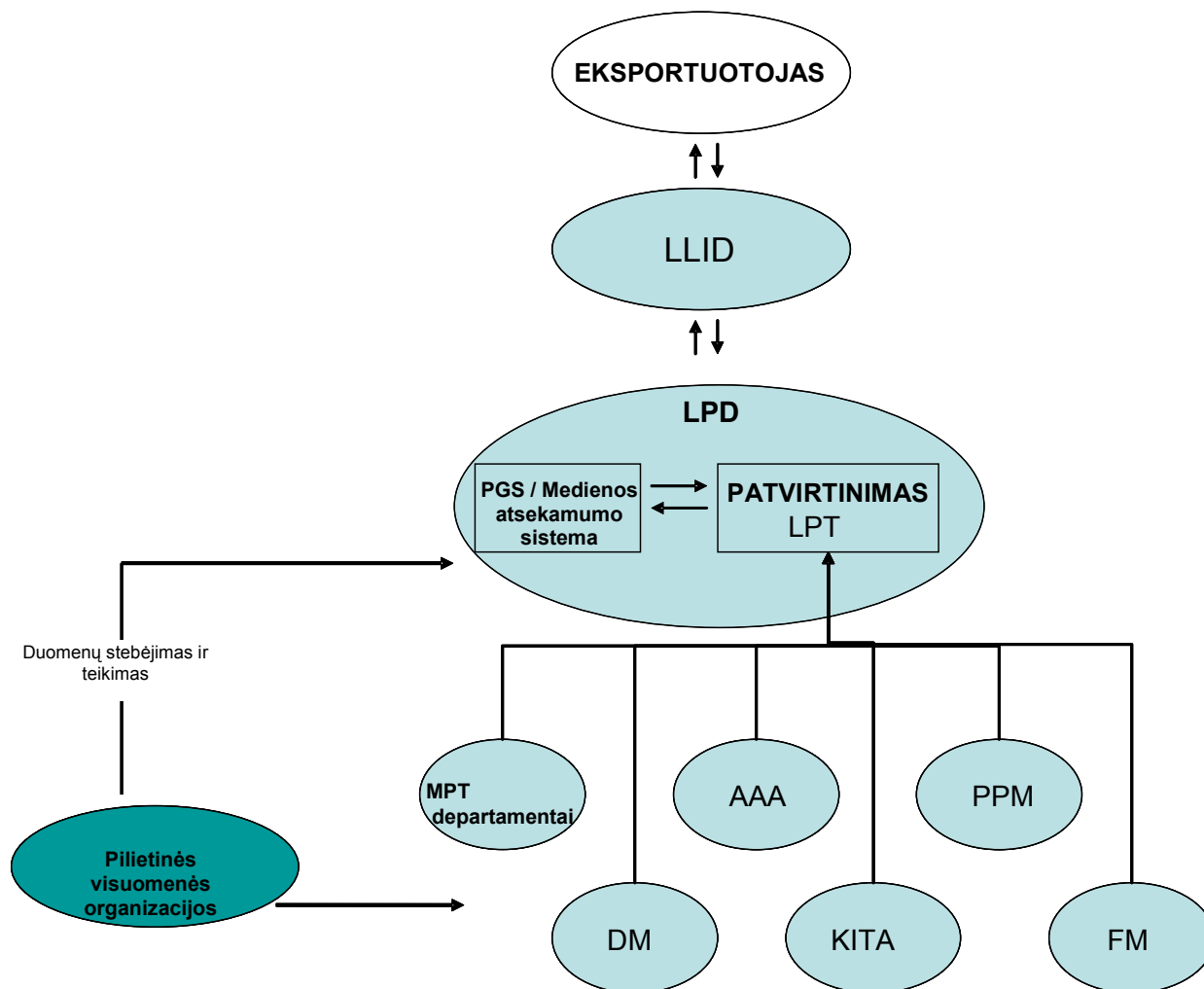
3. INSTITUCINĖ SISTEMA

Siekdama tikrinti, ar laikomasi teisėtumo apibrėžties ir priežiūros grandinės sistemos, Miškininkystės plėtojimo tarnyba įsteigs naują departamentą – Liberijos patikrų departamentą (LPD). Su paslaugų teikėju pirmiesiems penkeriems metams bus sudaryta sutartis, grindžiama principu „sukurti, eksploatuoti ir perduoti“; per šį laikotarpį bus parengta būtina tikrinimo metodika ir sukurti MPT departamentų ir padalinių, dalyvaujančių įgyvendinant TTS, pajėgumai.

Liberijos patikrų departamentas bendradarbiaus su kitais MPT departamentais ir padaliniais, Aplinkos apsaugos agentūra (AAA), Prekybos ir pramonės ministerija, Finansų ministerija, Darbo ministerija ir kitomis svarbiomis vyriausybėmis agentūromis, atsakingomis už konkrečius miškų sektoriaus reguliavimo aspektus. Šios vyriausybės įstaigos LPD teiks informaciją, patvirtinančią, kad ūkinės veiklos vykdytojai laikosi teisėtumo apibrėžties. Be to, bus sukurta ryšių palaikymo su pilietinės visuomenės organizacijomis priemonė, kad jos LPD ir kitoms svarbioms institucijoms teiktų atliekant stebėjimą gautą informaciją apie tai, ar ūkinės veiklos vykdytojai laikosi TTS reikalavimų.

MPT įsteigs naują departamentą – Liberijos licencijų išdavimo departamentą (LLID), kuris eksportuojamiems medienos produktams išduos FLEGT licencijas. Dėl FLEGT licencijų eksportuotojai kreipsis į LLID (žr. 1 diagramą).

1 diagrama. Tikrinimo ir licencijavimo institucinė sistema

4. TEISĖTUMO TIKRINIMAS

4.1. Teisėtumo apibrėžtis ir susijusios tikrinimo procedūros

Teisėtumo apibrėžtis pagrįsta 11 *principų*, kurių kiekvienas suskirstytas į įvairius *rodiklius*, reiškiančius teisinį reikalavimą, kurio turi būti laikomasi. Kiekvienam rodikliui priskirti *tikrikliai*, kurie naudojami nustatant, ar privačiojo sektoriaus ūkinės veiklos vykdytojas arba vyriausybinių agentūra laikosi atitinkamu rodikliu išreikštų teisinių reikalavimų.

Šio priedo A priedėlyje pateikta teisėtumo apibrėžtis ir nurodytos tikrinimo procedūros, kuriomis atlikdamos atitikties vertinimą turi remtis atsakinga ministerija, vyriausybinių agentūra ir LPD. Tikrinimo pagrinde nurodyta:

- - tikslas apibūdinti patikros procedūros paskirtį;
- - reguliavimo kontrolė, kad būtų nustatyti norminiai ir (arba) reguliavimo reikalavimai ir atsakomybė už konkrečių rodiklių;
- - tikrinimo metodas, kuriuo apibūdinamas tikrinimas ir naudojami būdai, apimantys dokumentų peržiūrą, patikrą vietoje, patvirtinimą ir (arba) konsultacijas;
- - dažnumas, siekiant nustatyti, kaip dažnai LPD turi vertinti, ar laikomasi rodiklio arba tam tikrų jo aspektų.

Išsamesnės atitikties teisėtumo apibrėžčiai vertinimo procedūros, įskaitant kontrolinius sąrašus, bus parengtos įgyvendinant SPS.

4.2. Duomenų tvarkymas

Tikrinimo rezultatai bus registruojami duomenų tvarkymo sistemoje, kurioje galima iš karto patikrinti, ar ūkinės veiklos vykdytojas laikosi teisėtumo apibrėžties. Už duomenų tvarkymą, įskaitant duomenų atnaujinimą tikrinimo procedūrose nustatytu dažnumu, bus atsakingas LPD.

Priežiūros grandinės informacinėje sistemoje (PGIS) įtraukti tam tikri duomenys dėl teisinių reikalavimų laikymosi, kurie bus renkami siekiant vertinti atitiktį teisėtumo apibrėžčiai visoje produkto gamybos grandinėje. Šie įrašai naudojami produkto judėjimui gamybos grandinėje, pvz., kirtimo darbų pradžia arba rąstų tiekimo grandinėje perkėlimui, paskatinti. Numatoma, kad PGIS bus duomenų tvarkymo sistemos dalis, būtina tikrinimui.

Duomenų tvarkymo sistema turėtų būti sukurta taip, kad būtų galima realiu laiku keistis informacija, kad atliekant patikrą nustatyta reikalavimų neatitinkanti mediena negalėtų būti toliau naudojama tiekimo grandinėje ir vėliau būtų atliktos patikros tolesniuose tiekimo grandinės etapuose.

Duomenų tvarkymo sistemos struktūra bei techninės specifikacijos ir išsamios duomenų tvarkymo sistemos procedūros bus nustatytos įgyvendinant SPS.

4.3. Ūkinės veiklos vykdytojų, veikiančių pagal nepriklausomą miškų valdymo sertifikavimo schemą, teisėtumo tikrinimas

Ūkinės veiklos vykdytojai, veikiantys pagal Liberijos vyriausybės patvirtintą nepriklausomą miškų valdymo sertifikavimo schemą, patvirtinti, kad laikosi Liberijos teisėtumo apibrėžties teisinių reikalavimų, gali LPD ir LLID pateikę galiojantį schemos sertifikatą.

Prieš patvirtindama sertifikavimo schemą, Liberijos vyriausybė atlieka suderinamumo vertinimą, kad būtų užtikrinta, jog į sertifikavimo schemą būtų įtraukti visi Liberijos teisėtumo apibrėžties rodikliai, kad būtų sistemingai tikrinama, ar jų laikomasi, ir kad visas sertifikavimo procesas būtų patikimas. Į Liberijos TTS gali būti įtrauktos tik tos schemas, kurių suderinamumas buvo įvertintas.

Remiantis Liberijos įstatymais, visi ūkinės veiklos vykdytojai, įskaitant veikiančius pagal jų pačių patvirtintas grandinės priežiūros sistemas, turės būti įtraukti į Liberijos nacionalinę priežiūros grandinės sistemą.

5. PRIEŽIŪROS GRANDINĖS SISTEMA

5.1. Standartinės veiklos procedūros

Parengtos standartinės veiklos procedūros (SVP), kuriomis nustatyta a) kaip miško bendrovės kontroliuoja savo tiekimo grandines ir b) kaip šių bendrovių veikla tikrinama naudojant PGIS:

- a) bendra standartinė veiklos procedūra 01 (BSVP 01) nustatyta, kaip atliekama medienos ir medienos produktų, kurių šaltiniai yra MPS, MVS ir PNL, kontrolė ir patikra;
- b) išsami informacija apie kiekvienos rūšies veiklą pateikta įvairiose SVP;
- c) BSVP ir SVP bus pakeistos, kad būtų atsižvelgta į kontrolės ir patikrų pokyčius, įskaitant naujų medienos šaltinių įtraukimą į PGIS.

Medienos, kurios šaltiniai išvardyti toliau, kontrolės ir tikrinimo procedūros bus parengtos per dvejus metus nuo SPS pasirašymo:

- a) Bendruomenių teisių įstatymu reglamentuojami miškai;
- b) individualių kirtėjų veikla;
- c) importuojama mediena;
- d) tranzitu vežama mediena;
- e) konfiskuota mediena.

Tolesniuose skyriuose ir B priedelyje apibūdinti pagrindiniai PGS kontrolės punktai ir svarbiausi principai.

5.2. Veiksmai prieš pradant kirtimo darbus

Už teritorijos, dėl kurios sudaryta sutartis, ir kirtyklų kvartalų žymėjimą ir medžių inventorizaciją atsako sutarties turėtojas. LPD tikrina, ar kvartalo žemėlapis ir inventorizacija yra

tikslūs ir MPT Prekybos departamentui perduoda informaciją, reikalingą kvartalo inventorizacijai ir metiniam kirtimo sertifikatui (MKS) patvirtinti.

MPT darbuotojai patikrina, ar kvartalo žemėlapis ir inventorizacija tinkamai parengti ir ar sutarties turėtojai tinkamai užpildė formas ir žemėlapius. Ši procesą sudaro du etapai: pirma, patikra biure, siekiant užtikrinti, kad nepadaryta paprastų administracinių klaidų, ir antra, jei pirminės patikros rezultatai patenkinami, atliekama patikra miške: tikrinami bent 5 % inventorizuotos teritorijos medžių augimo vieta, skersmuo, rūšis ir aukštis.

PGIS automatiškai tikrinama, ar:

- a) teritorijos, dėl kurios sudaryta sutartis, nuorodos numeris sutampa su sutarties turėtojo identifikavimo numeriu;
- b) visi keturi kvartalo žemėlapių kampai visiškai patenka į bendrą teritoriją, dėl kurios sudaryta sutartis;
- c) medžiams priskirtus identifikavimo numerius sutarties turėtojas gavo kaip medžių, esančių teritorijoje, dėl kurios sudaryta sutartis, žymėjimo lipdukus.

Tuomet už priežiūros grandinę atsakingas vietoje dirbantis pareigūnas tikrina kvartalo žemėlapi, kad patvirtintų, jog

- a) teritorijos, dėl kurios sudaryta sutartis, nuorodos numeris ir sutarties turėtojo identifikavimo numeris atitinka pateiktus inventorizacijos formose;
- b) inventorizacijos datos atitinka datas, nurodytas inventorizacijos formose;
- c) geografinės koordinatės pagal universalųjį skersinį Merkatoriaus tinklą (UTM) atitinka inventorizacijos formose nurodytas koordinatas;
- d) žemėlapių mastelis būtų tinkamai pažymėtas, atstumas tarp langelių būtų teisingas ir žemėlapyje būtų teisingai pažymėti atstumai;
- e) bazinės linijos kryptis tinkamai nurodyta ir šiaurę žyminti rodyklė bazinės linijos atžvilgiu yra teisinga;
- f) inventorizacijos linijos numeriai ir atstumų numeriai tinkamai pažymėti;
- g) kvartalo žemėlapyje pažymėta kvartalo riba atitinka teritorijos, dėl kurios sudaryta sutartis, vietos žemėlapi ir laikomasi bendrų teritorijos, dėl kurios sudaryta sutartis, ribų;
- h) medžių numeriai tinkamai sužymėti teisinguose žemėlapių langeliuose, kaip nurodyta inventorizacijos formose;
- i) rūšių kodai yra teisingi.

Už priežiūros grandinę atsakingas vietoje dirbantis pareigūnas užpildo PGIS formą, kurioje pateikta žymimųjų langelių ir kuri bus perduota duomenų įvesties operatoriui arba PGIS operatoriui, kad duomenys būtų įvesti į PGIS.

Jeigu atliktų inventorizacijos formų patikrų arba kvartalo žemėlapių patikrų rezultatai yra nepatenkinami, tuomet PGIS operatorius tokias formas ir (arba) žemėlapius atspausdina. Už duomenų įvestį atsakingas PGIS operatorius atspausdintas formas siunčia sutarties turėtojui, kad šis jas pataisytų, ir procesas pakartojamas su patikslintais duomenimis.

5.3. Miško kirtimas

Šis procesas reiškia lipdukų klijavimo, medžių matavimo ir duomenų registravimo procedūras, kurių sutarties turėtojai laikosi atlikdami miško kirtimo darbus. Matavimas ir lipdukų tvirtinimas prie rąstų ir kelmų būtinas, kad pirminis medžio numeris (suteiktas atliekant inventorizaciją) būtų susietas su iš nukirstų medžių gautais rąstais ir miške likusiais kelmiais, taip užtikrinant atsekamumą.

Gavęs metinį kirtimo sertifikatą, sutarties turėtojas gauna ant rąstų tvirtinamus lipdukus su brūkšniniu kodu ir gali pradėti kirsti medžius vietose, nurodytose kvartalo žemėlapyje:

- a) prieš kertant medį, sutarties turėtojo darbuotojas, atsakingas už rąstų matavimą, registruoja medžiui per inventorizaciją priskirtą identifikavimo numerį;
- b) nukirtus medį tas pats darbuotojas prie storgalio ir kelmo pritvirtina po naują lipduką. Matuojamas viso rąsto ilgis: storgalio ir plongalio skersmenys ir rąsto ilgis iki lajos (apvalinama iki artimiausių 10 cm). Už rąstų matavimą atsakingas darbuotojas duomenis įveda į delninį kompiuterį arba užrašo atitinkamoje formoje.

Tas pats procesas kartojamas su kitu nukirstu medžiu. Surinkti duomenys perduodami PGIS duomenų įvesties operatoriui, kuris juos apdoroja ir perkelia į PGIS.

5.4. Rąstų saugykla miške

Šiuo etapu sutarties turėtojas matuoja nukirstus medžius ir ant rąstų saugykloje esančių išilgai supjautų rąstų tvirtina lipdukus. Tokios pačios procedūros laikomasi, jeigu vėlesniu etapu rąstai vėl pjaustomi ar tiesiog apipjaustomi (t. y. nupjaunama keletas centimetrų, kad pardavimui arba eksportui skirtų rąstų prekinė išvaizda būtų geresnė). Svarbiausia, kad lipdukas su numeriu būtų pritvirtintas prie kiekvieno rąsto, kad būtų galima atsekti pradinį rąstą, medį ir kvartalo žemėlapi.

Už priežiūros grandinę atsakingi darbuotojai, kurių funkcija – tikrinti rąstus, tikrina imtį, kad patvirtintų, jog prie rąstų deramai pritvirtinti lipdukai ir kad ūkinės veiklos vykdytojas rąstus tinkamai išmatavo. Medžių rūšis, skersmuo ir rąstų ilgis registruojami PGIS, kurioje automatiškai tikrinama, ar rąstų duomenys sutampa su informacija, kurią saugo sutarčių turėtojai.

5.5. Rąstų arba perdirbtos medienos transportas

Šiuo procesu apibūdinamos procedūros, kurių reikia laikytis, kai rąstai ir (arba) medienos produktai rąstų saugykloje miške kraunami į sunkvežimį, kai rąstai pakraunami į saugyklą už uosto ir kai pjautinės medienos produktai prieš juos išgabenant į uostą pakraunami ir po to vežami. Kadangi PGIS sukurta taip, kad realiuoju laiku būtų turima duomenų apie rąstų ar medienos produktų buvimo vietą tiekimo grandinėje, taikomos tokios priemonės:

- a) kai siunta paruošta krovimui, ūkinės veiklos vykdytojo darbuotojai (t. y. už rąstų matavimą arba kontrolę lentpjūvėje atsakingas darbuotojas) parengia važtaraštį:
 - užpildo atitinkamus laukelius (brūkšninis kodas, rūšys, skersmuo ir ilgis);
 - atitinkamose važtaraščio vietose pritvirtina lipdukus su brūkšniniu kodu;

- ranka įrašo visus lipdukų su brūkšniniais kodais numerius arba prie medienos produktų, kurie yra siuntos dalis, pritvirtintų lipdukų su brūkšniniais kodais numerius;
 - nurodo datą ir pasirašo važtaraštį.
- b) raštai arba medienos produktai kraunami taip, kad delniniu skeneriu brūkšninius kodus būtų galima nuskaityti neiškrovus krovinio. Todėl tarp raštų ir sunkvežimio galvūgalio (priklausomai nuo sunkvežimio tipo) turi būti paliktas tarpas arba visi raštai turi būti pakrauti taip, kad lipdukai būtų sunkvežimio gale ir būtų aiškiai matomi. Tokiu būdu už raštų matavimą atsakingiems PGS darbuotojams ir MPT lengviau tikrinti lipdukų numerius, kai sunkvežimis yra kelyje.

LPD tikrina visus išduotus ir gautus važtaraščius ir (arba) pristatymo dokumentus ir turi mobilias raštų tikrintojų ir (arba) inspektorių grupes, kurie tikrina visų vežamų siuntų imtį. Registruojamos medžių rūšys, raštų skersmuo ir ilgis. Tuo pačiu Liberijos policija tikrina, ar visoms sienų kirtimo punktuose kertančioms siuntoms išduoti reikalingi važtaraščiai.

5.6. Medienos perdirbimas

Per pirmus trejus SPS įgyvendinimo metus bus parengtos išsamios raštų plovimo ir kitų medienos produktų perdirbimo vertinimo procedūros. Iš esmės ūkinės veiklos vykdytojo atliekama veiklos kontrolė ir PGS darbuotojų patikros bus taikomos i) į lentpjūvės teritoriją atvežamai medienos žaliavai, ii) žaliavos saugojimui, iii) perdirbimui, iv) perdirbtų produktų saugojimui ir v) produktų išvežimui iš lentpjūvės teritorijos.

Bus taikomos šios kontrolės ir tikrinimo priemonės:

- a) ūkinės veiklos vykdytojas registruoja visą į lentpjūvės teritoriją įvežamą medienos žaliavą ir tokius duomenis įveda į PGIS;
- b) ūkinės veiklos vykdytojas registruoja visą iš lentpjūvės teritorijos išvežamą medienos žaliavą ir tokius duomenis įveda į PGIS. Ūkinės veiklos vykdytojas turi naudoti atsargų valdymo sistemą, kurioje registruojamos žaliavų sąnaudos ir išėiga;
- c) ūkinės veiklos vykdytojo darbuotojai standartinėse formose registruoja į perdirbimo padalinį patenkančias žaliavas ir visus iš padalinio išgabenamus produktus. Taip gaunami baziniai išgavimo duomenys (medienos pjaustymo atveju tai būtų lentpjūvėje supjautos medienos kiekis, išreikštas kaip į lentpjūvę atvežtų raštų procentinė dalis; kitais atvejais tai gali būti paprastas perskaičiavimo santykis, pvz., iš $x \text{ m}^3$ pjautos medienos gaunama y vienetų kėdžių kojų ir pan.);
- d) ūkinės veiklos vykdytojas registruoja visus lentpjūvės teritorijoje saugomus perdirbtus medienos produktus ir tokius duomenis įveda į PGIS. Ūkinės veiklos vykdytojas turi naudoti atsargų valdymo sistemą, kurioje registruojamos kiekvieno sandėlio žaliavų sąnaudos ir išėiga;
- e) ūkinės veiklos vykdytojas registruoja visą iš lentpjūvės teritorijos išvežamą medienos žaliavą ir tokius duomenis įveda į PGIS;

- f) kai lentpjūvė parengta pradėti gamybą, LPD darbuotojai turi tikrinti visų perdirbtų produktų (pvz., per vieną pamainą pagamintų produktų) partijos imtį. Pagal tokią imtį bus apskaičiuojamas „patvirtintas perskaičiavimo santykis“;
- g) LPD darbuotojai reguliariai ir atsitiktinai iš naujo vertins „patvirtintą perskaičiavimo santykį“. Tokie apsilankymai perdirbimo padalinyje turėtų būti neplanuoti;
- h) PGIS ūkinės veiklos vykdytojo pateiktomis standartinėmis formomis pagrįstas perskaičiavimo santykis lyginamas su patvirtintu perskaičiavimo santykiu. Nustačius didelius svyravimus bus atliekamas tolesnis tyrimas ir (arba) rengiama pažeidimo ataskaita;
- i) LPD atsitiktinai tikrina visus ūkinės veiklos vykdytojo darbus ir naudojamas buhalterijos sistemas medienos žaliavos ir perdirbtų produktų srautams lentpjūvės teritorijoje kontroliuoti.

5.7. Eksportas

Šio proceso metu produktai, kuriems LPD jau suteikė leidimą eksportuoti, gabenami į uostą ir tuomet pakraunami į laivą.

Eksporto vietoje PGS darbuotojai tikrina 100 % lipdukų numerių ir produktų specifikacijų, įvestų į PGIS, ir atlieka fizinės eksporto siuntos imčių patikras.

Eksportuotojas turi pranešti už priežiūros grandinę atsakingiems darbuotojams, kada laivas parengtas krovimui, kad būtų atsiųsta darbuotojų grupė galutiniam krovimui prižiūrėti. Kraunant rąstus ar jų ryšulius į laivą, priežiūros grandinės inspektorius tikrina jų specifikacijas, kad įsitikintų, jog siuntai išduota galiojanti FLEGT licencija, ir duomenis registruoja delniniame kompiuteryje arba atitinkamoje formoje. Įrašai bus įtraukti į PGIS ir lyginami su ankstesniais produktų specifikacijos duomenimis, saugomais siekiant atsekti, kurie produktai iš tiesų buvo eksportuoti.

5.8. Vietinė rinka

5.2–5.7 dalyse apibūdintos kontrolės ir patikrų procedūros taikomos vietinei rinkai, kai medienos šaltiniai yra gamybos teritorijos, kurioms taikomos MVS, MPS ir PNL. Kirstos medienos tiekimo grandinių valdymo procedūros bus parengtos per šio Susitarimo VII priede nurodytą laikotarpį.

5.9. Importuojama mediena

Importuotojas turi įrodyti, kad importuojama mediena yra teisėtos kilmės ir kad jos muitinio įforminimo procedūros atliktos laikantis Liberijos įstatymų. Medienos teisėtumas kirtimo šalyje gali būti įrodytas pateikus sertifikatus, išduotus pagal sertifikavimo schemas arba kitas teisėtumo tikrinimo sistemas, kurias Liberijos vyriausybė įvertino ir patvirtino pasikonsultavusi su atitinkama vyriausybe. Importuojama mediena, kurios teisėtumas tikrinamas pagal kitos šalies, kuri yra sudariusi savanorišką partnerystės susitarimą, kuriuo remiantis taikoma tinkamai veikianti FLEGT licencijavimo schema, TTS, taikoma teisėta pagal Liberijos TTS.

Importuojama mediena, kurios teisėtumas įrodytas, įtraukiama į PG pasienyje ir po to yra kontroliuojama ir tikrinama taip pat, kaip ir šalyje nukirsta mediena.

5.10. Tranzitu vežama mediena

Tranzitu vežama mediena turi būti fiziškai atskirta nuo vietinės arba importuotos medienos ir per Liberiją tranzitu gabenama kontrolę užtikrinant Liberijos muitinės tarnyboms. Tranzitu gabenama mediena neištraukiama į PGIS ir jai eksporto vietoje negali būti išduodamos Liberijos FLEGT licencijos. Kilmės šalis ir kirtimo šalis turi būti aiškiai nurodytos važtaraštyje ir kituose transporto dokumentuose. Liberija nurodo konkrečius teisinius dokumentus ir susijusias muitinės kontrolės procedūras, taikomas tranzitu vežamai medienai. Išsamios procedūros bus parengtos prieš pradėdant iki galo taikyti licencijavimo schemą.

5.11. Kaučiukmedis

Kaučiukmedžio produktų kirtimo, vežimo, plovimo ir eksporto kontrolės standartinės veiklos procedūros bus parengtos įgyvendinant SPS.

5.12. Duomenų lyginimas

PGIS naudojama kiekybiniam tiekimo grandinės etapų duomenims tarpusavyje ir kitais etapais lyginti. Duomenų lyginimo tikslas – užtikrinti, kad pagal rūšis ir matmenis suskirstyti medienos kiekiai nekinta visoje tiekimo grandinėje, ir įrodyti, kad išsiųstas kiekis neviršija gauto kiekio ir kad medienos žaliavos kiekio ir perdirbtų produktų kiekio santykis perdirbimo etapu yra pagrįstas.

Bus parengti konsoliduotų duomenų iš kelių tiekimo grandinių ir įvairių etapų lyginimo protokolai, kad regiono arba šalies lygmeniu būtų įrodytas viso miškų sektoriaus teisėtumas.

Be kiekybinių duomenų lyginimo, priežiūros grandinės inspektoriai LPD duomenų bazėje tikrina, ar prieš parduodant eksportui ar vietinei rinkai skirtą medieną visiškai laikomasi teisėtumo apibrėžties.

6. TTS REIKALAVIMŲ NESILAIKYMAS

FLEGT licencijos išduodamos tik tada, kai laikomasi visų TTS reikalavimų. TTS pažeidimai turi būti pašalinti. Administruojant TTS pažeidimus, nustatytus atliekant patikras, taikomos dabartinės teisinės procedūros ir sankcijos. Atsižvelgiant į pažeidimą, ūkinės veiklos vykdytojui gali būti skirtos administracinės baudos, taisomieji veiksmai, veiklos sustabdymas ir (arba) baudžiamasis persekiojimas.

Iki kol FLEGT licencijavimo schema pradės tinkamai veikti, bus parengtos išsamios pažeidimų nagrinėjimo ir sankcijų skyrimo gairės.

Visi teisėtumo apibrėžties ir priežiūros grandinės pažeidimai ir atitinkamos sankcijos bus užregistruotos patikrų duomenų bazėje (žr. 4.2 dalį).

7. LICENCIJAVIMAS

Bus įkurtas Liberijos licencijų išdavimo departamentas (LLID), išduodantis FLEGT licencijas eksportui skirtų medienos produktų, atitinkančių visus TTS reikalavimus, siuntoms. Licencijų išdavimo proceso etapai:

- a) eksportuotojas LLID pateikia prašymą išduoti FLEGT licenciją kiekvienai eksporto siuntai. Per dvejus metus nuo SPS pasirašymo bus parengta tipinė prašymo forma, kurioje bus nurodyta reikalinga informacija ir dokumentai. LLID prašymą užregistruoja ir LPD išsiunčia prašymą patikrinti;
- b) LPD tikrina, ar eksportuotojas ir galimi su atitinkama eksporto siunta susiję tiekėjai laikosi Liberijos teisėtumo apibrėžties ir ar eksportui skirtų produktų šaltiniai yra teisėti ir tinkamai įvesti į PGIS. Per dvejus metus nuo SPS pasirašymo bus parengtos išsamios LPD tikrinimo procedūros ir kontroliniai sąrašai.
- c) LPD išsiunčia rašytinį pranešimą LLID, kuriame patvirtina patikros išvadą. Šio rašytinio pranešimo forma ir teikimo procedūra bus parengta per dvejus metus nuo SPS pasirašymo;
 - jeigu LPD patvirtina, kad visiškai laikomasi teisėtumo apibrėžties, LLID atitinkamai eksporto siuntai nedelsdamas išduoda FLEGT licenciją. Per dvejus metus nuo SPS pasirašymo bus parengtos išsamios pareiškėjo informavimo ir FLEGT licencijų išdavimo procedūros;
 - jeigu šiuo etapu nustatoma pažeidimų, LPD praneša LLID, kad FLEGT licencija negali būti išduota, ir nurodo atsisakymo išduoti priežastis ir jas įtraukia į PGIS. LLID pareiškėjui praneša, kad prašymas išduoti licenciją atmestas ir nurodo atmetimo priežastis. Per dvejus metus nuo SPS pasirašymo bus parengtos išsamios reikalavimų neatitinkančių siuntų tvarkymo ir pareiškėjo informavimo procedūros.
- d) gavęs FLEGT licenciją, eksportuotojas jos kopiją ir specifikacijas siunčia muitinės ir uosto tarnyboms ir praneša siūlomą krovimo dieną. Muitinės ir uosto tarnybos tikrina, ar licencija atitinka kitus oficialius eksporto dokumentus ir ar yra tipinės formos. LLID saugo įrašus apie visus prašymus išduoti FLEGT licencijas, įskaitant ir tuos, kurie buvo atmesti.

FLEGT licencijų techninės specifikacijos, įskaitant licencijos formą ir galiojimo trukmę, pateiktos šio Susitarimo IV priede.

8. NEPRIKLAUSOMAS AUDITAS

Nepriklausomo audito tikslas – vertinti, ar TTS veikia efektyviai, tinkamai ir patikimai ir nustatyti galimus sistemos struktūros ir įgyvendinimo trūkumus ir pavojus.

Nepriklausomo audito veiklos nuostatai, įskaitant užduotis, būtinas kvalifikacijos ir metodus, pateikti šio Susitarimo V priede.

A PRIEDĖLIS. TEISĖTUMO APIBRĖŽTIS, LENTĖLĖ IR PATIKRŲ PROCEDŪROS

1. MIŠKININKYSTĖS POLITIKOS PLANAS IR ĮSTATYMO REFORMA

Toliau pateikta teisėtumo apibrėžtis parengta dalyvaujant įvairiems suinteresuotiesiems subjektams. Rengiant teisėtumo apibrėžtį Liberijos suinteresuotieji subjektai nustatė, kad dabartiniams įstatymams, teisės aktams ir politikai, kuria grindžiama teisėtumo apibrėžtis, būdingos dviprasmybės, spragos ir nenuoseklumas ir kad tai būtina išspręsti siekiant tinkamo Liberijos miškų sektoriaus valdymo. Todėl Liberijos vyriausybė planuoja konsultotis su visais suinteresuotaisiais subjektais ir vykdyti miškų sektoriaus politikos ir teisės reformas. Tikimasi, kad tokios teisinės reformos bus baigtos iki 2013 m. ir kad teisėtumo apibrėžtis po to bus atnaujinta, kad būtų atsižvelgta į tokius pakeitimus. Sritis, kuriose reikėtų įgyvendinti politines ir teises reformas:

- a) **socialiniai susitarimai.** Procedūrų, kuriomis reglamentuojamos derybos dėl socialinių susitarimų, nustatymas, įskaitant i) derybų tvarkaraštį; ii) mokėjimų ir lėšų pervedimo bendruomenėms punktualumas; iii) minimalus socialinių susitarimų turinys ir nuostatų taikymas; iv) bendruomenės teisės naudotis pagal koncesijos sutartis perduotomis teritorijomis ir v) nekvalifikuotų darbuotojų įdarbinimas;
- b) **Bendruomenių miškų įstatymo,** kuriuo nustatomos konkrečios bendruomenių miškų valdymo gairės, skelbimas;
- c) **paliktos medienos** naudojimas, įskaitant jos pardavimo aukcionuose, teisėtos nuosavybės registravimo ir patekimo į TTS procedūras;
- d) **vyriausybės konfiskuotų rąstų,** nukirstų pažeidžiant įstatymus, naudojimas;
- e) **nepriklausomų sertifikavimo schemų** įtraukimas į TTS. Diskusijos su suinteresuotaisiais subjektais dėl nepriklausomos (-ų) sertifikavimo schemas (-ų) panaudojimo Liberijoje, nepriklausomos (-ų) sertifikavimo schemas (-ų), kurių (-ias) Liberija pripažintų nustatant iš SPS nesudariusių šalių importuotų rąstų teisėtą kilmę, nustatymas ir sutarimas šiais klausimais;
- f) **nušalintų asmenų sąrašas:** Nušalintų asmenų sąrašo, į kurį įtraukti prie Liberijos pilietinio karo prisidėję asmenys, kuriems draudžiama dirbti miškų sektoriuje, kaip reikalaujama MPT įstatymuose;
- g) **perdirbimo padaliniai:** įstatymas dėl i) MVS turėtojų perdirbimo padalinių kūrimo ir ii) perdirbimo padalinių eksploataavimo gairės;
- h) **trečiųjų šalių prieiga** prie medienos produktų ir naudojimas jais: įstatymai dėl trečiųjų šalių prieigos į kitos šalies pagal koncesijos sutartį naudojamą teritoriją ir naudojimosi miško ištekliais;
- i) **individualių kirtėjų įstatymo** patvirtinimas ir skelbimas: Parengti naujas darbo neoficialiame sektoriuje procedūras.

2. TEISĖTUMO TIKRINIMO LENTELĖ

Nustatant, ar Liberijos rinkoje parduodama arba iš Liberijos eksportuojama mediena arba medienos produktai atitinka teisinį standartą, nustatytą teisėtoms medienos apibrėžtyje, taikomi toliau lentelėje nurodyti principai, rodikliai ir išsamios tikrinimo procedūros. Lentelėje paaiškinta teisėtumo tikrinimo lentelės forma (principai, rodikliai, tikrikliai ir tikrinimo gairės). Lentelė suskirstyta pagal 11 principų; po kiekvieno iš jų pateikti rodikliai ir tikrikliai, taip pat tikrinimo gairės, kuriose paaiškinama, kaip turėtų būti tikrinama, ar laikomasi rodiklių. Tikrinimo gairės, kuriose nurodytas tikslas, reguliavimo kontrolė, tikrinimo metodas ir dažnumas, parengtos pagal dabartines sąlygas, tačiau ateityje dėl kintančių sistemų ir procedūrų gali būti keičiamos.

Teisėtumo principas	Liberijos teisėtumo apibrėžtis pagrįsta 11 teisėtumo principų. Kiekvienam teisėtumo principui priskirti teisėtumo rodikliai ir jų tikrikliai. Parengta kiekvieno rodiklio tikrinimo procedūra.
Teisėtumo rodikliai	Nurodoma norma arba reikalavimas; Liberijos patikrų departamentas (LPD) turi tikrinti, ar laikomasi konkretaus teisėtumo principo.
Teisėtumo tikrikliai	Tikrikliai yra įrodymai, kurių LPD inspektoriai ir (arba) vertintojai ieško vertindami, ar laikomasi konkrečios normos arba rodiklio. Šis sąrašas nėra galutinis ir vertintojas, tikrindamas atitinkamus rodiklius, prireikus gali naudoti papildomus rodiklius.
Tikrinimo gairės	Šiais principais LPD inspektoriai ir (arba) vertintojai remiasi vertindami atitinkamą rodiklį: 1. <u>Tikslas</u>: tikslu nurodoma tikrinimo procedūros paskirtis. 2. <u>Reguliavimo kontrolė</u>: pateikiami norminiai ir (arba) reguliavimo reikalavimai, susiję su konkrečiu rodikliu ir atsakingomis vyriausybės įstaigomis. 3. <u>Tikrinimo metodas</u>: pateikiamas tikrinimo metodas ir jo apibūdinamas; gali būti dokumentų peržiūra, patikra vietoje, patvirtinimas ir (arba) konsultacijos. 4. <u>Dažnumas</u>: nurodoma, kaip dažnai LPD tikrina rodiklį arba tam tikrus jo aspektus.

1 PRINCIPAS. STEIGIMO / PRIPAŽINIMO TEISĖTUMAS IR (ARBA) TINKAMUMAS VYKDYTI VEIKLĄ MIŠKŲ SEKTORIUJE

Sutarties arba leidimo turėtojas yra teisėtai pripažinta įmonė, bendruomenė ar asmuo, galintis vykdyti veiklą miškų sektoriuje

1.1 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas yra fizinis asmuo arba juridinis subjektas, registruotas Liberijos Vyriausybės ir (arba) pripažintas MPT

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
1.1.1. <i>Korporacijos arba partnerystės atveju – Prekybos ir pramonės ministerijos (PPM) išduotas metinis verslo registravimo sertifikatas</i>	<i>Visų rūšių sutartys ar leidimai, kurių turėtojai yra registruota įmonė</i>	
1.1.2. <i>Juridinių subjektų atveju – Užsienio reikalų ministerijai (URM) pateikti įstatai</i>	<i>Visų rūšių sutartys ar leidimai, kurių turėtojai yra juridiniai subjektai</i>	
1.1.3. <i>Leidimų turėtojų, kurie nėra įregistravę įmonių, atveju – MPT išduotas sertifikatas arba pripažinimo raštas</i>	<i>MVS / MPS pagal Įstatymą dėl bendruomenės miškų, MNL / PNL ir kirtimo leidimai, išduoti fiziniams asmenims arba individualioms įmonėms</i>	
Tikrinimo gairės	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sutartį dėl miško arba leidimą kirsti, perdirbti arba eksportuoti raštus ar bet kuriuos medienos produktus siekiantis sudaryti asmuo arba subjektas Liberijoje yra tinkamai registruota verslo įmonė arba MPT pripažintas pajėgiu gauti ir laikyti sutarties dėl miško arba leidimo pagal Liberijos įstatymus.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Pagal Liberijos įstatymus veiklą vykdančiam asmuo arba subjektas turi įregistruoti veiklą PPM. Veiklos neregistravimas laikomas nusižengimu. Bendruomenė, norinti naudotis bendruomenės miško teisėmis, turi būti pripažinta MPT. Veiklos registravimas galioja vienerius metus nuo registravimo dienos ir turi būti atnaujinamas. Miškų reformos įstatyme taip pat nurodyta, kad bet kuris reikalavimus atitinkantis asmuo arba subjektas gali sudaryti ir turėti sutartį dėl miško. Sąvoka „asmuo“ apima ir fizinius asmenis, ir juridinius subjektus, juridinio asmens statusą turinčius ir tokio statuso neturinčius subjektus.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD tikrina, ar yra galiojantis veiklos registracijos dokumentas. Kilus neaiškumams, LPD gali gauti papildomos informacijos iš PPM ir iš MPT Prekybos ir Teisinių klausimų departamentų. Bendruomenių miškų atveju, MPT išduotas bendruomenės pripažinimo dokumentas gali būti gautas iš MPT Teisinių klausimų ir Bendruomenių miškų departamento.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 1. 1. dokumentų peržiūrą 2. 2. konsultacijas su PPM ir MPT Prekybos, Teisinių klausimų ir Bendruomenių miškų departamentais.</p>	kasmet

Nuorodos: Bendrojo verslo įstatymo 4 straipsnio 3–5 dalys; PGS SVP (4)

<p>1.2 rodiklis. Dabartinių sutarčių ir leidimų negali turėti dabartinis Liberijos prezidentas ir viceprezidentas, parlamento nariai, vyriausybės nariai, MPT direktoriai ir vadovai, dabartiniai apskričių valdytojai ar bet kurie kiti asmenys, kuriems konkrečiai draudžiama būti miško rangovo savininku arba sutarties dėl miško akcininku</p>		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
1.2.1 <i>Sutarties turėtojo, kuris yra įregistravęs įmonę, atveju – įmonės vadovo parengtas ir notaro patvirtintas rašytinis patvirtinimas, kad tarp įmonės savininkų nėra draudžiamų asmenų</i>	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
1.2.2 <i>Dabartinės MPT parengtas vyresniųjų valstybės pareigūnų, kuriems pagal MRĮ 5.2 dalies b punktą draudžiama turėti miškų licencijas, sąrašas</i>	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
1.2.3 <i>Dabartinis įmonių, su kuriomis sudarytos sutartys arba kurioms išduoti leidimai, akcininkų arba tikrųjų savininkų sąrašas</i>	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.1.2 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad visi pareiškėjai dėl miško licencijų ir (arba) koncesijų sutarčių atitiktų licencijos reikalavimus.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Tam tikras pareigas vyriausybėje užimantiems pareigūnams pagal MRĮ 5.2 dalies b punktą dėl esamo arba galimo interesų konflikto draudžiama užsiimti komercine miško kirtimo veikla. Pagrindinis reguliavimo tikslas – tikrinti, ar dabartinių sutarčių turėtojai nėra įtraukti į MPT sudarytą vyresniųjų pareigūnų, kuriems draudžiama vykdyti tokią veiklą, sąrašą. Sutarties turėtojui tenka pagrindinė atsakomybė užtikrinti, kad įmonės savininkai atitiktų reikalavimus, todėl jis turi parengti rašytinį patvirtinimą, kad šio reikalavimo laikomasi.</p> <p>Patvirtinimo tikrumas tikrinamas remiantis turimais sutarčių turėtojų duomenimis. Kaip nurodyta šio Susitarimo IX priede, asmenų, kuriems draudžiama vykdyti veiklą, sąrašas ir registruotų įmonių, su kuriomis sudarytos sutartys arba kurioms išduotos licencijos, dabartinių akcininkų sąrašas skelbiami viešai.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Siekdamas užtikrinti, kad laikomasi pirmiau nurodytų reikalavimų, LPD turi peržiūrėti sutarties turėtojo nuosavybės dokumentus ir patikrinti, ar pareiškėjas nėra asmuo, kuriam uždrausta vykdyti tokią veiklą, ir ar subjekto savininkas nėra toks (-ie) asmuo (-ys).</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 3. 1. konsultacijas su MPT 4. 2. dokumentų peržiūrą</p>	Kiekviena siunta
Nuorodos: MRĮ 5 straipsnio 2 dalies b punktas; įstatymo Nr. 103-7 21–22 straipsniai, įstatymo Nr. 104-07		

1.3 rodiklis. Sutarties turėtojas nėra pažeidęs viešojo pirkimo ir koncesijų įstatymo (VPKĮ) ir jam neuždrausta teikti paraiškų arba prašymų išduoti licencijas arba bet kurią kitą vyriausybės arba koncesijos sutartį		
Tikriklis		Sutarties arba leidimo rūšis
<i>1.3.1 Viešojo pirkimo ir koncesijų komisija (VPKK) rengia ir atnaujina nušalintų asmenų, pripažintų pažeidusiais VPKĮ ir (arba) pagal jį parengtas taisykles ir gaires, sąrašą</i>		<i>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD</i>
Tikrinimo gairės / procedūra		Tikrinimo metodas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad visi miško sutarčių arba leidimų pareiškėjai nebūtų pažeidę VPKA, reglamentuojančio koncesijos ir kitų rūšių sutarčių sudarymą.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Miško licencijos pareiškėjas nėra pažeidęs viešojo pirkimo taisyklių, nustatytų VPKA, ir dėl VPKK nustatytų paraiškų teikimo taisyklių pažeidimo jam neuždrausta teikti paraiškų dėl koncesijos sutarčių ir kitų viešųjų pirkimų. Tikrinama, ar konkurso laimėtojai nėra įtraukti į dabartinius ir (arba) atnaujintus nušalintų asmenų sąrašus, sudarytus VPKK pagal VPKA 44 dalį, pagal kurią su tam tikrais subjektais neleidžiama sudaryti koncesijos sutarčių dėl tam tikrų sąlygų, atsiradusių po sėkmingos paraiškos ir (arba) pasiūlymo.</p>		<p><u>Apibūdinimas:</u> Siekdamas užtikrinti, kad laikomasi pirmiau nurodytų reikalavimų, LPD turi tikrinti, ar pareiškėjas nėra įtrauktas į VPKK sudarytą nušalintų asmenų sąrašą. Šis sąrašas skelbiamas viešai, kaip nurodyta šio Susitarimo IX priede.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 5. 1. konsultacijas su VPKK 6. 2. dokumentų peržiūrą</p>
Nuorodos: VPKĮ 44 straipsnis		Vieną kartą per sutarties galiojimo laikotarpį

2 PRINCIPAS. TEISIŲ Į MIŠKĄ SUTEIKIMAS

Miško naudojimo teisės, kurias aprėpia sutartis, suteiktos laikantis Miškų reformos įstatymo ir Bendruomenių teisių įstatymo nuostatų

2.1 rodiklis. MPT konsultavosi su visomis bendruomenėmis, gyvenančiomis 3 km atstumu nuo pagal koncesijos sutartį siūlomų perduoti miškų (vadinamos bendruomenėmis, kurioms gali būti daromas poveikis), ir jos davė sutikimą dėl pagal koncesijos sutartį siūlomų perduoti miškų

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
2.1.1 MPT parengta socialinio ir ekonominio poveikio apžvalgos ataskaita	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
2.1.2 Rašytiniai pranešimai apie konsultacinius posėdžius (radijo ar spaudos pranešimai)	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
2.1.3 Posėdžių protokolai, kuriuose nurodyti svarbiausi aptarti klausimai ir pasiekti susitarimai, ir dalyvių sąrašas	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
2.1.4 Bendruomenių pasirašytas pasižadėjimo raštas, kuriuo įsipareigojama sąžiningai derėtis su bet kuriuo sutarties turėtoju	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.2.1 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u></p> <p>Įstatyme pabrėžta, kad visuomenės dalyvavimas itin svarbu siekiant dalyvaujamojo valdymo bei skaidrumo ir priimant sprendimus. Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad šių principų būtų laikomasi nustatant ir suteikiant miško naudojimo teises.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>MPT įgaliota priimti sprendimus dėl vyriausybei priklausančių miško išteklių naudojimo ir teisių suteikimo. Priimant sprendimus dėl miško žemės panaudojimo planavimo ir miško išteklių tvirtinimo svarbus vaidmuo tenka visuomenei; MTP įpareigota bendradarbiauti su bendruomenėmis, kurioms gali būti daromas poveikis. Siekiant užtikrinti tinkamą dalyvavimą, MPT turi laikytis pranešimo, informacijos teikimo, posėdžių rengimo ir pastabų registravimo reikalavimų ir atsižvelgti į tokių bendruomenių įnašą. Visuomenės dalyvavimu užtikrinama, kad būtų atsižvelgiama į atitinkamų suinteresuotųjų subjektų nuomonę ir kad sprendimai dėl miško žemės naudojimo</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u></p> <p>LPD turi tikrinti, ar planuodama miško žemės naudojimą MPT rengia įstatymuose nustatytas konsultacijas su bendruomenėmis ir kitais suinteresuotaisiais subjektais. Konsultacijų su bendruomenėmis atveju LPD peržiūri dokumentus, įskaitant socialinio ir ekonominio poveikio apžvalgos ataskaitą ir kitus su konsultacijų laiku, tvarka ir diskusijomis susijusius dokumentus, ir patvirtina, kad iš tiesų surengtos tinkamos konsultacijos. Prireikus gali būti konsultuojamasi su kitomis vyriausybės įstaigomis, pvz., Vidaus reikalų ministerija, ir</p>	Vieną kartą

<p>planavimo ir miško išteklių tvirtinimo būtų priimami remiantis turima informacija. Remiantis visoms šalims dalyvaujant MPT parengtu patvirtintu vadovu, bendruomenės, kurioms gali būti daromas poveikis, yra 3 km atstumu aplink teritoriją, perduotą naudoti pagal koncesijos sutartį, gyvenančios bendruomenės.</p>	<p>atitinkamomis bendruomenėmis, kurioms gali būti daromas poveikis.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>7. 1. konsultacijas su MPT ir prireikus Vidaus reikalų ministerija ir bendruomenėmis, kurios gali būti daromas poveikis</p> <p>8. 2. dokumentų peržiūrą</p>	<p>per sutarties galiojimo laikotarpį</p>
<p>Nuorodos: MRĮ 4 straipsnio 1–5 dalys; Įstatymo Nr. 102-07 21–22 straipsniai, Įstatymo Nr. 104-07 62 straipsnis ir VPKĮ 87 straipsnis</p>		
<p>2.2 rodiklis. Prieš sudarydama sutartį dėl miško, MPT iš Planavimo ir ekonomikos ministerijos gauna koncesijos sertifikatą, kuriuo patvirtinamas MPT pateiktas koncesijos planas ir siūlomos koncesijos suderinamumas su nacionaliniais vystymosi tikslais</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>2.2.1 <i>MPT Planavimo ir ekonomikos ministerijai (PEM) teikiamas koncesijos planas dėl sutarties turėtojo koncesijos</i></p>	<p><i>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 10 000 USD</i></p>	
<p>2.2.2 <i>Planavimo ir ekonomikos ministerijos išduotas koncesijos sertifikatas (arba rašytinis patvirtinimas), kuriuo MPT leidžiama pradėti konkrečios miško teritorijos koncesijų ar sutarties sudarymo procesą</i></p>	<p><i>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 10 000 USD</i></p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.2.2 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u></p> <p>Procedūros tikslas – tikrinti, ar išduodant koncesijos sertifikatą atsižvelgiama į su Liberijos miškų sektoriumi susijusius tikslus, įtrauktus į PEM patvirtintą bendrą šalies vystymosi planą.</p> <p><u>Reguliuojimo kontrolė:</u></p> <p>MPT turi užtikrinti, kad skiriami miško ištekliai tiktų komercinio miško eksploatavimo veiklai ir kad būtų parengtas koncesijos planas, kuriuo užtikrinama, jog būtų laikomasi MRĮ ir VPKA reikalavimų, nepažeidžiamos saugomos teritorijos ir bendruomenių, kurioms gali būti daromas poveikis, teisės, visų pirma susijusios su miško produktais, išskyrus medieną.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u></p> <p>LPD turi tikrinti, ar Planavimo ir ekonomikos ministerija MPT iš tiesų išdavė koncesijos sertifikatą, pagrįstą MPT parengtu ir pateiktu koncesijos planu, siekiant laikytis paraiškų teikimo reikalavimų, nustatytų MRĮ ir VPKA. Ši užduotis atliekama konsultuojantis su MPT Teisinių klausimų departamentu ir (arba) Prekybos departamentu.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>9. 1. konsultacijas su VPKK ir (arba) MPT Teisinių klausimų departamentu ir Prekybos departamentu</p>	<p>Vieną kartą per sutarties galiojimo laikotarpį</p>

	10. 2. dokumentų peržiūra	
Nuorodos: Įstatymo Nr. 104-07 5 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktis ir VPKĮ 46 straipsnis		

2.3 rodiklis. Subjektai, su kuriais sudarytos sutartys, iš tiesų atitiko pagal įstatymus privalomus išankstinius kvalifikacijos reikalavimus ir MPT jiems suteikė teisę i) vykdyti veiklą miškų sektoriuje, o MPS ir MVS atveju ii) dalyvauti konkurse dėl sutarties sudarymo		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
2.3.1 Išankstinių kvalifikacijos reikalavimų komiteto ataskaita dėl tokių reikalavimų tikrinimo proceso	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 10 000 USD	
2.3.2 Sutarties turėtoju suteiktas galiojantis išankstinių kvalifikacijos reikalavimų atitikimo sertifikatas	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 10 000 USD	
2.3.3 Mokesčių sumokėjimo pažyma, kuria patvirtinama, kad išdavimo dieną mokesčių nepriemokų nėra	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 10 000 USD	
2.3.4 Pažymos išdavimo dieną patikimo banko suteikta likvidumo garantija	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 10 000 USD	
2.3.5 Veiklos registravimo sertifikatas, išduotas anksčiau už išankstinių kvalifikacijos reikalavimų atitikimo sertifikatą	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė yra ne mažesnė kaip 10 000 USD	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPT tikrinamas TTS 0.2.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u></p> <p>Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar prašymą išduoti licenciją teikianti įmonė atitinka visus išankstinius kvalifikacijos reikalavimus ir dalyvavimo konkurse kriterijus.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>Prieš paskelbiant konkursą teikti paraiškas ir (arba) prieš suteikiant teises naudotis miško ištekliais MPT turi užtikrinti, kad konkretus sutarties turėtojas atitiktų visus išankstinius kvalifikacijos reikalavimus. Išankstiniai kvalifikacijos reikalavimai, be kita ko, apima: 1) Užsienio reikalų ministerijai pateiktus veiklos įstatus, 2) Prekybos ir pramonės ministerijos išduotą veiklos registracijos sertifikatą, 3) Finansų ministerijos išduotą mokesčių sumokėjimo pažymą ir 4) patikimo banko suteiktą likvidumo garantiją.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u></p> <p>LPD turi tikrinti, ar reikalavimų laikytasi įstatymais nustatytu laikotarpiu. Tai reiškia, kad išankstinių kvalifikacijos reikalavimų atitikimo sertifikatas turi būti išduotas anksčiau už sutarties turėtojo ar perdirbėjo veiklos registracijos sertifikatą, mokesčių sumokėjimo pažymą ir būtiną banko garantiją.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>11. 1. konsultacijas su MPT, Finansų ministerija, Užsienio reikalų ministerija ir Prekybos ir pramonės ministerija</p> <p>12. 2. dokumentų peržiūrą</p>	<p>Vieną kartą per sutarties galiojimo laikotarpį</p>
Nuorodos: MRĮ 5 straipsnio 2 dalies a punkto i papunktis; įstatymo Nr. 103-07 41–46 straipsniai		

2.4 rodiklis. Sutartis dėl miško sudaryta pagal konkurso sąlygas, Viešojo pirkimo ir koncesijų įstatymo taisykles ir MPT įstatymus		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
2.4.1 Viešo konkurso skelbimas	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
2.4.2 Koncesijos paraiškų vertinimo komiteto ataskaita	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
2.4.3 MPT išsamaus patikrinimo ataskaita	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
2.4.4 Paraiškų vertinimo komiteto parengta galutinė ataskaita teikiama Ministerijų koncesijų komitetui (MKK)	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
2.4.5 MKK rekomendacijos prezidentui	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.2.4 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar komercinio miško kirtimo darbams suteikta licencija išduota laikantis įstatymuose nustatytų konkurso sąlygų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Pagal įstatymą gautas paraiškas vertina koncesijos paraiškų vertinimo komitetas, kuris per 60 dienų parengia paraiškos vertinimo ataskaitą ir ją perduoda už koncesijas atsakingam subjektui (šiuo atveju – MPT). Tuomet MPT rengia visų rekomenduotų paraiškų išsamaus patikrinimo ataskaitą. Vėliau koncesijos paraiškų vertinimo komitetas Ministerijų koncesijų komitetui teikia galutinę ataskaitą. Ministerijų komitetas ataskaitą peržiūri ir prezidentui teikia rekomendacijas dėl galutinio sprendimo.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi tikrinti, ar laikytasi pirmiau nurodytų reikalavimų, todėl pirmiausia konsultuojasi su MPT Prekybos departamentu ir (arba) Teisinių klausimų departamentu, ir tikrina, ar esama būtinų dokumentų ir ar jie galioja. Kilus neaiškumams LPD gali konsultuotis su koncesijų paraiškų vertinimo komitetu ir (arba) Ministerijų koncesijų komitetu.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 13. 1. konsultacijas su MPT, MKK ir VPKK 14. 2. dokumentų peržiūrą</p>	Vieną kartą per sutarties galiojimo laikotarpį
Nuorodos: MRĮ 3 straipsnio 3 dalis ir 5 straipsnio 2 dalies a punktas; VPKĮ 115 straipsnio 1 ir 2 dalys ir 116 straipsnis; MPT įstatymo Nr. 104 31–36 straipsniai		
2.5 rodiklis. Privataus naudojimo leidimo (PNL) atveju sutartis sudaryta gavus patvirtinto žemės savininko rašytinį leidimą		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
2.5.1 Privataus žemės savininko galiojantis oficialus dokumentas	PNL	
2.5.2 Privataus žemės savininko rašytinis leidimas	PNL	

Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.2.5 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad PNL būtų suteikiami tik tais atvejais, kai privataus žemės savininko nuosavybės teisės yra aiškiai nustatytos ir žemės savininkas davė rašytinį sutikimą.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> LPD turi tikrinti, ar privati žemė yra PNL objektas. Tam pateikti oficialūs dokumentai lyginami su Nacionaliniame įrašų ir dokumentacijos centre (NRDC) esančiais viešai prieinamais įrašais.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPT turi tikrinti, ar laikomasi pirmiau nurodytų reikalavimų, ir visų pirma peržiūrėti oficialius žemės nuosavybės dokumentus ir tuomet patvirtinti, kad žemės savininkas iš tiesų davė rašytinį sutikimą.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 15. 1. konsultacijas su NRDC 16. 2. dokumentų peržiūrą</p>	<p>Vieną kartą per sutarties galiojimo laikotarpį</p>
Nuorodos: MRĮ 5 straipsnio 6 dalis		
<p>2.6 rodiklis. Pasikonsultavusi su suinteresuotaisiais subjektais ir atsižvelgusi į socialinio ir ekonominio poveikio apžvalgos ataskaitą, MPT parengė integruotą žemėlapi, kuriame pažymėta teritorija, dėl kurios sudaryta sutartis, ir greta esančios teritorijos, pvz., kitos pagal koncesijos sutartį perduotos teritorijos, saugomos miško teritorijos ir privati žemė</p>		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
2.6.1 MPT parengtas žemėlapis, kuriame nurodyta pagal koncesijos sutartį perduota teritorija ir greta esančios kitos teritorijos	MVS, MPS, MNL	
2.6.2 MPT priemonių vykdymo ataskaita (MPT atitikties audito ataskaita)	MVS, MPS, MNL	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.2.6 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sutarties turėtoji pagal koncesijos sutartį perduota teritorija nepatenka į kitų sutarties savininkų žemę arba saugomą miško teritoriją.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Svarbu tinkamai žymėti kiekvienos teritorijos, dėl kurios sudaryta sutartis, ribas, kad jos nesutaptų su kitomis pagal koncesijos sutartį perduotomis teritorijomis ir nepatektų į saugomas miško teritorijas.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turėtų tikrinti, ar šių reikalavimų laikytasi MPT Tyrimų ir plėtros departamentui ir Teisės aktų vykdymo užtikrinimo departamentui tikrinant koncesijos žemėlapio galiojimą.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 17. 1. konsultacijas su MPT Tyrimų ir plėtros departamentu ir Teisės aktų vykdymo užtikrinimo departamentu</p>	<p>Vieną kartą per sutarties galiojimo laikotarpį</p>

	18. 2. dokumentų peržiūra	
Nuorodos: PGS SVP (7, 8, 19, 20 ir 21), įstatymas Nr. 109-07		
2.7 rodiklis. Teikdamas paraišką sudaryti sutartį dėl miško, konkurse dalyvaujantis pareiškėjas kartu pateikia garantiją		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
2.7.1 MPT konkurso dalyviui išduotas garantijos gavimo patvirtinimas	MVS ir MPS	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.2.7 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar konkurso dalyvis pateikė įstatymuose nustatytą garantiją ir laikėsi atitinkamų reikalavimų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> MPT įstatymais Nr. 104–07 reikalaujama, kad konkursų dėl MVS ir MPS sudarymo dalyviai teikdami paraišką kartu pateiktų ir garantiją. Garantija turėtų galioti mažiausiai 12 mėnesių ir turėtų sudaryti 1/6 metinio mokesčio, nustatyto konkrečiai sutarčiai, sumos. Be to, garantiją suteikti turi kompetentinga ir patvirtinta Liberijos įstaiga.</p> <p>Remiantis įstatymo Nr. 104-07 43 dalimi, per 30 dienų nuo konkurso laimėtojo paskelbimo jis gali atsiimti pirminę garantiją ir garantijos sumą įnešti grynaisiais pinigais Liberijos centriniame banke arba kitame banke, oficialiai paskirtame MPT sąskaitoms laikyti, ir įnašo kvitą pateikti MPT. Įstatyme taip pat nurodyta, kad MPT, laiku gavusi garantijos vertės įnašo Liberijos centriniame banke patvirtinimą, pirminę garantiją grąžina konkurso laimėtojui. Tačiau jeigu konkurso laimėtojas per 30 dienų nuo konkurso laimėtojo paskelbimo nepateikia įnašo patvirtinimo, MPT pasinaudoja garantija ir lėšas perveda į Liberijos centrinę banką arba kitą banką, oficialiai paskirtą MPT sąskaitoms laikyti. Galiausiai konkurso laimėtojas ir Vyriausybė vykdo sutarties sąlygas laikydamiesi garantijos, MPT įneštas lėšas gali panaudoti konkurso laimėtojo pagal sutartį patirtiems įsiskolinimams vyriausybei padengti.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT Prekybos departamentu ir (arba) Finansų departamentu, LPD turi tikrinti, ar laikytasi šių reikalavimų ir ar galioja konkurso dalyvio garantijos gavimo patvirtinimas.</p> <p>Tikrinimas apima: 19. 1. konsultaciją su MPT Prekybos ir (arba) Finansų departamentais 20. 2. dokumentų peržiūrą</p>	Vieną kartą per sutarties galiojimo laikotarpį
Nuorodos: įstatymo Nr. 104-07 (43 straipsnis ir 61 straipsnio b punktas, PGS SVP (9))		
2.8 rodiklis. Užbaigus derybas dėl sutarties, sutarties turėtojas įvykdymo garantiją pateikia per įstatymuose nurodytą laikotarpį		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	

2.8.1	<i>Įvykdymo garantijos, pateiktos per 90 dienų nuo derybų užbaigimo, kopija</i>	MVS	
2.8.2	<i>Įvykdymo garantijos, pateiktos per 30 dienų nuo derybų užbaigimo, kopija</i>	MPS	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.2.8 punktas)		Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<u>Tikslas:</u> Procedūros tikslas – tikrinti, ar privaloma įvykdymo garantija pateikta per nustatytą terminą. <u>Reguliavimo kontrolė:</u> Įstatymu Nr. 104–07 reikalaujama, kad MVS ir MPS (bet ne MNL ir PNL) turėtojai įvykdymo garantiją pateiktų per nustatytą terminą. 1. MVS: Įvykdymo garantija turi būti pateikta per 90 dienų ir jos suma turi būti 150 000 USD (mažesnio už 10 000 ha plotą atveju) arba iki 250 000 USD (didesnio už 100 000 ha atveju) 2. MPS: 25 000 USD vertės įvykdymo garantija pateikiama per 30 dienų.		<u>Apibūdinimas:</u> LPD, konsultuodamasis su MPT Prekybos departamentu ir (arba) Finansų departamentu, turi tikrinti, ar laikytasi šių reikalavimų ir ar galioja konkurso dalyvio garantijos gavimo patvirtinimas. <u>Tikrinimas apima:</u> 21. 1. konsultaciją su MPT Prekybos ir (arba) Finansų departamentais 22. 2. dokumentų peržiūrą	Vieną kartą sutarties galiojimo pradžioje
Nuorodos: įstatymo Nr. 104-07 43 straipsnis ir 61 straipsnio b punktas, PGS SVP (9)			
2.9 rodiklis. Sutartį dėl miško pasirašė sutarties turėtojas ir MPT ir prireikus sutartis tinkamai patvirtinta laikantis įstatymų nuostatų			
Tikriklis		Sutarties arba leidimo rūšis	
2.9.1	<i>Prezidento pasirašytas ir atspausdintas sutarties dėl miško patvirtinimo aktas</i>	<i>MVS ir žemės ūkio koncesiniai susitarimai ir (arba) miško želdiniai</i>	
2.9.2	<i>Sutarties turėtojo ir MPT valdančiojo direktoriaus pasirašyta sutartis</i>	<i>MPS, MNL, PNL, nedidelių individualių kirtėjų leidimai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrina TTS 0.2.9 punktą)		Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar visos sutartys dėl miško sudarytos laikantis įstatymų. MVS atveju siekiama užtikrinti, kad sutartį pasirašytų ne tik sutarties turėtojas ir Liberijos vyriausybė, bet ir kad su MVS patvirtinimo aktu susipažintų abu parlamento rūmai ir jį patvirtintų prezidentas. Kitų sutarčių atveju siekiama užtikrinti, kad sutartys būtų tinkamai pasirašytos sutarties turėtojo ir MPT vadovybės. <u>Reguliavimo kontrolė:</u> Pasirašius MVS su konkurso laimėtoju, MVS turėtų patvirtinti parlamentas, o parlamento MVS patvirtinimo aktui turi pritarti prezidentas. Visos kitos sutartys dėl miško ir licencijos pasirašomos sutarties turėtojo ir MPT.		<u>Apibūdinimas:</u> LPD tikrina ar 1) kiekviena MVS pasirašyta ir patvirtinta ir 2) ar visos kitos sutartys ir licencijos pasirašytos atitinkamo sutarties turėtojo ir MPT valdančiojo direktoriaus, pritarus MPT valdybai. Konsultuodamasis su MPT Prekybos departamentu ir Teisinių klausimų departamentu LPD turi tikrinti, ar laikytasi šių reikalavimų. <u>Tikrinimas apima:</u> 23. 1. dokumentų peržiūrą 24. 2. konsultaciją su MPT Prekybos ir (arba)	Vieną kartą sutarties galiojimo pradžioje

	Teisinių klausimų departamentais	
Nuorodos: MRĮ 5 straipsnio 3 dalis; įstatymo Nr. 104-07 62 straipsnis; PGS SVP (5)		

3 PRINCIPAS. SOCIALINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI IR DALIJIMASIS NAUDA

Sutarties turėtojas laikosi įstatymuose nustatytų socialinių įsipareigojimų ir dalijimosi nauda principų

3.1 rodiklis. Iš anksto informavęs 3 km atstumu nuo pagal koncesijos sutartį siūlomų perduoti miškų gyvenančias bendruomenes, kurioms gali būti daromas poveikis, sutarties turėtojas su jų įgaliotais atstovais surengė derybas dėl socialinio susitarimo

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
3.1.1 <i>Susitikimo protokolas, kuriame aprašytos vykusios diskusijos ir sutarties turėtojo bei bendruomenių, kurioms gali būti daromas poveikis, MPT nustatytų socialinio ir ekonominio poveikio apžvalgos ataskaitoje, įgaliotų atstovų susitarimai</i>	<i>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</i>	
3.1.2 <i>Paskelbtas pranešimas apie ketinimus vesti derybas su bendruomenėmis, kurioms gali būti daromas poveikis (radijo pranešimai arba skelbimai spaudoje)</i>	<i>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</i>	
3.1.3 <i>Įrodymai, kad bendruomenė, kuriai gali būti daromas poveikis, MPT nepateikė jokių skundų dėl neįtraukimo į derybas arba dėl neįvykusių derybų su sutarties turėtoju</i>	<i>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrina TTS 0.3.1 punktą)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad prieš suteikiant MVS, MPS arba MNL metinius kirtimo sertifikatus, sutarties turėtojas laikytųsi visų įstatymuose ir MPT nustatytų reikalavimų, susijusių su socialiniais įsipareigojimais.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> MRĮ ir pagal MRĮ paskelbtais įstatymais Nr. 105-07 MVS, MPS ir MNL turėtojai įpareigojami su bendruomenių, kurioms dėl kertamų miškų gali būti daromas poveikis, įgaliotais atstovais derėtis dėl socialinio susitarimo.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT Bendruomenių miškų departamentu, LPD turi tikrinti, ar laikomasi šių reikalavimų.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p>	

<p>Įstatymuose bendruomenės, kurioms daromas poveikis, apibrėžiamos kaip bendruomenės, neužimančios oficialaus administracinio vieneto (įskaitant genties vado vadovaujamas bendruomenes, klanus, gyvenvietes, miestus, kaimus ir visas gyvenamas vietas), kurių interesams dėl kirtimo pagal miško išteklių naudojimo licencijas gali būti daromas poveikis. „Interesai“ pagal šią apibrėžtį gali būti ekonominiai, susiję su aplinka, sveikata, gyvenimo būdu, estetinio, kultūrinio, dvasinio arba religinio pobūdžio. Praktikoje bendruomenės, kurioms gali būti daromas poveikis, MPT nustato planuodama miško išteklių naudojimą ir atlikdama socialinio ir ekonominio poveikio analizę.</p> <p>Remiantis įstatymais Nr. 105–07, tokių socialinių susitarimų trukmė yra penkeri (5) metai MVS ir MNL atveju, ir treji (3) metai MPS atveju. Socialinio susitarimo pasirašymas yra išankstinis kirtimo pagal MPS ir MPS reikalavimas.</p>	<p>25. 1. konsultacijas su MPT Bendruomenių miškų departamentu ir bendruomenėmis, kurioms gali būti daromas poveikis</p> <p>26. 2. dokumentų peržiūrą</p>	<p>Kartą per vieną ciklą¹⁹</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr.105-07 31–32 straipsniai; MRĮ 5 straipsnio 6 dalies d punkto vi papunktis</p>		
<p>3.2 rodiklis. Susitarimą, dėl kurio bendrai derėtasi, pasirašė sutarties turėtojas ir VISŲ bendruomenių, kurioms gali būti daromas poveikis, įgaliotieji atstovai ir jis įsigalioja prieš pradėdamas kirtimo darbus</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>3.2.1 Socialinį susitarimą pasirašė sutarties turėtojas ir Bendruomenių miškų plėtojimo komitetas (BMPK), atstovaujantis kiekvienai bendruomenei, kuriai gali būti daromas poveikis</p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>3.2.2 Socialinis susitarimas sudarytas anksčiau už sutarties turėtoji išduotą metinį kirtimo sertifikatą</p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>3.2.3 BMPK sąrašą parengia arba registruoja MPT</p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.3.2 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad MVS, MPS ir (arba) MNL, kurio vertė viršija 10 000 USD, turėtojas iki kirtimo darbų pradžios būtų pasirašęs socialinį susitarimą su visomis bendruomenėmis, kurioms gali būti daromas poveikis.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT Bendruomenių miškų departamentu LPD turi tikrinti, ar laikomasi šių reikalavimų ir ar parengtas socialinis susitarimas.</p>	

¹⁹ Ciklas reiškia 5 metus MVS ir MNL atveju ir 3 metus MPS atveju.

<p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>Sutarties turėtojas ir (arba) įmonė dėl socialinio susitarimo gali derėtis tik su Bendruomenių miškų plėtojimo komitetu (BMPK), veikiančiu bendruomenės, kuriai gali būti daromas poveikis, vardu. BMPK turi atstovauti visoms bendruomenėms, kurioms dėl sutarties turėtojo kirtimo veiklos daromas poveikis. Tokioms bendruomenėms gali atstovauti daugiau nei vienas BMPK. MPT atlieka metinį auditą siekdama stebėti, vertinti ir užtikrinti, kad būtų laikomasi MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD, sąlygų.</p> <p>[statymo Nr.105–07 31 dalies b punkto pirmame papunktyje nurodyta, kad sutarties turėtojas turi užtikrinti, kad visą miško išteklių naudojimo licencijos galiojimo laiką teritorijai, kurioje bus atliekami kirtimo darbai, galiotų visų bendruomenių, kurioms gali būti daromas poveikis, interesus ginantis socialinis susitarimas. 31 dalies b punkto 2 papunktyje nustatyta, kad sutarties turėtojas negali kirsti medžių, jeigu teritorijai, kurioje pagal miško išteklių naudojimo licenciją bus atliekami kirtimo darbai, negalioja visų bendruomenių, kurioms gali būti daromas poveikis, interesus ginantis socialinis susitarimas.</p>	<p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>27. 1. konsultaciją su MPT Bendruomenių miškų departamentu ir bendruomenėmis, kurioms gali būti daromas poveikis</p> <p>28. 2. dokumentų peržiūrą</p> <p>29. 3. patikrą vietoje</p>	<p>Kartą per vieną ciklą</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr. 105-07 31 straipsnis</p>		
<p>3.3 rodiklis. Į sutarties arba leidimo turėtojo ir bendruomenės, kuriai gali būti daromas poveikis, sudaryto socialinio susitarimo sąlygas įtrauktas elgesio kodeksas, kuriame nustatytos susitarimo šalys, ginčų sprendimo mechanizmas, sutarties turėtojo bendruomenei skiriamų lėšų sumos ir reikalavimas, kad sutarties arba leidimo turėtojas sumas kas ketvirtį pervestų į visų bendruomenių vardu atidarytą sąlyginio deponavimo sąskaitą, už kurios indėlius mokamos palūkanos</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>3.3.1 <i>Elgesio kodeksas, kuriuo reglamentuojamos bendruomenių, kurioms gali būti daromas poveikis, ir sutarties arba leidimo turėtojo teisės ir pareigos</i></p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>3.3.2 <i>Minimalaus sutarties arba leidimo turėtojo kas ketvirtį bendruomenėms, kurioms gali būti daromas poveikis (jei yra kitų, nurodyti), mokamo mokesčio už kubinį metrą apibūdinimas</i></p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>3.3.3 <i>Sutarties arba leidimo turėtojo visų bendruomenių vardu atidarytos sąlyginio deponavimo sąskaitos, už kurios indėlius mokamos palūkanos, banko kortelė arba kiti banko dokumentai</i></p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>3.3.4 <i>Nustatytas ginčų sprendimo mechanizmas</i></p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.3.3 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>

<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad būtų laikomasi visų įstatymuose nustatytų reikalavimų ir kad visos išankstinės sąlygos ir (arba) aspektai būtų įtraukti į socialinius susitarimus, dėl kurių susiderėta.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Į visus socialinius susitarimus, dėl kurių derėtasi su vienu ar daugiau komitetų, be kita ko, įtraukta: 1. bendruomenės, kuriai gali būti daromas poveikis, narių ir sutarties ar leidimo turėtojo teisių ir pareigų apibūdinimas; 2. bendruomenės gaunamos finansinės naudos apibūdinimas; 3. reikalavimas, kad sutarties arba leidimo turėtojas sumas kas ketvirtį pervestų į visų bendruomenių vardu atidarytą sąlyginio deponavimo sąskaitą, už kurios indėlius mokamos palūkanos; 4. reikalavimas, kad lėšos atitektų bendruomenei ir būtų skiriamos komitetui pateikus rašytinį prašymą ir MPT tokį prašymą patvirtinus.</p> <p>Įstatymo Nr. 105-107 33 dalies a punkte nustatyta, kad MPT parengia ir internete paskelbia pavyzdinius elgesio kodeksus ir gavusi sutarties arba leidimo turėtojų, komitetų ir bendruomenių, kurioms gali būti daromas poveikis, prašymą pateikia popierinę arba elektroninę pavyzdinių elgesio kodeksų kopiją.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT Bendruomenių miškų departamentu, LPD turi tikrinti, ar laikomasi šių reikalavimų ir tikrinti pasirašyto socialinio susitarimo turinį.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 30. 1. dokumentų peržiūrą 31. 2. apsilankymą bendruomenėse</p>	<p>Kartą per vieną ciklą²⁰</p>
<p>Nuorodos: MRĮ 5 straipsnio 3 dalies b punktas ir 5 straipsnio 6 dalies d punktas, įstatymo Nr. 105-07 33 straipsnis</p>		
<p>3.4 rodiklis. Sutarties turėtojo ir bendruomenės (-ių) socialinį susitarimą patvirtino MPT</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>3.4.1 <i>Sutarties turėtojo ir bendruomenės, kuriai daromas poveikis, socialinis susitarimas, patvirtintas MPT</i></p>	<p><i>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</i></p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.3.4 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti ir (arba) užtikrinti, kad socialinį susitarimą būtų patvirtinusi MPT.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT Bendruomenių miškų departamentu, LPD turi tikrinti, ar laikomasi šių reikalavimų, ar yra patvirtintas socialinis susitarimas ir ar jis galioja.</p>	

²⁰ Ciklas reiškia 5 metus MVS ir MNL atveju ir 3 metus MPS atveju.

<p>Visi socialiniai susitarimai, dėl kurių vyko derybos, teikiami tvirtinti MPT. Gavusi dokumentą, MPT peržiūri susitarimą ir nustato, ar jis išsamus, tikslus ir ar atitinka įstatymų nuostatas. Jeigu susitarimas neatitinka tam tikrų kriterijų, MPT turi jį atmesti ir pateikti tokio sprendimo priežastis. Sutarties arba leidimo turėtojas gali ištaisyti trūkumus ir socialinį susitarimą dar kartą teikti MPT. MPT socialinį susitarimą patvirtina, jeigu laiko jį išsamiau, tiksliau ir atitinkančiu įstatymų nuostatas.</p>	<p><u>Tikrinimas apima:</u> 32. 1. konsultaciją su MPT Bendruomenių miškų departamentu 33. 2. dokumentų peržiūrą 34. 3. apsilankymą atrinktose bendruomenėse</p>	<p>Kartą per vieną ciklą</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr. 105-07 36 straipsnis ir PGS SVP (9)</p>		
<p>3.5 rodiklis. Nustatytas bendruomenėms pagal socialinį susitarimą mokėtinas sumas sutarties turėtojas moka i) per nustatytą terminą ir ii) lėšas perveda į bendruomenėms skirtas sąlyginio deponavimo sąskaitas</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>3.5.1 Sąlyginio deponavimo sąskaitų ketvirčio išrašai, kurių autentiškumas patvirtintas</p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>3.5.2 MPT atitikties auditas</p>	<p>MVS, MPS ir MNL, kurių vertė viršija 10 000 USD</p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.3.5 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar bendruomenei laiku pervestos mokėtinos sumos.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Į socialinius susitarimus įtrauktos itin svarbios finansinės su veikla susijusios sąlygos. Todėl svarbu tikrinti, ar socialiniuose susitarimuose numatytos lėšos pervedamos ir ar pavedimai atliekami laiku. Veiklos lygmeniu gali būti tikrinami sąlyginio deponavimo sąskaitų ketvirčio išrašai, o MPT gali rengti metines audito ataskaitas, kuriose nustatoma, ar sutarčių turėtojai laikosi šių sąlygų.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD tikrina ir gauna patvirtinimą, kad šių reikalavimų laikomasi. Kilus neaiškumams galima kreiptis į MPT Prekybos departamentą ir Bendruomenių miškų departamentą.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 35. 1. konsultaciją su MPT Bendruomenių miškų departamentu 36. 2. dokumentų peržiūrą 37. 3. patikras vietoje</p>	<p>Kiekviena siunta</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr. 105-07 36 straipsnio 10 punktas; įstatymo Nr. 107-07 33 straipsnis</p>		

4 PRINCIPAS. MIŠKO VALDYMO IR KIRTIMO OPERACIJOS

Miško valdymo ir kirtimo veikla vykdoma laikantis galiojančių įstatymų

4.1 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas parengė metinį veiklos planą ir prireikus miško valdymo planą

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis
4.1.1 <i>Metinis kirtimo sertifikatas</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai, išskyrus žemės ūkio koncesinius susitarimus ir (arba) miško želdinius</i>
4.1.2 <i>Patvirtintas metinis veiklos planas</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai, išskyrus žemės ūkio koncesinius susitarimus ir (arba) miško želdinius</i>
4.1.3 <i>Patvirtintas miško valdymo planas</i>	<i>MVS</i>
4.1.4 <i>Rašytinis žemės savininko leidimas</i>	<i>PNL</i>

Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.4.1 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad iki kirtimo darbų pradžios kiekvienas sutarties turėtojas atitiktų reikiamas įstatymuose nustatytas išankstines sąlygas.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. MVS: Sutartys sudaromos dėl patvirtintos miško žemės ir laikantis VPKA reikalavimų. MVS yra 25 metus galiojanti sutartis, pagal kurią turi būti parengtas valdymo planas, poveikio aplinkai vertinimas (PAV), verslo planas, socialiniai susitarimai ir metiniai veiklos planai. 2. MPS: pagal nacionalinę miškų valdymo strategiją sudaroma trejus metus galiojanti sutartis, kuri patvirtinama ir atitinka VPKA reikalavimus ir pagal kurią parengiami metiniai veiklos planai. 3. Atskirais atvejais MNL gali atitikti griežtesnius reikalavimus ir būti oficialiai patvirtintas. Tuomet LPD gali būti prašoma įvertinti iki kirtimo taikomus reikalavimus, galiojančius tokiam MNL. 4. PNL: norėdamas prekybos tikslais naudoti privačioje žemėje esančius miško išteklius, ūkinės veiklos vykdytojas turi būti žemės savininkas arba turėti žemės savininko leidimą ir galiojantį MPT išduotą PNL. PNL turėtojas kirtimo darbų negali pradėti kol nepatvirtintas metinis kirtimo sertifikatas ir metinis 	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT ir AAA, įskaitant Prekybos departamentą ir Bendruomenių miškų departamentą, LPD turi tikrinti, ar laikomasi pirmiau nurodytų reikalavimų.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 38. 1. konsultacijas su MPT ir AAA 39. 2. dokumentų peržiūrą 40. 3. patikrą vietoje</p>	<p>Veiklos planas – kasmet; valdymo planas – kartą per vieną ciklą</p>

veiklos planas.		
Nuoroda: MRĮ 4 straipsnio 5 dalis, 5 straipsnio 3, 4 ir 6 dalys, įstatymo Nr. 104-07 62 straipsnio a dalis; Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymo 23 straipsnis; PGS SVP (9)		
4.2 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas laikosi metinio veiklos plano sąlygų ir įstatymų reikalavimų, susijusių su leidžiamų kirsti rūšių medžiais ir kiekiais		
	Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis
4.2.1	Patvirtinti metiniai kvartalai	MVS
4.2.2	Biržė ir metinė kirtavietė	Visos sutartys dėl miškų, išskyrus MVS
4.2.3	Nukirstų medžių duomenų tikrinimas (SVP (11))	Visų rūšių sutartys ir leidimai, išskyrus žemės ūkio koncesinius susitarimus ir (arba) miško želdinius
4.2.3	MPT metinė atitikties audito ataskaita	Visų rūšių sutartys ir leidimai, išskyrus žemės ūkio koncesinius susitarimus ir (arba) miško želdinius
	Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.4.3 punktas)	Tikrinimo metodas
	<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad sutarties arba leidimo turėtojas laikytųsi MPT patvirtintų metinių kirtimo teisių ir įsipareigojimų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Patvirtintu metiniu kirtimo sertifikatu nustatomi kriterijai, kuriais turi remtis konkretus veiklos vykdytojas, ir reikalavimai, kurių reikia laikytis per nurodytus metus. 2. MPT taiko du veiklos tikrinimo mechanizmus: <ol style="list-style-type: none"> 2.1. nuolatinį stebėjimą vietoje ir 2.2. metinį atitikties auditą, skirtą stebėti, vertinti ir užtikrinti, kad būtų laikomasi MVS, MPS ir MNL sąlygų. 	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD nuodugniai tikrina, ar laikomasi šio reikalavimo. Konsultuodamasis su MPT Prekybos departamentu LPD turi tikrinti, ar laikytasi šių reikalavimų.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 41. 1. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu 42. 2. patikrą vietoje</p>
		kasmet
Nuorodos: MRĮ 3 straipsnio 2 ir 4 dalys, PGS SVP (7–11)		

5 PRINCIPAS. APLINKOS APSAUGOS ĮSIPAREIGOJIMAI

Sutarties turėtojas ir medienos perdirbėjas laikosi visų įstatymuose nustatytų aplinkos apsaugos reikalavimų

5.1 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas ir medienos perdirbėjas parengė poveikio aplinkai vertinimą; jį patvirtino AAA.

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
5.1.1 <i>Sutarties turėtojo arba medienos perdirbėjo arba jų užsakymu parengta poveikio aplinkai vertinimo ataskaita</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
5.1.2 <i>Iki kirtimo darbų pradžios sutarties turėtojui arba medienos perdirbėjui AAA išduota poveikio aplinkai licencija</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
5.1.3 <i>Sutarties turėtojui arba medienos perdirbėjui AAA išduotas poveikio aplinkai leidimas, kuriame prireikus nustatytos poveikio aplinkai licencijos, nurodytos kaip 5.1.2 tikriklis, sąlygos</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.5.1 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – patikrinti, ar laikytasi atitinkamų su PAV taikymo procesu susijusių reikalavimų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Pagal 2002 m. Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymą poveikio aplinkai vertinimo (PAV) licencija reikalaujama visai veiklai, nurodytai ir (arba) nustatyta šio įstatymo I priede. PAV būtinas vykdant tokią veiklą: 1) miško kirtimo ir (arba) medienos perdirbimo, 2) želdinių sodinimo. Be poveikio aplinkai licencijos, AAA išduoda poveikio aplinkai leidimą, kuriame nustatytos licencijos sąlygos ir kurių turi laikytis poveikio aplinkai licencijos turėtojas.</p> <p>Prieš išduodant licenciją, MPT teikia PAV aktualias pastabas ir pasiūlymus.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi gauti patvirtinimą iš MPT ir AAA, kad sutarties arba leidimo turėtojas turi ne tik PA licenciją, bet ir PA leidimą, kuriame konkrečiai nurodytos sąlygos, kurių turi laikytis PA licencijos turėtojas.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 43. 1. konsultacijas su AAA ir MPT 44. 2. dokumentų peržiūrą</p>	Kartą per PA licencijos ir leidimo galiojimo laikotarpį
Nuorodos: Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymo 6 ir 21–23 straipsniai; įstatymas Nr. 105-107, PGS SVP (9)		

5.2 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas taiko PAV nustatytas neigiamo poveikio švelninimo priemones, nurodytas PA leidime		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
5.2.1 AAA poveikio aplinkai stebėjimo ataskaitos	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
5.2.2 MPT ir AAA patikros ataskaita	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.5.2 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u></p> <p>Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad sutarties arba leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas įgyvendintų visas AAA nustatytas ir privalomas taikyti sąlygas ir (arba) neigiamo poveikio švelninimo priemones ir kad nebūtų su PA leidimu nesuderinamų pažeidimų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>Iki kirtimo darbų pradžios sutarties arba leidimo turėtoju turi būti išduotas sprendimo ir (arba) leidimo dėl aplinkos nuorašas. AAA ir MPT stebi, ar laikomasi sąlygų ir (arba) neigiamo poveikio švelninimo priemonių, nustatytų atliekant reguliarias patikras arba patikras vietoje. PAV licencijos turėtojas turi teikti pranešimus AAA, jeigu dėl projekto arba veiklos pokyčių gali būti daromas poveikis aplinkai. Sąlygų ir reikalavimų nesilaikymo atveju AAA gali imtis įgyvendinimo užtikrinimo veiksmų.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u></p> <p>LPD turi konsultuotis su MPT Poveikio aplinkai vertinimo padaliniu, AAA Stebėjimo departamentu ir Tikrinimo tarnyba ir tikrinti, ar sutarties turėtojas laikosi PA leidimo sąlygų.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>45. 1. konsultacijas su MPT ir AAA 46. 2. dokumentų peržiūrą 47. 3. patikras vietoje</p>	kasmet
Nuorodos: Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymo 24–27 straipsniai, Aplinkos apsaugos agentūros įstatymas		
5.3 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas vykdamas veiklą atsirandančias įrangos, kuro, medienos ir kitas susijusias atliekas tvarko teisėtai ir nekenkdamas aplinkai		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
5.3.1 AAA patikros ataskaita	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
5.3.2 MPT metinė atitikties audito ataskaita	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.5.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas

<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad visos atliekos būtų tvarkomos nekenkiant aplinkai.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Įrodymai, kad iki darbų pradžios sutarties turėtojai išduotas sprendimo ir (arba) teigiamo poveikio aplinkai licencijos nuorašas. 2. AAA stebi, ar laikomasi sąlygų ir nustatytų neigiamo poveikio švelninimo priemonių. 3. AAA nuolat arba periodiškai atlieka projektų, kurie galėtų daryti neigiamą poveikį arba žalą, auditą. 4. Sąlygų ir reikalavimų nesilaikymo atveju AAA gali imtis įgyvendinimo užtikrinimo veiksmų. 	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi konsultuotis su MPT Prekybos departamentu ir Įstatymų vykdymo užtikrinimo padaliniu ir atlikti patikras. Taip pat turi būti konsultuojamasi su AAA Stebėjimo departamentu ir AAA Tikrinimo tarnyba.</p> <p>Papildomą informaciją gali tiesiogiai suteikti sutarties arba leidimo turėtojas ir medienos perdirbėjai.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 48. 1. konsultacijas su AAA 49. 2. dokumentų peržiūrą 50. 3. patikrą vietoje</p>	<p>kasmet</p>
<p>Nuorodos: Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymo 24–27 straipsniai, Aplinkos apsaugos agentūros įstatymas</p>		
<p>5.4 rodiklis. Sutarties turėtojas tarp kirtaviečių ir vandentakių paliko apsauginę teritoriją ir nekirto medžių, kurių nesant kiltų pavojus vandens tėkmei arba tėkmės stabilumui</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>5.4.1 AAA patikros ataskaita</p>	<p>Visų rūšių sutartys ir leidimai</p>	
<p>5.4.2 MPT metinė atitikties audito ataskaita</p>	<p>Visų rūšių sutartys ir leidimai</p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.5.4 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad leidimo turėtojas laikytųsi atitinkamų reikalavimų, susijusių su vandentvarka ir vandens išteklių taršos prevencija.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Siekama užtikrinti, kad būtų laikomasi vandens išteklių valdymo reikalavimų. 2007 m. Kirtimo kodeksu draudžiama kirsti medžius saugomose teritorijose ir vandentakiuose. Reikalaujama, kad tarp kirtaviečių ir vandentakių būtų paliktos deramos apsauginės teritorijos.</p> <p>Tikrinamos, ar laikomasi šių reikalavimų, AAA ir MPT atlieka įprastines patikras ir atitikties auditą, kuriuos peržiūri LPD, siekdamas nustatyti, ar sutarties arba leidimo turėtojas laikosi reikalavimų.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi konsultuotis su MPT Prekybos departamentu ir Įstatymų vykdymo užtikrinimo padaliniu ir atlikti patikras. Taip pat turi būti konsultuojamasi su AAA Stebėjimo departamentu ir Tikrinimo tarnyba. Papildomą informaciją gali tiesiogiai suteikti sutarties arba leidimo turėtojas ir (arba) medienos perdirbėjas.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 51. 1. konsultacijas su MPT ir AAA 52. 2. dokumentų peržiūrą</p>	<p>kasmet</p>

	53. 3. patikras vietoje	
Nuorodos: Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymo IV ir V dalys, Kirtimo kodekso 3 straipsnio 1 dalis, 3 straipsnio 2 4 ir tolesnės dalys		
5.5 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas įdiegė procedūras, kuriomis užtikrinama, kad i) laikomasi laukinės gyvūnijos išsaugojimo taisyklių ir ii) vengiama kirsti nykstančių rūšių augalus ir užkertamas kelias prekybai nykstančių rūšių augalais ir gyvūnais		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
5.5.1 AAA patikros ataskaita	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
5.5.2 MPT metinė atitikties audito ataskaita	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.5.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad sutarties arba leidimo turėtojas laikytųsi Miškų reformos įstatymo 9.11 dalies v punkto nuostatų, kuriomis reikalaujama „laukinių gyvūnų medžioklės ir prekybos sertifikatų ir licencijų“, ir 9.12 dalies i punkto nuostatų, kuriomis draudžiama nykstančių rūšių gyvūnų medžioklė, jų laikymas nelaisvėje ir prekyba jais.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Tikslas – užtikrinti, kad būtų laikomasi MRĮ 9.11 dalies reikalavimų dėl laukinių gyvūnų išsaugojimo, naudojimo valdymo ir kontrolės, taip pat dėl 9.12 dalies nuostatų, kuriomis draudžiama imti nelaisvėn nykstančius arba pavojuje esančius gyvūnų, kirsti visų nykstančių rūšių augalus, kuriuos MPT laiko nykstančiais ar pavojuje esančiais, ir jais prekiauti.</p> <p>Tikrinamos, ar laikomasi tokių reikalavimų, AAA ir MPT atlieka įprastines patikras ir auditą, kad nustatytų, ar įdiegtos tinkamos procedūros ir ar nėra neteisėto kirtimo arba prekybos atvejų.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi konsultuotis su MPT Prekybos departamentu ir Įstatymų vykdymo užtikrinimo padaliniu ir atlikti patikras. Taip pat turi būti konsultuojamasi su AAA Stebėjimo departamentu ir AAA Tikrinimo tarnyba.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 54. 1. konsultacijas su MPT ir AAA 55. 2. dokumentų peržiūrą 56. 3. patikras vietoje</p>	kasmet
Nuorodos: MRĮ 9 straipsnio 11 ir 12 dalys, Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymo IV ir V dalys, Kirtimo kodekso 3 straipsnio 1, 2 ir tolesnės dalys		

6 PRINCIPAS. MEDIENOS VEŽIMAS IR ATSEKAMUMAS

Sutarties arba leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas vykdo visus įstatymuose nustatytus medienos ir (arba) medienos produktų vežimo ir atsekamumo įsipareigojimus

6.1 rodiklis. Prieš vežant rąstus, medieną ir kitus medienos produktus parengiamas važtaraštis, kuriame nurodyti priežiūros grandinės numeriai ir (arba) nuorodos ir paskirties vieta

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
6.1.1 <i>Išsamus važtaraštis, kuriame nurodyta kirtimo vieta, priežiūros grandinės identifikavimo numeriai, rąstų krovimo data bei vieta ir paskirties vieta</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
6.1.2 <i>Išsamus važtaraštis, kuriame nurodyta importuotų rąstų arba medienos produktų kirtimo šalis, priežiūros grandinės identifikavimo numeriai, rąstų krovimo data bei vieta ir paskirties vieta</i>	<i>Importuotos medienos leidimas</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.6.1 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad sutarties turėtojas arba perdirbėjas laikytųsi visų įstatymuose nustatytų reikalavimų, susijusių su rąstų, medienos ir medienos produktų vežimu.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Rąstai, medienai ir medienos produktams, vežamiems į perdirbimo padalinį arba uostą, išduodamas išsamus važtaraštis. Vežėjai turi turėti galiojantį MPT išduotą vežėjo registracijos dokumentą. Išsamios procedūros bus parengtos per pirmus dvejus SPS įgyvendinimo metus, kad būtų parengtos importuotos medienos įtraukimo į PGIS gairės.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi tikrinti, ar laikomasi su medienos produktų vežimu susijusių reikalavimų ir priežiūros grandinės informacinėje sistemoje turi patvirtinti, kad atlikta kontrolė (t. y. palyginti važtaraščiai ir brūkšniniai kodai).</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 57. 1. patvirtinimą PGIS 58. 2. patikrą vietoje</p>	Kiekviena siunta arba krovinys

Nuorodos: PGS SVP (13–17, 19 ir 20)

6.2 rodiklis. Visi raštai yra tinkamai sužymėti ir į priežiūros grandinės sistemą patenka laikantis standartinių MPT veiklos procedūrų		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
6.2.1 <i>Raštų duomenų forma (SVP 13)</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
6.2.2 <i>Raštų duomenų patikrinimo forma (SVP 14)</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
6.2.3 <i>Raštų ir medienos produktų vežimo lydraštis (SVP 16)</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.6.2 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sutarties arba leidimo turėtojas laikosi atitinkamų priežiūros grandinės sistemos reikalavimų ir ar visi raštai įtraukiami į minėtą sistemą.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Pagal PGS ir dešimt pagrindinių įstatymų parengtos įvairios standartinės veiklos procedūros ir veiklos kontrolės dokumentai, jie tikrinami PGS ir MPT.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT ir peržiūrėdamas raštų duomenis PGIS, LPD tikrina, ar sutarties arba leidimo turėtojas laikosi PGS reikalavimų.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 59. 1. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu 60. 2. patvirtinimą PGIS</p>	Kiekviena siunta arba kroviny
Nuorodos: PGS SVP (13–17, 19 ir 20)		
6.3 rodiklis. Visų sutarties arba leidimo turėtojo nukirstų arba vežamų raštų, medienos ir medienos produktų šaltinis yra sutarties arba leidimo turėtojo pagal koncesijos sutartį naudojama teritorija		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
6.3.1 <i>Raštų duomenų forma (SVP 13)</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
6.3.2 <i>14 standartinė forma (raštų pjaustymo ir apipjaustymo tikrinimas ir sąskaitos faktūros nenukirstam miškui išrašymas)</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
6.3.3 <i>MPT metinis atitikties auditas</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.6.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<u>Tikslas:</u>	<u>Apibūdinimas:</u>	

<p>Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar visi sutarties arba leidimų turėtojai kerta ir veža tik patvirtintoje teritorijoje arba teritorijoje, kuriai suteikta licencija, nukirstą medieną ir medienos produktus.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>MPT dešimčia pagrindinių įstatymų reikalaujama, kad visa mediena ir medienos produktai būtų nukirsti miško teritorijoje, kuriai suteikta licencija, ir laikantis tokios licencijos sąlygų.</p>	<p>LPD tikrina atitinkamas standartines formas ir MPT atitikties audito ataskaitą ir nustato, ar laikomasi šio reikalavimo.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu 2. patikras vietoje 	<p>Kiekviena siunta arba kroviny</p>
<p>Nuorodos: PGS SVP (13–15)</p>		
<p>6.4 rodiklis. Visi į Liberiją importuojami (ne tranzitu gabenami) rąstai, mediena ar medienos produktai atitinka kirtimo šalyje galiojančių įstatymų ir teisės aktų nuostatas</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>6.4.1 <i>Įrodymai, kad laikomasi kirtimo šalies įstatymų</i></p>	<p><i>Importuotos medienos leidimas</i></p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.6.4 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u></p> <p>Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar į Liberiją importuotų rąstų ir medienos produktų šaltiniai yra teisėti ir ar pagal Liberijos įstatymus atlikti muitinės formalumai.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>Svarbiausias Liberijos įstatymo reikalavimas – kad visos nukirstos arba į šalį įvežamos medienos šaltiniai būtų teisėti. Medienos teisėtumas kirtimo šalyje gali būti įrodytas pateikus sertifikatus, išduotus pagal tvaraus miško valdymo sertifikavimo schemas arba kitas teisėtumo tikrinimo sistemas, kurias Liberijos Vyriausybė įvertino ir patvirtino pasikonsultavusi su atitinkama vyriausybe. Importuojama mediena, kurios teisėtumas tikrinamas pagal kitos šalies, kuri yra sudariusi savanorišką partnerystės susitarimą, kuriuo remiantis taikoma tinkamai veikianti FLEGT licencijavimo schema, teisėtumo tikrinimo sistemą, laikoma teisėta pagal Liberijos TTS.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u></p> <p>LPD turi tikrinti, ar į Liberiją importuota mediena yra teisėta pagal kirtimo šalies įstatymus. Tikrinant turi būti peržiūrėti dokumentai, kuriais įrodomas medienos teisėtumas kirtimo šalyje.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 61. 1. konsultacijas su PGS ir MPT Prekybos departamentu 62. 2. dokumentų peržiūrą 	<p>kiekviena importuojama siunta</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr. 108-07 44 straipsnio d punktas</p>		
<p>6.5 rodiklis. Visi tranzitu vežami rąstai arba medienos produktai yra i) fiziškai atskirti nuo vietinės arba importuotos medienos ir ii) per visą jų buvimo Liberijoje laiką yra kontroliuojami muitinės</p>		

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
6.5.1. Kirtimo šalies muitinės dokumentai	Tranzitu vežama mediena	
6.5.2. Užpildytas važtaraštis, kuriame nurodyta kirtimo šalis ir eksporto šalis	Tranzitu vežama mediena	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.6.5 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar tranzitu per Liberiją vežami raštai ir medienos produktai neįtraukiami į priežiūros grandinės sistemą ir ar jie nemaišomi su vietoje kiršta arba importuota mediena.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Svarbiausias reguliavimo reikalavimas, kuris taip pat yra TTS pagrindas, – kad tranzitu vežama mediena nebūtų įtraukiama į PGS ir eksporto vietoje jai nebūtų išduodamos Liberijos FLEGT licencijos. Važtaraštyje, muitinės dokumentuose ir kituose transporto dokumentuose reikalaujama aiškiai nurodyti kirtimo šalį.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi tikrinti, ar tranzitu vežami medienos produktai visą laiką buvo fiziškai atskirti nuo importuotų ir vietinių raštų ir medienos gaminių ir ar juos kontroliavo muitinė.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 63. 1. Konsultacijas su Finansų ministerija ir muitine</p>	kiekviena transporto priemonė
Nuorodos: įstatymo Nr. 108-07 44 straipsnio a–c punktai		
6.6 rodiklis. MPT laikosi i) konfiskavimo ir (arba) ii) paliktų raštų pardavimo aukcione teisinių reikalavimų		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
6.6.1 Kompetentingam teismui teikiamas MPT konfiskavimo pareiškimas ir teismo nutarimas, kuriuo leidžiama konfiskuoti	MVS, MPS ir MNL	
6.6.2 Kompetentingam teismui teikiamas MPT pareiškimas dėl aukciono ir teismo nutarimas, kuriuo leidžiama rengti aukcioną	MVS, MPS ir MNL	
6.6.3 Aukciono pažyma	MVS, MPS ir MNL	
6.6.4 Raštas arba pareiškimas, kuriuo patvirtinamas laimėtojas	MVS, MPS ir MNL	
6.6.5 Paliktų raštų registracija (SVP 37)	MVS, MPS ir MNL	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.6.6 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar visi palikti raštai ir medienos produktai yra konfiskuojami ir parduodami aukcione laikantis įstatymuose nustatytų procedūrų. Teisėtu paliktų raštų konfiskavimu ir pardavimu aukcione atkuriamas raštų teisėtumas.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT Prekybos departamentu ir tikrindamas atitinkamus dokumentus, LPD turi tikrinti, ar laikytasi šių reikalavimų.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p>	Kiekvieną kartą, kai palikti raštai

<p>Radus paliktų raštų, MPT tam tikros apskrities, kurioje rasti raštai, teismui teikia prašymą leisti konfiskuoti raštus ir juos parduoti aukcione. Jeigu teismas nustato, kad esamas tinkamas teisėtas pagrindas patenkinti prašymą, suteikiamas leidimas konfiskuoti ir teismui prižiūrint surengiamas aukcionas.</p>	<p>64. 1. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu 65. 2. dokumentų peržiūrą</p>	<p>įtraukiami į PGS</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr. 108-07 51 straipsnio d ir e punktai</p>		

7 PRINCIPAS. MEDIENOS PERDIRBIMAS

Medienos perdirbėjai laikosi atitinkamų Liberijos įstatymų ir teisės aktų

7.1 rodiklis. Prieš pradėdamas darbus, medienos perdirbėjas pateikė prašymą suteikti lentpjūvės leidimą ir sumokėjęs reikalingus mokesčius jį gavo (A, B arba C klasės ūkinės veiklos vykdytojo leidimas)

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
7.1.1 Perdirbėjo prašymas suteikti lentpjūvės leidimą	Lentpjūvės leidimas	
7.1.2 Iki lentpjūvės leidimo išdavimo sumokėti pradiniai metiniai lentpjūvės registravimo mokesčiai	Lentpjūvės leidimas	
7.1.3 AAA patvirtintas aplinkos apsaugos planas	Lentpjūvės leidimas	
7.1.4 MPT ūkinės veiklos vykdytojui išduotas lentpjūvės leidimas	Lentpjūvės leidimas	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.7.1 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar prieš pradėdamas darbus medienos perdirbėjas yra gavęs reikalingą leidimą.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Prieš pradėdami darbus, medienos perdirbėjai turi gauti lentpjūvės leidimą. Prašymai teikiami MPT ir jeigu reikalavimų laikomasi, MPT išduoda atitinkamus leidimus (A, B arba C klasės). Be to, AAA turi patvirtinti su lentpjūvės darbais susijusį aplinkos apsaugos planą.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi tikrinti, ar visi medienos perdirbėjai turi lentpjūvės leidimą. Tikrinama konsultuojantis su MPT Prekybos departamentu.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 66. 1. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu 67. 2. dokumentų peržiūrą 68. 3. patikrą vietoje</p>	kasmė
Nuorodos: įstatymo Nr. 107-07 46 straipsnis; PGS SVP (26)		

7.2 rodiklis. Prie visų Liberijoje nukirstų rąstų ir iš trečiųjų šalių importuotų perdirbimui skirtų rąstų pridėti priežiūros grandinės identifikavimo numeriai .		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
7.2.1 <i>Brūkšninio kodo suteikimo ataskaita, 7 SVP</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai, įskaitant importuojamus rąstus ir medienos produktus</i>	
7.2.2 <i>Vežamų rąstų ir medienos produktų tikrinimas (17 SVP)</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai, įskaitant importuojamus rąstus ir medienos produktus</i>	
7.2.3 <i>Pjautos medienos registravimo ataskaita (15 SVP)</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai, įskaitant importuojamus rąstus ir medienos produktus</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.7.2 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar visų į perdirbimo įrenginius patenkančių rąstų dokumentai yra tvarkingi ir patikrintas kilmės teisėtumas. <u>Reguliavimo kontrolė:</u> Liberijos įstatymuose nustatytas svarbiausias reikalavimas, kad visuose perdirbimo padaliniuose būtų veiksmingos kontrolės sistemos ir kad į PGS patektų tik teisėtai nukirsti rąstai.	<u>Apibūdinimas:</u> LPD turi tikrinti, kad visi į perdirbimo padalinį patenkantys rąstai būtų įtraukti į PGS. Jei kyla neaiškumų, konsultuojamasi su MPT Prekybos departamentu. <u>Tikrinimas apima:</u> 69. 1. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu ir PGS 70. 2. patvirtinimą PGIS 71. 3. patikrą vietoje	kiekviena siunta arba kroviny
Nuorodos: PGS SVP (15, 19 ir 20)		
7.3 rodiklis. Medienos perdirbėjas įdiegia sistemą, kurioje registruojami pjaunami arba perdirbami produktai, kad būtų užtikrintas jų atsekamumas		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
7.3.1 <i>Rąstų kirtimo tikrinimo ataskaita</i>	<i>Lentpjūvės leidimas</i>	
7.3.2 <i>Gamybos ataskaita</i>	<i>Lentpjūvės leidimas</i>	
7.3.3 <i>Rąstų patekimo į lentpjūvę forma ir rąstų išvežimo iš lentpjūvės forma (31 ir 32 SVP)</i>	<i>Lentpjūvės leidimas</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.7.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas

<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad atsekamumas būtų išlaikytas per visą perdirbimo ciklą, tikrinama, ar medienos produktai, pagaminti perdirbimo padalinyje, susieti su patikrinamos teisėtos kilmės šaltiniu.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> MPT reikalauja parengti tinkamas priemones, kuriomis būtų užtikrinta, kad produktai būtų tinkamai įtraukiami į PGS ir gali būti atsekami visoje perdirbimo grandinėje.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD tikrina, ar laikomasi reikalavimų, ir turi gauti patvirtinimą, kad perdirbimo padalinyje tinkamai veikia PGS. Jei kyla neaiškumų, konsultuojamasi su MPT Prekybos departamentu.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 72. 1. patikras vietoje 73. 2. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu</p>	<p>kiekviena siunta arba kroviny</p>
<p>Nuorodos: MRĮ 13 straipsnio 5 dalis; PGS SVP (15)</p>		

8 PRINCIPAS. DARBUOTOJŲ TEISĖS, SVEIKATA, SAUGA IR GEROVĖ

Sutarties ir (arba) leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas laikosi Darbo įstatyme ir medienos sektoriaus kolektyvinėse sutartyse nustatytų įsipareigojimų

8.1 rodiklis. Įdarbindami kvalifikuotus ir nekvalifikuotus darbuotojus, sutarties arba leidimo turėtojai ir medienos perdirbėjai pagal Liberijos darbo įstatymą pirmenybę teikia Liberijos piliečiams

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
8.1.1 <i>Teikiami užimtumo registrų įrašai arba ketvirčio ataskaitos, kuriais patvirtinama, kad įdarbinti vietos gyventojai ir pirmenybė teikiama Liberijos piliečiams</i>	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
8.1.2 <i>Kas ketvirtį sutarties turėtojo arba medienos perdirbėjo Darbo ministerijai teikiamos ataskaitos</i>	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
8.1.3 <i>Užimtumo registrų įrašai, įskaitant darbuotojų registrą, kuriame nurodyta darbuotojų pilietybė</i>	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
8.1.4 <i>Darbo ministerijos sutarties turėtoju arba medienos perdirbėjui išduota atitikties pažyma</i>	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.8.1 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sutarties turėtojas ir (arba) medienos perdirbėjas asmenis įdarbina laikydamasis įstatymuose nustatytų reikalavimų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Visi su užimtumu susiję klausimai reglamentuojami Liberijos darbo įstatymu. Šiuo įstatymu reikalaujama, kad įdarbinant pirmenybė būtų teikiama tik Liberijos piliečiams ir kad ne Liberijos pilietį įdarbinti būtų galima tik įrodžius, kad nėra kompetentingo Liberijos piliečio, galinčio užimti specialių įgūdžių reikalaujančias pareigas. Už darbą atsakingi pareigūnai ir (arba) darbo inspektoriai stebi, kaip laikomasi šių įstatymuose nustatytų darbuotojų įdarbinimo, darbo sąlygų reikalavimų, juos įgyvendina ir vertina atitiktį.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Šio rodiklio tikslas – ne vertinti konkrečius užimtumo aspektus (kurie aptariami kitur), o tikrinti, kaip apskritai laikomasi įstatymo nuostatų, susijusių su Liberijos gyventojams teikiama pirmenybe. LPD tikrinamas turi konsultuotis su Darbo ministerijos Užimtumo skyriumi ir Darbo inspekcijos skyriumi.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 74. 1. konsultacijas su Darbo ministerija 75. 2. dokumentų peržiūrą</p>	kiekviena siunta
Nuorodos: Liberijos darbo įstatymo 54–60 straipsniai, 75 ir 1503 straipsniai. Kirtimo kodekso 12 straipsnio 2 dalis		

8.2 rodiklis. Sutarties ir (arba) leidimo turėtojas visiems darbuotojams moka ne mažesnę kaip minimalų darbo užmokestį, nustatytą įstatymuose		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
8.2.1 <i>Paskelbtas minimalus darbo užmokestis</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
8.2.2 <i>Algalapis</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
8.2.3 <i>Metinės patikrų ataskaitos ir (arba) atitikties raštas</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
8.2.4 <i>Darbuotojų atlyginimo lapeliai</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.8.2 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar darbuotojams mokami įstatymuose nustatyti atlyginimai. <u>Reguliavimo kontrolė:</u> Visi darbuotojai turi teisę gauti atitinkamą atlyginimą, kuris negali būti mažesnis už nustatytą minimalų darbo užmokestį. Darbdaviai turi laikytis šio įsipareigojimo, o darbo inspektoriai tikrina, ar šių nuostatų laikomasi. Be to, darbuotojai turėtų žinoti apie šį reikalavimą. Minimalų darbo užmokestį nustato ir tinkamai skelbia Minimalaus darbo užmokesčio valdyba.	<u>Apibūdinimas:</u> LPD, palaikydamas ryšius su Darbo ministerijos Darbo inspekcijos skyriumi, tikrina, ar mokamas tinkamas darbo užmokestis. <u>Tikrinimas apima:</u> 76. 1. konsultacijas su Darbo ministerija 77. 2. dokumentų peržiūrą	kiekviena siunta
Nuorodos: Liberijos darbo įstatymo 500–513 straipsniai, Kirtimo kodekso 12 straipsnio 2 dalis		
8.3 rodiklis. Sutarties ir (arba) leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas laikosi įstatymo nuostatų dėl maksimalaus darbo valandų skaičiaus, atostogų ir darbo pertraukų		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
8.3.1 <i>Darbo valandų tvarkaraštis</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
8.3.2 <i>Atostogų registro įrašai</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
8.3.3 <i>Užmokestis už viršvalandžius</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.8.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar darbuotojų darbo valandos atitinka Liberijos darbo įstatymo nuostatas. <u>Reguliavimo kontrolė:</u>	<u>Apibūdinimas:</u> LPD, palaikydamas ryšius su Darbo ministerijos Darbo inspekcijos skyriumi, tikrina, ar laikomasi didžiausio darbo valandų skaičiaus reikalavimo.	

<p>Įstatyme nustatyta, kiek daugiausia valandų galima dirbti per dieną (8 valandos) arba per savaitę (48 valandos). Atsižvelgiant į tam tikrą veiklą ir sezoninį darbą, galimi tam tikri nukrypimai. Be didžiausio darbo valandų skaičiaus, Darbo įstatyme taip pat nustatyta, kad už viršvalandžius mokamas 50 % didesnis užmokestis. Darbo įstatyme taip pat nurodyta, kad be pertraukos išdirbus daugiau kaip penkias valandas, skiriama viena poilsio valanda, kuri įtraukiama į išdirbtas valandas. Be to, nustatyti konkretūs atostogų reikalavimai.</p>	<p><u>Tikrinimas apima:</u> 78. 1. konsultacijas su Darbo ministerija 79. 2. dokumentų peržiūrą 80. 3. patikrą vietoje</p>	<p>kasmet</p>
<p>Nuorodos: Liberijos darbo įstatymo 700–706 straipsniai ir 906 straipsnis</p>		
<p>8.4 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas neįdarbina jaunesnių kaip 16 metų amžiaus asmenų ir nesinaudoja priverstiniu darbu</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>8.4.1 Kas ketvirtį Darbo ministerijai teikiamos ataskaitos</p>	<p>Visų rūšių sutartys ir leidimai</p>	
<p>8.4.2 Darbo ministerijos patikrų ataskaitos</p>	<p>Visų rūšių sutartys ir leidimai</p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.8.4 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar laikomasi minimalaus darbuotojų amžiaus reikalavimų ir draudimo naudotis priverstiniu darbu. <u>Reguliavimo kontrolė:</u> Darbo įstatymo 74 dalyje nurodyta, kad „neteisėta įdarbinti arba samdyti šešiolikos metų nesukakusį vaiką tuo metu, kai jis privalo būti mokykloje“. Liberijos Konstitucija ir Darbo įstatymu priverstinis darbas draudžiamas.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD, palaikydamas ryšius su Darbo ministerijos Darbo inspekcijos skyriumi, tikrina, ar laikomasi minimalaus darbuotojų amžiaus reikalavimo. <u>Tikrinimas apima:</u> 81. 1. konsultacijas su Darbo ministerija 82. 2. dokumentų peržiūrą 83. 3. patikrą vietoje</p>	<p>kasmet</p>
<p>Nuorodos: Liberijos darbo įstatymo 74 straipsnis</p>		
<p>8.5 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas moka darbdavio įmokas į darbuotojų pensijų fondą ir socialinės apsaugos fondą, kaip nustatyta Liberijos įstatyme</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>8.5.1 Kas ketvirtį Darbo ministerijai teikiamos ataskaitos</p>	<p>Visų rūšių sutartys ir leidimai</p>	
<p>8.5.2 Darbo ministerijos patikrų ataskaitos</p>	<p>Visų rūšių sutartys ir leidimai</p>	

8.5.3 Nacionalinio socialinio draudimo fondo (NCDF) pažyma	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.8.5 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar darbdaviai laikosi senatvės pensijų ir socialinio draudimo pensijų išsipareigojimo.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Liberijos Darbo įstatymu ir Nacionaliniu socialinės apsaugos įstatymu darbdaviai įpareigoti mokėti įnašus į du fondus, kuriuos siekiant apsaugoti darbuotojus įsteigė ir administruoja Liberijos nacionalinis socialinio draudimo fondas. Pirmasis fondas yra Senatvės pensijų fondas, antrasis – Draudimo fondas. Visi penkis ar daugiau darbuotojų turintys darbdaviai turi mokėti įnašus į šiuos fondus; Senatvės pensijų fondo paskirtis – mokėti į pensiją išėjusiems darbuotojams pensijas, o draudimo fondo paskirtis – mokėti išmokas už sužalojimą darbe.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD, palaikydamas ryšius su Darbo ministerijos Darbo inspekcijos skyriumi ir Liberijos nacionaliniu socialinio draudimo fondu, tikrina, ar laikomasi pirmiau nurodytų reikalavimų.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 84. 1. konsultacijas su Darbo ministerija ir Liberijos nacionaliniu socialinio draudimo fondu 85. 2. dokumentų peržiūrą</p>	kasmė
Nuorodos: Liberijos darbo įstatymo 2500–2501 straipsniai, Nacionalinio socialinės apsaugos įstatymo 89 straipsnio 9 dalis		
8.6 rodiklis. Sutarties ir (arba) leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas laikosi reikalavimų, susijusių su patalpų ir sanitarinėmis sąlygomis, taip pat darbo higienos ir bendro darbuotojų saugumo principų pagal Kirtimo kodeksą ir MPT parengtas gaires		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
8.6.1 MPT atitikties audito ataskaita	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.8.6 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – užtikrinti, kad prašymą išduoti FLEGT licenciją teikiantis sutarties turėtojas arba įmonė laikytųsi įstatymų nuostatų ir MPT reikalavimų, susijusių su darbuotojų sveikata ir saugumu.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> 2007 m. MPT parengtu Miško kirtimo kodeksu siekiama, be kita ko, reglamentuoti darbo higieną ir darbuotojų saugą. Kodekse nustatyti veiklos reikalavimai. MPT atlieka metinius auditus, kad būtų stebima ir vertinama, kaip laikomasi įvairių sutarčių dėl miško ir leidimų sąlygų ir kad būtų užtikrintas jų laikymasis.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi tikrinti, ar sutarties turėtojas tinkamai pasirūpino darbuotojų sveikata, sanitarinėmis sąlygomis ir patalpomis. Ši užduotis atliekama konsultuojantis su MPT ir Įstatymų vykdymo užtikrinimo padaliniui peržiūrėti atitikties audito ataskaitas.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 86. 1. konsultacijas su MPT</p>	kasmė

	87. 2. dokumentų peržiūra	
Nuoroda: Kirtimo kodekso 3 ir 4 straipsniai		

9 PRINCIPAS. MOKESČIAI, RINKLIAVOS IR KITI MOKĖJIMAI

Sutarties turėtojas arba medienos perdirbėjas vykdo mokestines prievoles, įskaitant mokesčių ir rinkliavų mokėjimą

9.1 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas prieš pasirašydamas sutartį arba prieš gaudamas ir (arba) atnaujindamas lentpjūvės leidimą panaikino visas mokestines nepriemokas

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
9.1.1 Finansų ministerijos mokesčių sumokėjimo patvirtinimas, kuriuo įrodoma, kad pasirašant sutartį arba išduodant ir (arba) atnaujinant lentpjūvės arba medienos perdirbėjo leidimą mokestinių nepriemokų nėra	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
9.1.2 MPT įgalioto atstovo ataskaita	Visų rūšių sutartys ir leidimai, išskyrus žemės ūkio koncesinius susitarimus ir (arba) miško želdinius	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.9.1 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar prieš pasirašydamas sutartį sutarties turėtojas arba medienos perdirbėjas panaikino visas mokestines nepriemokas.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Įstatymu reikalaujama, kad konkurso dalyvis arba sutarties turėtojas prieš pradėdamas darbus būtų įvykdęs visas mokestines prievoles.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT Prekybos departamentu ir Finansų departamentu LPD turi tikrinti, ar laikytasi šių reikalavimų ir ar įvykdytos mokestinės prievolės.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 88. 1. konsultaciją su MPT prekybos ir Finansų departamentais 89. 2. dokumentų peržiūrą</p>	viena kartą per sutarties arba leidimo galiojimo laikotarpį
Nuorodos: įstatymas Nr.107-07		
<p>9.2 rodiklis. Prieš pasirašydamas sutartį arba prieš gaudamas ir (arba) atnaujindamas lentpjūvės leidimą sutarties arba leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas sumokėjo pradinį metinį mokestį (sutarties turėtojo atveju) arba metinį registracijos mokestį (medienos perdirbėjo atveju)</p>		

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
9.2.1 MPT įgaliotas atstovas gauna sumokėto mokesčio už naudojimąsi teritorija kvitą	MVS, MPS	
9.2.2 Konkurso dalyvio įmokos sumokėjimo kvitas	MVS, MPS ir MNL, kurių vertė didesnė kaip 10 000 USD	
9.2.3 Metinio registracijos mokesčio sumokėjimo kvitas	Medienos perdirbėjai, lentpjūvių eksploatuotojai	
9.2.4 Valdytojo čekio kopija	MVS, MPS, MNL, kirtimo veiklos vykdytojai, medienos perdirbėjai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.9.2)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sutarties arba leidimo turėtojas sumokėjo metinį mokestį už naudojimąsi teritoriją ir ar medienos perdirbėjas sumokėjo metinį registracijos mokestį.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> MPT arba MPT įgaliotas atstovas PGS parengė mechanizmus, kuriais užtikrinama, kad būtų sumokami visi su mišku susiję mokesčiai ir rinkliavos.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> Konsultuodamasis su MPT įgaliotu atstovu LPD turi tikrinti, ar laikytasi šių reikalavimų.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 90. 1. dokumentų peržiūrą 91. 2. konsultacijas su PGS ir MPT Prekybos departamentu</p>	kasmet
Nuorodos: PGS SVP (9)		
9.3 rodiklis. Finansų ministerija patvirtina, kad sutarties arba leidimo turėtojas sumokėjo visus mokesčius ir rinkliavas, privalomas pagal įstatymą ir sutarties sąlygas		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
9.3.1 Finansų ministerija patvirtina, kad mokesčiai sumokėti	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
9.3.2 Sumokėti kirtimo mokesčiai	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
9.3.3 Sumokėtų sutarties administracinių mokesčių kvitai	Visų rūšių sutartys ir leidimai, išskyrus žemės ūkio koncesinius susitarimus ir (arba) miško želdinius	
9.3.4 Sumokėto metinio kirtavietės tikrinimo mokesčio kvitas	Visų rūšių sutartys ir leidimai, išskyrus žemės ūkio koncesinius susitarimus ir (arba) miško želdinius	
9.3.5 Sumokėtų važtaraščių mokesčių kvitas	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
9.3.6 Sumokėto priežiūros grandinės mokesčio patvirtinimas	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.9.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<u>Tikslas:</u>	<u>Apibūdinimas:</u>	

<p>Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sumokėti visi miško mokesčiai.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>Keičiamo Mokesčių kodekso 2108 dalimi, su pakeitimais, Miškų reformos įstatymo 14.2 dalimi ir MPT įstatymais 107-07 nustatyti kirtimo mokesčiai, žemės nuomos mokesčiai ir miško produktų mokesčiai, kuriuos sutarties turėtojai turi mokėti kartu su pelno pajamų mokesčiais ir kitomis rinkliavomis.</p> <p>Įstatymu 107-07 reikalaujama, kad visi mokesčiai ir rinkliavos būtų sumokėti laiku, o to nepadarius ir pasibaigus 30 dienų lengvatiniam laikotarpiui skiriamos baudos.</p>	<p>LPD tikrina ir iš PGS gauna patvirtinimą, kad šių reikalavimų laikomasi. Kilus neaiškumams, LPD gali konsultuotis su Finansų ministerijos Mokesčių ir deklaracijų padaliniu.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>92. 1. patvirtinimą PGS 93. 2. konsultacijas su Finansų ministerija</p>	<p>kasmet</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr. 107-07 61–63 straipsniai; PGS SVP (9)</p>		
<p>9.4 rodiklis. Sutarties ir (arba) leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas metinę mokesčių deklaraciją Finansų ministerijai kasmet teikia vėliausiai kovo 31 d.</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p>9.4.1 Mokesčių deklaracija</p>	<p>Visų rūšių sutartys ir leidimai</p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.9.5 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u></p> <p>Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sutarties ir (arba) leidimo turėtojas arba medienos perdirbėjas metinę mokesčių deklaraciją pateikė laikydamasis įstatymo nuostatų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>Įstatymu reikalaujama, kad bendrovės metines mokesčių deklaracijas teiktų kasmet nuo gruodžio 31 d. iki kovo 31 d.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u></p> <p>LPD konsultuojasi su Finansų ministerijos Didelių pajamų mokesčių padalinio Deklaracijų priėmimo tarnyba ir tikrina, ar laikomasi šio reikalavimo ir ar pateiktos deklaracijos.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>94. 1. konsultacijas su Finansų ministerija 95. 2. dokumentų peržiūrą</p>	<p>kasmet</p>
<p>Nuorodos: Liberijos Pajamų kodekso 109 straipsnio c, d ir e punktai</p>		

10 PRINCIPAS. EKSPORTO, PERDIRBIMO IR PREKYBOS REIKALAVIMAI

Visi sutarties ir (arba) leidimo turėtojai ir medienos perdirbėjai laikosi eksporto, perdirbimo ir prekybos reikalavimų

10.1 rodiklis. Visi rąstų, medienos ir medienos produktų eksportuotojai kasmet tinkamai užsiregistruoja MPT

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
<i>10.1.1 Galiojanti eksportuotojo registracija</i>	<i>Visi rąstų, medienos ir medienos produktų eksportuotojai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.10.1)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar eksportuotojai laikosi įstatymų reikalavimų ir užsiregistruoja kaip rąstų, medienos ir (arba) medienos produktų eksportuotojai.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Įstatymo Nr. 108-07 41 dalyje nustatyta, kad prieš „eksportuodami rąstus, medieną arba medienos produktus, asmenys tarnyboje užsiregistruoja kaip eksportuotojai ir kasmet atnaujina registraciją“.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi kasmet tikrinti, ar atitinkama bendrovė ir (arba) leidimo turėtojas yra užsiregistravę MPT Prekybos departamente kaip eksportuotojai.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 96. 1. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu 97. 2. dokumentų peržiūrą</p>	kasmet
Nuorodos: įstatymo Nr. 108-07 41 straipsnis		

10.2 rodiklis. Visos eksportui skirtų rąstų, medienos arba medienos produktų siuntos įtrauktos į priežiūros grandinės sistemą

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
<i>10.2.1 Prašymas išduoti FLEGT licenciją</i>	<i>Visi eksportuojami rąstai ir medienos produktai</i>	
<i>10.2.2 Rąstų eksporto siuntos specifikacijos (SVP 20)</i>	<i>Visi eksportuojami rąstai ir medienos produktai</i>	
<i>10.2.3 Supjautos medienos eksporto specifikacijos (SVP 21)</i>	<i>Visa eksportuojama pjauta mediena</i>	
<i>10.2.4 Eksportuojamų rąstų tūrio ataskaita</i>	<i>Visi eksportuojami rąstai ir medienos produktai</i>	
<i>10.2.5 Eksporto mokesčių sumokėjimo įrodymas (SVP 26)</i>	<i>Visi eksportuojami rąstai ir medienos produktai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.10.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<u>Tikslas:</u>	<u>Apibūdinimas:</u>	

<p>Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar visos eksportui skirtos siuntos įtrauktos į PGS.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>Įstatymo Nr. 108-07 42 dalyje nustatyta, kad už uostus ir muitinę atsakingi vyriausybės pareigūnai leidžia į sunkvežimius, laivus arba orlaivius krauti eksportui skirtas nesupakuotas rąstų, medienos arba medienos produktų siuntas, tik patikrinę, ar</p> <p>98. 1. visi rąstai, mediena ir medienos produktai įtraukti PGS; ir</p> <p>99. 2. PGS ir (arba) PGIS patvirtinta, kad rąstai (arba medienos produktai) dar nėra eksportuoti.</p>	<p>LPD turi tikrinti kiekvieną siuntą.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>100.1. patvirtinimą PGIS</p>	<p>kiekviena siunta</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr. 108-07 42 straipsnis; PGS SVP (20–21)</p>		
<p>10.3 rodiklis. Visų rąstų, medienos arba medienos produktų kaina nustatyta atsižvelgiant į LPD surinktą, suklasifikuotą ir saugomą dabartinę rinkos informaciją</p>		
<p>Tikriklis</p>	<p>Sutarties arba leidimo rūšis</p>	
<p><i>10.3.1 Orientacinė kaina, pateikta rinkos tyrimų duomenų bazėje (RTDB), kurią tvarko LPD</i></p>	<p><i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i></p>	
<p>Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.10.3 punktas)</p>	<p>Tikrinimo metodas</p>	<p>Tikrinimo dažnumas</p>
<p><u>Tikslas:</u></p> <p>Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar visų eksportuojamų siuntų kainos nustatytos atsižvelgiant į atitinkamas ir (arba) priimtinas rinkos kainas.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u></p> <p>MPT įstatymu Nr. 108-07 reikalaujama, kad mediena arba medienos produktai, kuriems nustatytos pernelyg mažos kainos, nebūtų kraunami eksportui.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u></p> <p>LPD turi tikrinti savo duomenų bazines ir patvirtinti, kad sutartyje nustatytos arba orientacinės konkrečios siuntos kainos nebuvo pernelyg mažos. Kilus neaiškumams, galima konsultuotis su Prekybos ministerija.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u></p> <p>101.1. patvirtinimą LPD duomenų bazėje</p> <p>102. 2. konsultacijas su Prekybos ministerija</p>	<p>kiekvienas krovinytis arba siunta</p>
<p>Nuorodos: įstatymo Nr. 108-07 43 straipsnis; PGS SVP (18 ir 21)</p>		

11 PRINCIPAS. SKAIDRUMAS IR BENDRAS INFORMACIJOS ATSKLEIDIMAS

11.1 rodiklis. Du kartus per metus sutarties arba leidimo turėtojas didelio tiražo laikraštyje skelbia mokėjimų sumų ir datų sąrašą ir kompensacijas Liberijos vyriausybei už naudojimąsi konkrečia teritorija, dėl kurios pasirašyta sutartis

Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
<i>11.1.1 Laikraščio, kuriame paskelbta informacija, kopija</i>	<i>MVS, MPS, PNI, MNL ir kirtimo leidimai</i>	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.11.1)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar miško licencijų turėtojai skelbia reikalingus duomenis laikraščiuose laikydamiesi skaidrumo ir atskaitomybės principų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Miškų reformos įstatymu reikalaujama, kad sutarties arba leidimo turėtojai du kartus per metus (ne vėliau kaip kovo 15 d. ir rugsėjo 15 d.) Monrovijoje platinamuose laikraščiuose skelbtų šią informaciją: 103.1. sutarties turėtojo vardą ir pavardę 104.2. teritorijos, kurioje sutarties turėtojas atlieka kirtimo darbus, apibūdinimą 105. 3. sutarties turėtojo mokėjimų ir kompensacijų vyriausybei sąrašą.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD turi kreiptis į MPT Prekybos departamentą ir tikrinti, ar nurodyta informacija paskelbta ir ar pranešimuose nurodyta reikalinga informacija.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 106.1. dokumentų peržiūrą 107. 2. konsultacijas su MPT Prekybos departamentu</p>	du kartus per metus
Nuorodos: MRĮ 5 straipsnio 8 dalis		
11.2 rodiklis. Sutarties arba leidimo turėtojas šiuo metu dalyvauja Liberijos gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvoje (LGPSI)		
Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
<i>11.2.1 LGPSI ataskaita</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	
<i>11.2.2 LGPSI pažyma</i>	<i>Visų rūšių sutartys ir leidimai</i>	

Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.11.2 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sutarties arba leidimo turėtojas laikosi LGPSI nuostatų. LGPSI, kuri apima miško išteklius, siekiama užtikrinti skaidrų ir atskaitingą išteklių valdymą.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> LGPSI skelbia ir (arba) platina informaciją apie visus vyriausybei skirtus mokėjimus, įskaitant miško sektoriaus mokėjimus, ir vyriausybės gautas atitinkamas pajamas.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD konsultuojasi su MPT Prekybos departamentu ir tikrina, ar paskelbta LGPSI ataskaita.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 108.1. konsultacijas su LGPSI ir MPT Prekybos departamentu 109. 2. dokumentų peržiūrą</p>	kasmė
Nuorodos: LGPSI akto 4 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 4 dalis.		
11.3 rodiklis. MPT, laikydama si Liberijos informacijos laisvės įstatymo nuostatų, viešai skelbia sutarčių, licencijų, leidimų, Vyriausybei skirtų mokėjimų registrų kopijas ir konkurso laimėtojo paraiškos vertinimo ataskaitą		
+Tikriklis	Sutarties arba leidimo rūšis	
11.3.1 MPT informacijos skelbimo schema, kurioje nurodytos jos turimos ir viešai prieinamos sutarties arba leidimo turėtojo sutartys ir kiti dokumentai	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
11.3.2 Sutarties turėtojo sutarties skelbimo LCPSI interneto svetainėje įrodymas	Visų rūšių sutartys ir leidimai	
Tikrinimo gairės / procedūra (LPD tikrinamas TTS 0.11.3 punktas)	Tikrinimo metodas	Tikrinimo dažnumas
<p><u>Tikslas:</u> Šios procedūros tikslas – tikrinti, ar sutarties arba leidimo turėtojo sutartis arba licencija arba kiti su koncesijos sutartimi susiję dokumentai yra paskelbti arba viešai prieinami laikantis LGPSI akto ir Informacijos laisvės įstatymo nuostatų.</p> <p><u>Reguliavimo kontrolė:</u> Pagal LGPSI reikalaujama, kad būtų skelbiama apie visas koncesijos sutartis miškų sektoriuje. Informacijos laisvės įstatymu reikalaujama, kad visi dokumentai, darantys poveikį viešajam interesui, būtų paskelbti arba viešai prieinami. Kadangi koncesijos sutartis ir pagrindinis dokumentas, pateiktas dėl koncesijos, yra susiję su viešuoju interesu, siekiama užtikrinti, kad visuomenė, visų pirma pilietinė visuomenė, galėtų su jais nevaržomai susipažinti.</p>	<p><u>Apibūdinimas:</u> LPD konsultuojasi su MPT Prekybos departamentu ir tikrina informacijos skelbimo schemą ir ar LGPSI svetainėje paskelbta sutartis.</p> <p><u>Tikrinimas apima:</u> 110. 1. konsultacijas su LGPSI ir MPT Prekybos departamentu</p>	kasmė
Nuorodos: LGPSI akto 4 straipsnio 1 dalis ir 5 straipsnio 4 dalis; Informacijos laisvės įstatymo 2 straipsnio 6 dalis		

SANTRUMPU SARAŠAS

MKS	Metinis kirtimo sertifikatas
SEP	Sutartis, grindžiama principu „sukurti, eksploatuoti ir perduoti“
PVD	Pagrindinis vykdomasis direktorius
BMPK	Bendruomenių miškų plėtojimo komitetas
NRDC	Nacionalinių registru ir dokumentacijos centras
PGIS	Priežiūros grandinės informacinė sistema
PGS	Priežiūros grandinės sistema
PVO	Pilietinės visuomenės organizacija
PAV	Poveikio aplinkai vertinimas
PALc	Poveikio aplinkai licencija
PAL	Poveikio aplinkai leidimas
AAA	Aplinkos apsaugos agentūra
AAAA	Aplinkos apsaugos agentūros įstatymas
AAVĮ	Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymas
MPT	Miškininkystės plėtojimo tarnyba
MVS	Miško valdymo sutartis
MNL	Miško naudojimo leidimas
BVĮ	Bendrasis verslo įstatymas
BSVL	Bendra standartinė veiklos procedūra
ĮMKSK	Įvairių ministerijų koncesijos sutarčių komitetas
TTS	Teisėtumo tikrinimo sistema
LGPSI	Liberijos gavybos pramonės skaidrumo iniciatyva
LLID	Liberijos licencijų išdavimo departamentas

LDĮ	Liberijos Darbo įstatymas
LPD	Liberijos patikrų departamentas, MPT
RTDB	Rinkos tyrimų duomenų bazė
PPM	Prekybos ir pramonės ministerija
FM	Finansų ministerija
URM	Užsienio reikalų ministerija
DM	Darbo ministerija
PEM	Planavimo ir ekonomikos ministerija
MRĮ	Miškų reformos įstatymas
SDĮ	Socialinio draudimo įstatymas
NSDF	Nacionalinis socialinio draudimo fondas
DK	Delninis kompiuteris
VPKA	Viešojo pirkimo ir koncesijų įstatymas
VPKK	Viešojo pirkimo ir koncesijų komitetas
PNL	Privataus naudojimo leidimas
SVP	Standartinė veiklos procedūra
MPS	Medienos pardavimo sutartis
UTM	Universalusis skersinis Merkatoriaus tinklas

LIBERIJOS TEISĖTUMO APIBRĖŽTYJE NURODYTI TEISĖS AKTAI

Teisėtumo apibrėžtyje nurodyti teisės aktai:

2002 m. Aplinkos apsaugos ir valdymo įstatymas

2002 m. Aplinkos apsaugos agentūros aktas

2007 m. MPT miško kirtimo kodeksas

MPT įstatymas Nr. 111-10

2007 m. Dešimt pagrindinių MPT įstatymų (Įstatymai Nr. 101-07–110-07)

2010 m. Informacijos laisvės įstatymas

Bendrasis verslo įstatymas

2009 m. LGPSI aktas

Liberijos PGS standartinės veiklos procedūros

Liberijos Darbo įstatymas

2006 m. Miškų reformos įstatymas

Socialinio draudimo įstatymas

2005 m. Viešojo pirkimo ir koncesijų komiteto įstatymas

2009 m. Liberijos Mokesčių kodeksas, su pakeitimais

Kiti susiję dokumentai:

2009 m. Bendruomenių teisių įstatymas

2007 m. Liberijos miškininkystės politika

Nacionalinė miškų valdymo strategija

2003 m. Saugomų miško teritorijų tinklo įstatymas

B priedėlis Priežiūros grandinės sistemos (PGS) apžvalga

ETAPAS	ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS			MPT TIKRINIMAS		
	VEIKLA	Į PGS ĮTRAUKIAMAI DUOMENYS	PAGRINDINIAI REZULTATAI	VERTINIMAI IR PATIKROS VIETOJE	DUOMENŲ PATVIRTINIMAS PGS ²¹	DUOMENŲ SUTIKRINIMAS SKIRTINGUOSE TIEKIMO GRANDINĖS ETAPUOSE ²²
Prieš pradedant kirtimo darbus	<p>Sutarties turėtojo verslo padalinio registracija PGS</p> <p>MPT paskirtų teritorijų, dėl kurių sudaryta sutartis, žymėjimas ir kvartalų kirtimas (remiantis pagal GPS nustatyta tinklo sistema)</p> <p>Tinkamo parduoti dydžio medžių inventorizacija ir PGS brūkšnių kodų lipdukų tvirtinimas prie medžių</p>	<p>Sutarties turėtojo identifikavimo numeris (Prekybos ministerijos išduotas registracijos numeris)</p> <p>Kvartalų koordinatės</p> <p>Inventorizacijos duomenys, įskaitant medžių identifikavimo numerius, rūšis, medžių kamieno skersmenį, aukštį ir buvimo vietą</p> <p>2500m² kvartale</p>	<p>Kvartalų žemėlapiai</p> <p>Žemėlapių metmenys</p> <p>Inventorizacijos rezultatai ir prašymas kirsti medžius</p> <p>Metinis veiklos planas</p>	<p>Biure:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvartalų ir (arba) biržių žemėlapiai, - inventorizacijos formos, žemėlapių metmenys, - prašymo kirsti medžius patvirtinimas. <p>Vietoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tikrinama 5 % kvartalo teritorijos: medžių buvimo vieta, skersmuo, aukštis, rūšis. 	<p>Medžių identifikavimo numeriai, kamieno skersmuo, aukštis ir buvimo vieta</p> <p>Brūkšnių kodų lipdukai</p>	

²¹ Sutarties turėtojo deklaracijos ir tikrinimas PGS.
²² Remiantis sutarties turėtojų pateiktais duomenimis.

ETAPAS	ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS			MPT TIKRINIMAS		
	VEIKLA	Į PGIS ĮTRAUKIAMAS DUOMENYS	PAGRINDINIAI REZULTATAI	VERTINIMAI IR PATIKROS VIETOJE	DUOMENŲ PATVIRTINIMAS PGIS ²¹	DUOMENŲ SUTIKRINIMAS SKIRTINGUOSE TIEKIMO GRANDINĖS ETAPUOSE ²²
	Miško žemėlapis sudarymas: medžių buvimo vieta ir gamtiniai ypatumai			- kvartalo kampų koordinatės		
Miško kirtimas	<p>Medžių kirtimas, viso medžio ilgio rąstų gamyba</p> <p>PGIS brūkšnių kodų lipdukų tvirtinimas prie rąstų ir kelmų</p> <p>Medžių arba rąstų ilgio matavimas</p> <p>Vilkimas į rąstų saugyklą miške (pakelėje)</p> <p>Siūlomų maršrutų nustatymas ir medžių inventorizacija</p>	<p>Sutarties turėtojo identifikavimo numeris</p> <p>Medžio duomenys: identifikavimo numeris, rūšis, skersmuo ir ilgis</p> <p>Kelmų identifikavimo numeriai</p>	<p>Medžio duomenų formos</p> <p>Maršrutų formos</p>	<p>Kirtavietėje:</p> <p>- tikrinama 5 % medžio duomenų</p> <p>- imties tikrinamas, siekiant nustatyti, ar sutampa rąsto, kelmo ir nukirsto medžio duomenys</p>	<p>Nenukirsto medžio duomenys: identifikavimo numeris, rūšis, skersmuo ir ilgio įvertis</p> <p>Nukirsto medžio buvimo vieta, rūšis ir rąsto skersmuo</p>	<p>Lyginami inventorizacijos rezultatai ir medžių duomenų formos²³:</p> <p>- lyginami tų pačių rūšių kirstinų medžių numeriai ir faktiškai nukirstų medžių numeriai</p> <p>- lyginami tų pačių rūšių kirstinų medžių tūriai ir nukirstų medžių (arba rąstų) tūriai</p> <p>Lyginamas kelmo, medžio ir nukirsto medžio arba rąsto</p>

²³

Medžių duomenų formos pildomos nukirtus medžius ir prieš juos pjaustant į ilgus rąstus.

ETAPAS	ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS			MPT TIKRINIMAS		
	VEIKLA	Į PGIS ĮTRAUKIAMY DUOMENYS	PAGRINDINIAI REZULTATAI	VERTINIMAI IR PATIKROS VIETOJE	DUOMENŲ PATVIRTINIMAS PGIS ²¹	DUOMENŲ SUTIKRINIMAS SKIRTINGUOSE TIEKIMO GRANDINĖS ETAPUOSE ²²
	siūlomame maršrute					identifikavimo numeris
Rąstų saugykla miške / bet kokia kita rąstų saugykla	<p>Nukirstų medžių arba rąstų pjaustymas arba apipjaustymas</p> <p>PGIS brūkšninių kodų lipdukų tvirtinimas prie supjaustytų arba apipjaustytų rąstų</p> <p>Rąstų tūrio matavimas</p>	<p>Sutarties turėtojo identifikavimo numeris</p> <p>Rąsto duomenys: identifikavimo numeris, rūšis, skersmuo, ilgis, tūris ir rąsto kokybė</p> <p>Nukirstų medžių ilgio ir ilgų rąstų arba supjaustytų ar apipjaustytų rąstų ilgio lyginimas</p>	Rąsto duomenų forma	<p>Rąstų saugykloje:</p> <p>Rąsto duomenų imties tikrinimas (imties dydis priklauso nuo bendrovės veiklos rezultatų)</p>	<p>Rąsto duomenys: identifikavimo numeris, rūšis, skersmuo, ilgis ir rąsto tūris</p>	<p>Medžio duomenų formų ir rąstų duomenų formų lyginimas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tos pačios rūšies medžio ilgių ir (arba) rąstų skaičiaus lyginimas su supjaustytais ir apipjaustytais rąstais - medžio ilgių ir (arba) kiekvieno rąsto tūrio lyginimas - medžio ilgių ir (arba) kiekvieno rąsto skersmens ir rūšies lyginimas <p>Lyginamas kelmo, medžio ir nukirsto medžio arba rąsto ir supjaustytų arba</p>

ETAPAS	ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS			MPT TIKRINIMAS		
	VEIKLA	Į PGIS ĮTRAUKIAMY DUOMENYS	PAGRINDINIAI REZULTATAI	VERTINIMAI IR PATIKROS VIETOJE	DUOMENŲ PATVIRTINIMAS PGIS ²¹	DUOMENŲ SUTIKRINIMAS SKIRTINGUOSE TIEKIMO GRANDINĖS ETAPUOSE ²²
						<p>apipjaustyto rąsto identifikavimo numeris</p> <p>Nukirsto medžių tūris ir sumokėtas kirtimo mokestis</p>
Nuosavybės perdavimas	<p>Rąsto savininko prašymas pakeisti savininką</p> <p>Naujasis savininkas registruoja medienos produktų identifikavimo numerius</p>	<p>Ankstesnių ir dabartinių savininkų identifikavimo numeriai</p> <p>Medienos produktų, kurių savininkai pasikeitė, identifikavimo numeriai</p>	Nuosavybės pasikeitimo deklaracija			Ankstesnio ir dabartinio savininko rąsto identifikavimo numerių ir rąsto duomenų sutapimas
Transportas	<p>Rąsto krovimas į sunkvežimį</p> <p>Rąsto vežimas</p> <p>Rąsto iškrovimas</p>	<p>Unikalūs važtaraščio identifikaciniai numeriai</p> <p>Kilmės ir paskirties vieta</p> <p>Rąsto savininkas</p> <p>Vežėjas</p>	Važtaraščiai (kilmės ir paskirties vieta)	Atrankinės važtaraščio patikros kelyje (pvz., rąsto saugykloje arba pakelės tikrinimo punktuose)		<p>Lyginama rąsto duomenų forma ir važtaraštis</p> <p>- lyginami rąsto identifikavimo numeriai</p> <p>- lyginami tos pačios rūšies rąsto numeriai</p> <p>- lyginamas tos pačios</p>

ETAPAS	ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS			MPT TIKRINIMAS		
	VEIKLA	Į PGIS ĮTRAUKIAMŲ DUOMENYS	PAGRINDINIAI REZULTATAI	VERTINIMAI IR PATIKROS VIETOJE	DUOMENŲ PATVIRTINIMAS PGIS ²¹	DUOMENŲ SUTIKRINIMAS SKIRTINGUOSE TIEKIMO GRANDINĖS ETAPUOSE ²²
		Vežamų raštų sąrašas, įskaitant identifikavimo numerius, rūšis, matmenis ir tūrį				rūšies raštų tūris
Perdirbimo vieta	<p>Raštų arba kitų medienos produktų (žaliavos) gavimas</p> <p>Žaliavos saugojimas</p> <p>Raštų apipjaustymas ir naujų brūkšnių kodų lipdukų tvirtinimas</p> <p>Žaliavos patekimas į perdirbimo įrenginius</p> <p>Perdirbtų prekių tvarkymas, įskaitant naujų PGIS brūkšnių kodų lipdukų tvirtinimą</p>	<p>Gautų ir lentpjūvės teritorijoje saugomų žaliavų duomenys: identifikavimo numeris, rūšis, matmenys ir tūris</p> <p>Į lentpjūvę patenkančių produktų duomenys: identifikavimo numeris, rūšis, matmenys ir tūris</p> <p>Data</p> <p>Iš lentpjūvės išgabentų produktų</p>	<p>Patekimo lentpjūvę forma</p> <p>Žaliavų inventoriaus knyga</p> <p>Gamybos forma, kurioje nurodytos kiekvienos gamybos linijos sąnaudos ir produkcija</p> <p>Sandėlio knyga</p>	<p>Gaminių partijos imties stebėjimas</p> <p>Atrankinis lentpjūvės darbo ir buhalterijos auditas</p>	<p>Perdirbimo linijų sąnaudos ir išeiga</p>	<p>Lyginamos patekimo į lentpjūvę formos, žaliavų inventoriaus knygos ir gamybos formos duomenys</p> <p>- lyginami žaliavų identifikavimo numeriai</p> <p>- lyginami tos pačios rūšies žaliavų numeriai</p> <p>- lyginamas tos pačios rūšies žaliavų tūris</p> <p>Lyginamos gamybos formoje deklaruotos sąnaudos ir išeiga</p> <p>Lyginami gamybos formos ir sandėlio knygos duomenys</p>

ETAPAS	ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS			MPT TIKRINIMAS		
	VEIKLA	Į PGIS ĮTRAUKIAMŲ DUOMENYS	PAGRINDINIAI REZULTATAI	VERTINIMAI IR PATIKROS VIETOJE	DUOMENŲ PATVIRTINIMAS PGIS ²¹	DUOMENŲ SUTIKRINIMAS SKIRTINGUOSE TIEKIMO GRANDINĖS ETAPUOSE ²²
	ant produktų partijų Perdirbtų prekių saugojimas	duomenys: partijos identifikavimo numeris, rūšis, matmenys ir tūris (kiekis) Lentpjūvės teritorijoje saugomų perdirbtų produktų duomenys: partijos identifikavimo numeris, rūšis, matmenys, tūris ir kokybė				- lyginami identifikavimo numeriai - lyginami tos pačios rūšies produktų numeriai - lyginamas tos pačios rūšies produktų tūris
Transportas	Į sunkvežimius kraunami perdirbtų produktų ryšuliai Ryšulių vežimas Ryšulių iškrovimas	Unikalus važtaraščio identifikacinis numeris Kilmės ir paskirties vieta Rąstų savininkas Vežėjas	Važtaraščiai	Atrankinės važtaraščio patikros kelyje (pvz., pakelės tikrinimo punktuose)		Sandėlio knygos ir važtaraščio duomenų lyginimas - lyginami ryšulio identifikavimo numeriai - produktų skaičiaus lyginimas lyginant tos pačios rūšies produktų skaičių

ETAPAS	ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS			MPT TIKRINIMAS		
	VEIKLA	Į PGIS ĮTRAUKIAMŲ DUOMENYS	PAGRINDINIAI REZULTATAI	VERTINIMAI IR PATIKROS VIETOJE	DUOMENŲ PATVIRTINIMAS PGIS ²¹	DUOMENŲ SUTIKRINIMAS SKIRTINGUOSE TIEKIMO GRANDINĖS ETAPUOSE ²²
		Lentpjūvės teritorijoje saugomų perdirbtų produktų duomenys: ryšulio identifikavimo numeris, rūšis, matmenys ir tūris				Važtaraščio originalo kopijų ir paskirties vietai skirtų kopijų lyginimas Lyginami ankstesnių kontrolės punktų pirmesniuose grandinės etapuose duomenys
Rengimas eksportui	Kokybės nustatymas Šakų šalinimas ir ženklavimas Mokesčių mokėjimas Muitinės deklaracija Prekybos deklaracija Fitosanitarinis apdorojimas	Produktų identifikavimo numeriai Produkto specifikacijos: tipas, rūšis ir matmenys Pardavimo sutarties duomenys: pirkėjas ir kainos	Prašymas išduoti FLEGT licenciją Produkto specifikacijos Pardavimo sutartis	Eksporto vietoje: Eksportui skirtų produktų imties tikrinimas (specifikacijos duomenų tikrinimas)	Skaičius, tūris ir kokybė	Važtaraščio ir FLEGT licencijos duomenų lyginimas - lyginami ryšulio identifikavimo numeriai - lyginami tos pačios rūšies produktų numeriai - lyginamas tos pačios rūšies produktų tūris
Krovimas ir	Produktų, kuriems išduota FLEGT			Eksporto vietoje: Galutinio krovimo į	Eksporto siuntos produktų	FLEGT licencijos duomenų ir pakrautų

ETAPAS	ŪKINĖS VEIKLOS VYKDYTOJŲ PAREIGOS			MPT TIKRINIMAS		
	VEIKLA	Į PGIS ĮTRAUKIAMI DUOMENYS	PAGRINDINIAI REZULTATAI	VERTINIMAI IR PATIKROS VIETOJE	DUOMENŲ PATVIRTINIMAS PGIS ²¹	DUOMENŲ SUTIKRINIMAS SKIRTINGUOSE TIEKIMO GRANDINĖS ETAPUOSE ²²
eksportas	licencija, krovimas			laivą priežiūra Į laivą kraunamų produktų specifikacijų tikrinimas	specifikacijos (identifikavimo numeriai, produkto tipas, rūšis ir matmenys)	produktų fizinės patikros rezultatų tikrinimas

III PRIEDAS

IŠ LIBERIJOS EKSPORTUOJAMŲ MEDIENOS PRODUKTŲ, KURIEMS IŠDUOTOS FLEGT LICENCIJOS, IŠLEIDIMO Į LAISVĄ APYVARTĄ SAJUNGOJE SĄLYGOS

Bendrosios sąlygos

2005 m. gruodžio 20 m. Reglamentu (EB) Nr. 2173/2005 dėl FLEGT licencijavimo schemos medienos importui į Europos bendriją sukūrimo²⁴ ir jo įgyvendinimo reglamentu²⁵ nustatomos medienos ir medienos produktų, kuriems Liberijoje išduotos FLEGT licencijos, patekimo į Sąjungos rinką sąlygos. Pagal šiuose reglamentuose nustatytas procedūras suteikiama galimybė prisitaikyti prie valstybių narių sąlygų, visų pirma galimybė muitinę ar kitą instituciją skirti kompetentingomis institucijomis, atsakingomis už FLEGT licencijų patvirtinimą įvežant produktus į Europos rinką. Dėl šios priežasties apibūdinant procesą numatyti du tikrinimo etapai: 1) licencijavimo dokumentų tikrinimas ir 2) siuntos duomenų atitikties atitinkamai licencijai fizinės patikros.

Šios procedūros tikslas – sustiprinti Liberijos atliekamas patikras ir patikrinti, ar Liberijos licencijas išduodanti institucija tinkamai išdavė ir užregistravo įvežant produktus į Sąjungą pateiktas FLEGT licencijas ir jos skirtos siuntoms, nustatytoms Liberijos institucijų. Kompetentingos institucijos neturi įgaliojimų ginčyti Liberijos teisėtumo tikrinimo sistemos ar licencijų išdavimo teisėtumo. Todėl remdamasis Susitarimo 10, 19 ir 24 straipsniais šiuos klausimus svarsto Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas.

I straipsnis

Licencijų tvarkymas

1. Licencija pateikiama Sąjungos valstybės narės, kurioje siunta, kuriai išduota licencija, deklaruojama tam, kad ją būtų galima išleisti į laisvą apyvartą²⁶, kompetentingoms institucijoms. Tai gali būti atliekama elektroninėmis arba kitomis operatyviomis priemonėmis.
2. Pripažinusios licenciją, 1 dalyje minėtos kompetentingos institucijos, laikydamosi toje valstybėje galiojančių procedūrų, apie tai praneša muitinėms.

²⁴ ES OL L 347, 2005 12 30, p. 1.

²⁵ 2008 m. spalio 17 d. Komisijos reglamentas (EB) Nr. 1024/2008, kuriuo nustatomos išsamios priemonės Tarybos reglamentui (EB) Nr. 2173/2005 dėl FLEGT licencijavimo schemos medienos importui į Europos bendriją sukūrimo įgyvendinti (OL L 277, 2008 10 18, p. 23).

²⁶ Išleidimas į laisvą apyvartą – tai ES muitinės procedūra. Pagal 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 450/2008, nustatančio Bendrijos muitinės kodeksą (Modernizuotas muitinės kodeksas) 129 straipsnio 2 ir 3 dalis, prekių išleidimas į laisvą apyvartą reiškia, kad turi būti: a) surinkti privalomi importo muitai; b) atitinkamais atvejais surinkti kiti privalomi mokesčiai, kaip numatyta atitinkamose galiojančiose nuostatose, susijusiose su tokių mokesčių rinkimu; c) taikomos prekybos politikos priemonės, draudimai ar apribojimai, jeigu jie nebuvo taikomi ankstesniame etape (tokiu atveju FLEGT licencijos buvimas bus tikrinamas taikant šias priemones); d) atlikti kiti nustatyti prekių importo formalumai. Išleidimas į laisvą apyvartą ne Bendrijos prekėms suteikia Bendrijos prekių muitinį statusą.

2 straipsnis

Licencijos dokumentų galiojimo tikrinimas

1. Rašytinės licencijos atitinka IV priede aprašytą licencijos pavyzdį. IV priede nustatytų reikalavimų ir specifikacijų neatitinkančios licencijos laikomos negaliojančiomis.
2. Licencija laikoma negaliojančia, jeigu jos pateikimo data yra vėlesnė nei licencijoje nurodyta galiojimo pabaigos data.
3. Licencijoje negali būti nei taisymų, nei papildomų įrašų, nebent tokius taisymus ar įrašus patvirtintų licencijas išduodanti institucija.
4. Licencijos galiojimo pratęsimas nepripažįstamas, nebent pratęsimą patvirtintų licencijas išduodanti institucija.
5. Dublikatas arba pakaitinė licencija nepripažįstama, nebent jie buvo išduoti ir patvirtinti licencijas išduodančios institucijos.

3 straipsnis

Prašymai pateikti papildomos informacijos

1. Suabejojusios licencijos, dublikato arba pakaitinės licencijos galiojimu, kompetentingos institucijos gali paprašyti licencijas išduodančios institucijos pateikti papildomos informacijos.
2. Kartu su prašymu gali būti išsiųsta abejotinos licencijos, dublikato arba pakaitinės licencijos kopija.
3. Jeigu licencijas išduodanti institucija mano, kad tai būtina, ji panaikina licenciją ir išduoda pataisytą kopiją, kuri patvirtinama antspaudu „Dublikatas“, ir ją perduoda kompetentingai institucijai.

4 straipsnis

Licencijos atitikties siuntai tikrinimas

1. Jeigu kompetentingos institucijos nusprendžia, kad prieš tvirtinant licenciją siuntą reikia papildomai tikrinti, gali būti tikrinama, ar ši siunta atitinka licencijoje pateiktą informaciją ir licencijas išduodančios institucijos archyvuose, susijusiuose su atitinkama licencija, turimą informaciją.
2. Jeigu siuntos, pateiktos išleisti į laisvą apyvartą, medienos produktų tūris arba svoris ir atitinkamoje licencijoje nurodytas tūris arba svoris skiriasi ne daugiau kaip 10 %, laikoma, kad siunta atitinka licencijoje pateiktą informaciją apie tūrį arba svorį.
3. Kilus abejonėms dėl siuntos atitikties FLEGT licencijai, atitinkama kompetentinga institucija gali prašyti licencijas išduodančios institucijos pateikti išsamesnį paaiškinimą.

4. Licencijas išduodanti institucija gali prašyti kompetentingos institucijos atsiųsti tos licencijos arba pakaitinės licencijos kopiją.
5. Jeigu licencijas išduodanti institucija mano, kad tai būtina, ji panaikina licenciją ir išduoda pataisytą kopiją, kuri patvirtinama antspaudu „Dublikatas“, ir ją perduoda kompetentingai institucijai.
6. Jeigu per 21 kalendorinę dieną nuo prašymo pateikti išsamesnį paaiškinimą, kaip nurodyta šio Susitarimo 10 priede, kompetentinga institucija negauna atsakymo, ji nepriima licencijos ir imasi veiksmų pagal galiojančius įstatymus ir procedūras.
7. Licencija nepatvirtinama, jei pateikus papildomos informacijos, kaip nurodyta šio priedo 3 straipsnyje, arba atlikus išsamesnį tyrimą pagal šio priedo 4 straipsnį, nustatyta, kad licencija neatitinka siuntos.

5 straipsnis

Išankstinis siuntos tikrinimas

1. Licencija gali būti pateikta iki siuntos, kuriai ji išduota, atvežimo.
2. Licencija priimama, jeigu ji atitinka visus IV priede nustatytus reikalavimus, ir nusprendus, kad pagal šio priedo 3 ir 4 straipsnius jos nereikia papildomai tikrinti.

6 straipsnis

Kiti klausimai

1. Išlaidas, patiriamas laikotarpiu, kol baigiamas patikrinimas, padengia importuotojas, nebent pagal susijusios Sąjungos valstybės narės nacionalinės teisės aktus ir procedūras būtų nustatyta kitaip.
2. Jei tikrinant FLEGT licencijas nuolat iškyla nesutarimų arba sunkumų, klausimas gali būti perduotas nagrinėti Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui.

7 straipsnis

Išleidimas į laisvą apyvartą

1. Bendrojo administracinio dokumento, kuris pateikiamas muitinei deklaruojant medienos produktus tam, kad juos būtų galima išleisti į laisvą apyvartą, 44 langelyje nurodomas šioje deklaracijoje deklaruojamų medienos produktų licencijos numeris.
2. Jeigu muitinės deklaracija pildoma kompiuteriu, nuoroda pateikiama tam skirtame langelyje.
3. Medienos produktai į laisvą apyvartą išleidžiami tik baigus šiame priede aprašytas procedūras.

IV PRIEDAS

FLEGT LICENCIJOMS TAIKOMI REIKALAVIMAI IR TECHNINĖS SPECIFIKACIJOS

1 straipsnis

FLEGT licencijoms taikomi bendri reikalavimai

1. FLEGT licencija yra rašytinė arba elektroninė.
2. Tiek rašytinėse, tiek elektroninėse licencijose pateikiama 1 priedėlyje nurodyta informacija pagal 2 priedėlyje nustatytas pildymo instrukcijas.
3. FLEGT licencijos įsigalioja jų išdavimo dieną.
4. FLEGT licencijos numeruojamos taip, kad Sąjungai skirtas licencijas būtų galima atskirti nuo ne Sąjungos rinkoms skirtų licencijų.
5. FLEGT licencijos galiojimo laikotarpis neviršija šešių mėnesių. Licencijoje nurodoma galiojimo pabaigos data.
6. Pasibaigus galiojimui, licencija nebegalioja. Licencijas išduodanti institucija gali savo ruožtu nuspręsti pratęsti galiojimo laikotarpį trims mėnesiams. Tam ji nurodo ir patvirtina naują galiojimo pabaigos datą.
7. Jeigu medienos produktai, kuriems išduota licencija, prarandami arba sunaikinami gabenant ir Sąjungos nepasiekia, FLEGT licencijos nustoja galioti ir grąžinamos licencijas išduodančiai institucijai.

2 straipsnis

Rašytinių FLEGT licencijų techninės specifikacijos

1. Rašytinės licencijos yra 1 priedėlyje nustatytos formos.
2. Popieriaus formatas – A4. Popierius turi būti su vandens ženklais, vaizduojančiais įvairius logotipus, įskaitant Liberijos herbą, kuris reljefiniu būdu atspaudžiamas ant popieriaus šalia antspaudo.
3. Licencijos pildomos rašomąja mašinėle arba kompiuteriu. Prireikus jos gali būti pildomos ranka.
4. Licencijas išduodančios institucijos antspaudai dedami metaliniu antspaudu, pageidautina, plieniniu. Tačiau vietoje licencijas išduodančios institucijos antspaudo gali būti naudojamas sausas spaudas, derinamas su raidėmis arba skaičiais, rašomais perforacijos būdu.
5. Įrašydama skiriamą kiekį, licencijas išduodanti institucija taiko bet kokią apsaugotą nuo klastojimo būdą, kad nebūtų įmanoma įterpti skaitmenų ar nuorodų.

6. Formoje negali būti nei taisymų, nei papildomų įrašų, nebent jų autentiškumą savo antspaudu ir parašu patvirtino licencijas išduodanti institucija.
7. Licencijos spausdinamos ir pildomos anglų kalba.

3 straipsnis

FLEGT licencijų egzemplioriai

1. Rengiami penki licencijos egzemplioriai, kurių popieriaus spalvos yra tokios:
 - a) formos Nr. 1, „Originalas“, – balta;
 - b) antrojo egzemplioriaus, ant kurio nurodyta „kopija ES muitinėms“, – geltona;
 - c) trečiojo egzemplioriaus, ant kurio nurodyta „kopija licencijas išduodančiai institucijai“, – rausva;
 - d) ketvirtojo egzemplioriaus, ant kurio nurodyta „kopija Liberijos muitinėms“, – žalia;
 - e) penktojo egzemplioriaus, ant kurio nurodyta „licencijos turėtojo kopija“ – žydra.
2. Forma „Originalas“ atiduodama pareiškėjui, kad šis ją pateiktą Sąjungos valstybės narės, kurioje siunta, kuriai išduota licencija, deklaruojama išleisti į laisvą apyvartą, kompetentingoms institucijoms.
3. Antrasis egzempliorius, ant kurio nurodyta „kopija ES muitinėms“, atiduodama pareiškėjui, kad šis ją pateiktą Sąjungos valstybės narės, kurioje siunta, kuriai išduota licencija, deklaruojama išleisti į laisvą apyvartą, muitinei.
4. Trečiąjį egzempliorių, ant kurio nurodyta „kopija licencijas išduodančiai institucijai“, licencijas išduodanti institucija saugo savo archyvuose ir ateityje gali naudoti išduotoms licencijoms tikrinti.
5. Ketvirtasis egzempliorius, ant kurio nurodyta „kopija Liberijos muitinėms“, perduodamas Liberijos muitinei, kad ši saugotų archyvuose ir naudotų eksporto tikslais.
6. Penktasis egzempliorius, ant kurio nurodyta „licencijos turėtojo kopija“, atiduodama licencijos pareiškėjui.

4 straipsnis

FLEGT licencijos pametimas, vagystė arba sunaikinimas

1. Jeigu pametamas, pavagiamas arba sunaikinamas „Originalas“ ir (arba) „Kopija ES muitinei“, licencijos savininkas arba jo įgaliotasis atstovas gali prašyti licencijas išduodančios institucijos, kad ši, remdamasi turimais dokumentais, išduotų jam pakaitinę kopiją.
2. Licencijas išduodanti institucija pakaitinę kopiją išduoda per vieną mėnesį nuo licencijos savininko prašymo gavimo dienos.
3. Pakaitinėse kopijose pateikiama tokia pati informacija ir įrašai, įskaitant licencijos numerį, kokie buvo pateikti licencijoje, kurią šios kopijos pakeičia. Pakaitinėje kopijoje įrašoma „Pakaitinė licencija“.

4. Jeigu randama pamesta arba pavogta licencija, ji nenaudojama ir turi būti gražinta licencijas išduodančiai institucijai.

5 straipsnis

Elektroninių FLEGT licencijų techninės specifikacijos

1. FLEGT licencija gali būti rengiama ir išduodama naudojant kompiuterines sistemas.
2. Europos Sąjungos valstybėse narėse, neprisijungusiose prie kompiuterinės sistemos, rengiama rašytinė licencija.

6 straipsnis

Abejonių dėl licencijų galiojimo pašalinimas

1. Kilus abejonių dėl licencijos, dublikato arba pakaitinės licencijos galiojimo, kompetentingos institucijos gali paprašyti, kad licencijas išduodanti institucija pateiktų papildomos informacijos.
2. Jeigu licencijas išduodanti institucija mano, kad tai būtina, ji gali paprašyti kompetentingų institucijų atsiųsti jai tos licencijos arba pakaitinės licencijos kopiją.
3. Jeigu licencijas išduodanti institucija mano, kad tai būtina, ji panaikina licenciją ir išduoda pataisytą kopiją, kurios tikrumas patvirtinamas antspaudu „Dublikatas“, ir ją perduoda kompetentingai institucijai.
4. Jeigu licencijos galiojimas patvirtinamas, licenciją išduodanti institucija apie tai praneša kompetentingai institucijai, pageidautina, elektroniniu būdu. Gražinamos kopijos patvirtinamos antspaudu „patvirtinta [data]“.
5. Jeigu atitinkamos licencijos galiojimas nepatvirtinamas, licencijas išduodanti institucija apie tai praneša kompetentingai institucijai, pageidautina, elektroniniu būdu.

PRIEDĖLIAI

1. Licencijos forma
2. Pildymo instrukcijos

1 priedēlis

FLEGT licencijas forma

1 ORIGINAL 1	1 Issuing authority Name		2 Tax identification number					
	Address		Destination					
	3 FLEGT licence number		4 Expiry date <table border="1" style="width: 100%;"><tr><td style="width: 25%; height: 15px;"></td><td style="width: 25%; height: 15px;"></td><td style="width: 25%; height: 15px;"></td><td style="width: 25%; height: 15px;"></td></tr></table>					
	5 Country of export		7 Means of transport					
	6 ISO code							
	8 Licensee (name and address)							
	9 Commercial description of the timber products			10 HS heading				
	11 Common or scientific names		12 Countries of harvest	13 ISO codes				
	14 Volume (m3)	15 Net weight (kg)	16 Number of units					
17 Distinguishing marks								
18 Signature and stamp of issuing authority								
Place and date								

2		Copy for EU customs	
1 Issuing authority Name		2 Tax identification number	
Address		Destination	
3 FLEGT licence number		4 Expiry date 	
5 Country of export		7 Means of transport	
6 ISO code			
8 Licensee (name and address)			
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading	
11 Common or scientific names		12 Countries of harvest	
14 Volume (m ³)		15 Net weight (kg)	
		16 Number of units	
17 Distinguishing marks			
18 Signature and stamp of issuing authority			
Place and date			

3		Copy for the licensing authority		3	
1 Issuing authority Name		2 Tax identification number			
Address		Destination		4 Expiry date 	
3 FLEGT licence number		7 Means of transport			
5 Country of export		6 ISO code		8 Licensee (name and address)	
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading			
11 Common or scientific names		12 Countries of harvest		13 ISO codes	
14 Volume (m ³)		15 Net weight (kg)		16 Number of units	
17 Distinguishing marks					
18 Signature and stamp of issuing authority					
Place and date					

4		4	
1 Issuing authority Name		2 Tax identification number	
Address		Destination	
3 FLEGT licence number		4 Expiry date 	
5 Country of export		7 Means of transport	
6 ISO code			
8 Licensee (name and address)			
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading	
11 Common or scientific names		12 Countries of harvest	
14 Volume (m ³)		15 Net weight (kg)	
		16 Number of units	
17 Distinguishing marks			
18 Signature and stamp of issuing authority			
Place and date			

Copy for Liberia customs

4

5		Copy for licensee		5	
1 Issuing authority Name		2 Tax identification number			
Address		Destination		4 Expiry date	
3 FLEGT licence number		7 Means of transport			
5 Country of export		6 ISO code		8 Licensee (name and address)	
9 Commercial description of the timber products		10 HS heading			
11 Common or scientific names		12 Countries of harvest		13 ISO codes	
14 Volume (m ³)		15 Net weight (kg)		16 Number of units	
17 Distinguishing marks					
18 Signature and stamp of issuing authority					
Place and date					

2 priedėlis

Pildymo instrukcijos

Bendra informacija

- Pildyti didžiosiomis raidėmis.
- ISO kodai – tai tarptautiniai standartiniai dviejų raidžių kiekvienos šalies kodai.

1 langelis	Issuing authority	Nurodyti licencijas išduodančios institucijos pavadinimą ir adresą.
2 langelis	Tax identification number and destination	Nurodyti Liberijos mokesčių mokėtojo numerį ir eksporto paskirties vietą. Licencijos išduodamos visoms paskirties rinkoms, ne tik Europos Sąjungai.
3 langelis	FLEGT license number	Nurodyti licencijos numerį.
4 langelis	Expiry date	Licencijos galiojimo trukmė.
5 langelis	Country of export	Čia nurodoma šalis partnerė (Liberija), iš kurios medienos produktai eksportuoti į Sąjungą.
6 langelis	ISO code	Nurodyti dviejų raidžių Liberijos kodą.
7 langelis	Means of transport	Nurodyti eksportuoti naudojamą transporto priemonę.
8 langelis	Licensee	Nurodyti eksportuotojo pavadinimą ir adresą.
9 langelis	Commercial description	Pateikti komercinį medienos produkto (-ų) aprašą.
10 langelis	HS heading	Keturių arba šešių skaitmenų prekės kodas, nustatytas pagal Suderintą prekių aprašymo ir kodavimo sistemą ir aprašytas šio Susitarimo I priede.
11 langelis	Common or scientific name	Nurodyti įprastinį arba mokslinį medžio rūšies, naudotos produktui pagaminti, pavadinimą. Jeigu produktas pagamintas iš kelių rūšių medienos, jas įrašykite atskirose eilutėse. Šio langelio galima nepildyti, jeigu sudėtinis produktas arba detalė pagaminta iš daugelio rūšių medienos ir tų rūšių nebeįmanoma nustatyti (pvz., medienos drožlių plokštė).
12 langelis	Countries of harvest	Nurodyti šalis, kuriose gauta 10 langelyje įvardytų rūšių mediena. Jeigu produktas pagamintas iš kelių rūšių medienos, nurodyti visus panaudotos medienos šaltinius. Šio langelio galima nepildyti, jeigu sudėtiniai arba detalės pagaminti iš kelių rūšių medienos ir tų rūšių nebeįmanoma nustatyti.
13	ISO codes	Nurodyti 12 langelyje įvardytų šalių ISO kodus. Šio langelio galima nepildyti, jeigu sudėtinis produktas arba detalė

langelis		pagaminta iš daugelio rūšių medienos ir tų rūšių nebeįmanoma nustatyti.
14 langelis	Volume (m3)	Nurodyti visą tūrį, išreikštą kubiniais metrais. Galima nepildyti, jeigu užpildomas 15 langelis.
15 langelis	Net weight (kg)	Nurodyti visą svorį, išreikštą kilogramais. Tai grynoji medienos produktų masė be tiesioginių talpyklų arba pakuočių, išskyrus atramas, tarpiklius, lipdukus ir pan. Galima nepildyti, jeigu užpildomas 14 langelis.
16 langelis	Number of units	Nurodyti vienetų skaičių, jeigu pagamintą produktą taip patogiausia matuoti. Šio langelio galima nepildyti.
17 langelis	Distinguishing marks	Nurodyti visus skiriamuosius ženklus, jeigu tokių yra, pvz., partijos numerį arba važtaraščio numerį. Šio langelio galima nepildyti.
18 langelis	Signature and stamp of issuing authority	Šiame langelyje įgaliotasis pareigūnas turi pasirašyti ir uždėti oficialų licencijas išduodančios institucijos antspaudą. Nurodomas pasirašiusiojo asmens vardas ir pavardė, vieta ir data.

V PRIEDAS

NEPRIKLAUSOMOS AUDITO ĮSTAIGOS FUNKCIJOS. VEIKLOS NUOSTATAI

1. ĮŽANGA

Veiklos nuostatais apibūdinamas Liberijos Vyriausybės ir Sąjungos savanoriškam partnerystės susitarimui nustatytas teisėtumo tikrinimo sistemų patikrų pagrindas. Veiklos nuostatuose nustatomos teisėtumo tikrinimo sistemos (TTS) nepriklausomos audito įstaigos funkcijos, kurias atliekant tikrinama, ar nukirsta, perdirbta ir eksportuojama arba vietinėje rinkoje parduodama mediena atitinka teisėtumo apibrėžtį ir priežiūros grandinės reikalavimus, taip pat tikrinama, ar licencijas išduodanti institucija FLEGT licencijas išduoda tik toms siuntoms, kurios rengiamos laikantis TTS reikalavimų.

Todėl veiklos nuostatais nustatomas išsamus užduočių sąrašas ir informacijos rinkimo ir ataskaitų teikimo protokolas; jais taip pat nustatomas pirminių informacijos šaltinių sąrašas ir apibūdinami nepriklausomai audito įstaigai keliami reikalavimai.

2. TIKSLAI

Nepriklausomos audito įstaigos (NAI) tikslai:

- a) vertinti TTS veiksmingumą ir efektyvumą; ir
- b) didinti pagal savanorišką partnerystės susitarimą nustatytos TTS patikimumą.

3. UŽDUOTYS

Bendra nepriklausomos audito įstaigos užduotis – stebėti, kaip įgyvendinamos sistemos, sukurtos tikrinti, ar laikomasi visų TTS reikalavimų. Svarbiausios užduotys – tikrinti, ar laikomasi teisinių reikalavimų, nustatytų teisėtumo apibrėžtyje, priežiūros grandinėse, taip pat Liberijos patikrų departamentui ir licencijavimo departamentui atliekant patikras, kaip apibūdinta atitinkamai II ir IV prieduose. Metodika turi būti pagrįsta įrodymais, apimti dokumentų patikras ir patikras vietoje. Specialios nepriklausomos audito įstaigos užduotys:

- a) stebėti, ar sistemos tinkamai veikia, ir tikrinti, ar nukirsta, perdirbta ir parduodama mediena atitinka šių sistemų reikalavimus. Minimieji teisiniai reikalavimai apima teisių į medieną suteikimą prieš pasirašant sutartis, sutarčių skirstymą, priešskirtiminius reikalavimus, kirtimą, perdirbimą ir pristatymą;
- b) tikrinti, ar medienos priežiūros grandinė – svarbiausias TTS elementas – veiksminga ir tinkamai veikia, patvirtinant, kad reikalavimų laikomasi dar iki pradendant kirtimo darbus ir eksportuojant medieną arba ją parduodant vietinėje rinkoje;
- c) vertinti Liberijos patikrų departamento (LPD) ir vyriausybinių agentūrų, dalyvaujančių vertinimo procese, veiklos rezultatus ir veiksmingumą, kad būtų užtikrinta, jog laikomasi TTS reikalavimų;
- d) vertinti sukurtą sistemą, kad būtų užtikrinta, jog Liberijos licencijavimo departamentas FLEGT licencijas išduotų tik toms siuntoms, kurios rengiamos arba eksportuojamos visiškai laikantis TTS reikalavimų;

- e) vertinti licencijų galiojimo nustatymo procesą siekiant užtikrinti, kad licencijų tikrinimo sistema būtų veiksminga ir nebūtų nepagrįstai vilkinamas procesas arba licencijos savininkui netektų per didelę naštą;
- f) vertinti, kaip atitinkamos institucijos sprendžia pažeidimus, apie kuriuos pranešama, arba jų nesprendžia;
- g) vertinti visų priemonių, kuriomis siekiama ištaisyti tokius trūkumus, veiksmingumą;
- h) nustatyti visos TTS, t. y. priežiūros grandinės veikimo, teisėtumo tikrinimo ir TTS licencijavimo elementų trūkumus ir poveikį TTS patikimumui;
- i) išvadas ir rekomendacijas teikti Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui, kuris turi reguliariai skelbti šias audito ataskaitas.

4. METODIKA. INFORMACIJOS RINKIMO BEI VERTINIMO IR ATASKAITŲ RENGIMO METODAI

Atlikdama funkcijas, nepriklausoma audito įstaiga turi laikytis profesinių ir etikos principų. Nepriklausoma audito įstaiga parengia procedūrų vadovą, kuriame apibūdinami informacijos rinkimo, įrodymų vertinimo ir ataskaitų rengimo metodai. Nepriklausomos audito įstaigos parengtą vadovą peržiūri ir tvirtina Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas. Atlikdama auditą, rengdama apsilankymus vietoje ir atlikdama tyrimus, siekdama gauti informacijos iš suinteresuotųjų šalių, dokumentais pagrįsdama išvadas ir teikdama ataskaitas Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui, kad jis jas skelbtų, nepriklausoma audito įstaiga laikosi nepriklausomo audito vadove nustatytų procedūrų.

4.1. Darbo tvarkaraštis

- a) Pirmaisiais FLEGT licencijavimo schemos veikimo metais nepriklausoma audito įstaiga atlieka du auditus. Pirmojo audito tikslas – nustatyti, ar parengti visi TTS reikalavimai ir ar juos galima pradėti visiškai taikyti. Antrojo ir paskesnių auditų tikslas – vertinti TTS veikimą.
- b) Paskesniais metais nepriklausoma audito įstaiga atlieka bent metinį TTS auditą.
- c) Prireikus nepriklausoma audito įstaiga gali atlikti neplanuotą auditą ir patikras vietoje.

4.2. Darbo apimtis

- a) Nepriklausomos audito įstaigos veikla apima visus TTS aspektus, įskaitant atitiktį teisėtumo apibrėžčiai, priežiūros grandinės, tikrinimo ir licencijavimo reikalavimams, taip pat bet kurias Vyriausybės pripažintas sertifikavimo schemas, kuria patvirtinama, kad laikomasi TTS.
- b) Nepriklausoma audito įstaiga atlieka visų institucijų, įskaitant valstybinių įstaigų, atsakingų už įvairius Liberijos TTS aspektus, veiklos auditą.
- c) Nepriklausoma audito įstaiga tikrina ES kompetentingų institucijų įgyvendintas sistemas, skirtas tikrinti Liberijos išduotoms FLEGT licencijoms.

4.3. Įrodymų rinkimas

Nepriklausomos audito įstaigos procedūrų vadove apibūdinamos įrodymų rinkimo procedūros ir tvarka, įskaitant patikras vietoje, tyrimus, apklausas, dokumentus, taip pat nepriklausomos audito įstaigos reagavimo į skundus tvarką.

4.4. Vertinimas

Atlikdama tyrimus, nepriklausoma audito įstaiga užtikrina, kad įrodymai būtų vertinami laikantis ISO 19011 arba lygiaverčio standarto.

4.5. Audito sistemos

Dokumentuose registruodama audito įrodymus, nustatydamas bet kurios TTS dalies trūkumus ar pažeidimus ir imdamasi taisomųjų priemonių nepriklausoma audito įstaiga:

- a) saugo audito įrodymų įrašus, kuriuose išsamiai nurodomi veiklos rezultatai, reikalavimų laikymasis, veiklos rezultatų nebuvimas ir reikalavimų nesilaikymas;
- b) užregistruoja ir vertina pagal rizikos vertinimą atrinktą imtį, kuria remiantis nustatyta, kad nevykdoma ar nesilaikoma įvairių TTS aspektų, įskaitant licencijavimo reikalavimus, ir nurodo, kokių veiksmų imtasi šiems trūkumams šalinti;
- c) registruoja pastebėtus TTS trūkumus, spragas ir tobulintinus aspektus ir užtikrina, kad kiekvienas jų būtų atskirtas nuo kitų;
- d) registruoja ir vertina atitinkamų šalių, įskaitant Miškininkystės plėtojimo tarnybos (MPT), kitų valstybinių ir privačių įstaigų, atsakingų už kitus TTS aspektus, įgyvendintų visų taisomųjų priemonių veiksmingumą.

5. ATASKAITOS IR INFORMACIJOS SKLAIDA

5.1. Nepriklausoma audito įstaiga laikosi su Jungtiniu Susitarimo įgyvendinimo komitetu sutartos ataskaitų rengimo struktūros ir protokolo. Nepriklausoma audito įstaiga:

- a) veiklos ataskaitas teikia laikydamosi su komitetu sutarto darbo tvarkaraščio;
- b) ataskaitas rengia laikydamosi tarptautiniu mastu nustatytų audito principų ir susitarime su komitetu nurodytų reikalavimų;
- c) visas ataskaitas teikia komitetui, kuris parengia pastabas;
- d) rengia galutines ataskaitas, kuriose atsižvelgiama į komiteto pastabas.

5.2. Jungtinio Susitarimo įgyvendinimo patvirtintos ataskaitos skelbiamos viešai.

6. INFORMACIJOS ŠALTINIAI

Pirminiai informacijos šaltiniai yra dokumentų peržiūra, patikros vietoje ir konsultacijos ir (arba) susitikimai su atitinkamomis suinteresuotosiomis šalimis, kurios yra įtrauktos į teisėtumo tikrinimo lentelės teisėtumo apibrėžtį (žr. II priedą).

Liberijos Vyriausybė ir Sąjunga užtikrina, kad nepriklausoma audito įstaiga turėtų prieigą prie visos reikalingos informacijos, įskaitant dokumentus ir duomenų bazes, kurios laikomos svarbiomis, visų pirma tas, kuriomis būtina naudotis vertinant sistemų, sukurtų tikrinti, ar laikomasi TTS reikalavimų, veiksmingumą. Prieiga taip pat suteikiama prie Vyriausybės padalinių arba agentūrų, taip pat atitinkamų vyriausybių samdomų privačių subjektų parengtos arba turimos informacijos.

Nepriklausoma audito įstaiga taip pat gali nevaržomai susipažinti su visomis miško valdymo sritimis prieš pradėdant miško kirtimo darbus, jų metu ir juos užbaigus. Tai apima galimybę patekti į kirtavietes ir kitas vietas, kuriose miško išteklių gaunami arba perdirbami, ir į

eksporto vietas. Nevaržomos priegios tikslas – suteikti nepriklausomai audito įstaigai galimybę nustatyti bet kurios TTS dalies trūkumus.

Visų pirma nepriklausoma audito įstaiga turi prieigą prie toliau nurodytų vyriausybinių agentūrų, kitų įstaigų, kurias Vyriausybė paskyrė arba pasamdė funkcijoms, susijusioms su bet kuria TTS dalimi, atlikti, ir kitų subjektų, kurie galėtų pateikti vertingos informacijos apie TTS veikimą:

6.1. Liberijos Vyriausybė ir Vyriausybės paskirtos įstaigos

- a) Miškininkystės plėtojimo tarnybos (MPD) departamentai, susiję su skirtingais komercinio miško kirtimo aspektais. Tai yra departamentai, dalyvaujantys procesuose iki teisių suteikimo, įskaitant pagal koncesijos sutartį siūlomų perduoti miškų plotų tvirtinimą ir išankstinį kirtimo reikalavimų nustatymą, kitos komerciniame miškų sektoriuje interesų turinčios įmonės, teikiančios ar priimančios paraiškas arba dalyvaujančios atplėšiant vokus su jomis.
- b) MPD departamentai, dalyvaujantys užtikrinant teisės aktų vykdymą prekybos sektoriuje.
- c) MPD departamentai ir kitos atitinkamos institucijos, dalyvaujančios įgyvendinant teisėtumo tikrinimo sistemą ir atliekant susijusią teisės aktų vykdymo užtikrinimo veiklą.
- d) Kitos Vyriausybės agentūros ir paskirti piliečiai, dalyvaujantys vertinant paraiškas, įskaitant Paraiškų vertinimo komisiją, Išsamaus tikrinimo komitetą ir įvairių ministerijų koncesijos sutarčių komitetą.
- e) Miškų srities teisėkūros komitetai, Atstovų Rūmai ir Senatas, laikydamiesi savo funkcijų, susijusių su miško išteklių licencijų tvirtinimu.
- f) Liberijos aplinkos apsaugos agentūra (AAA).
- g) Už medienos produktų eksportą atsakingos ministerijos, įskaitant Finansų ministeriją, Prekybos ministeriją ir Nacionalinę uosto tarnybą ir jų vidaus departamentus, kurie tiesiogiai atsako už įvairius proceso aspektus.
- h) Paslaugos teikėjas, su kuriuo pasirašyta sutartis dėl teisėtumo tikrinimo sistemos eksploatavimo.

6.2. Pilietinė visuomenė ir bendruomenės

- a) Vietinės, nacionalinės, regioninės ir tarptautinės pilietinės visuomenės organizacijos, dalyvaujančios stebint veiklą Liberijos miškų sektoriuje;
- b) bendruomenės ir asmenys, dalyvaujantys stebint veiklą miškų sektoriuje;
- c) Bendruomenių miškų valdymo įstaigos ir Bendruomenių miškų plėtojimo komitetai, susiję su įvairiais komercinio miškų ūkio sektoriaus aspektais.

6.3. Kiti šaltiniai

- a) Miško bendrovės, įskaitant privataus sertifikavimo procesų rezultatus.
- b) Akademinės įstaigos.
- c) Vietos valdžios institucijos.
- d) Vietos bendruomenės ir gyventojai.
- e) Tvarios miškotvarkos sertifikavimo įstaigos.
- f) Skundų pateikėjai.
- g) Kompetentingos Sąjungos institucijos.
- h) Suinteresuotieji subjektai ir šalys, užregistravę skundą ar prašantys neplanuoto tam tikrų TTS aspektų audito.
- i) Bet kuris kitas šaltinis, kurį audito įstaiga laiko svarbiu.

7. BŪTINA KVALIFIKACIJA

Nepriklausoma audito įstaiga turi būti patikima ir turėti panašaus audito atlikimo patirties, būti nešališka ir pajėgi atlikti sisteminę analizę. Nepriklausoma audito įstaiga turi būti nuo Liberijos ūkinės veiklos vykdytojų ir Liberijos institucijų, miškų ūkio sektoriuje turinčių prekybinę arba reguliavimo funkciją, nepriklausoma ir patikima įstaiga. Nepriklausomos audito įstaigos atsakomybė yra užtikrinti, kad jos darbuotojai deklaruotų bet kokią galimą interesų konfliktą, ir, kai tokių esama, nurodyti, kokiomis priemonėmis tokie konfliktai bus sprendžiami. Be šio reikalavimo nepriklausomai audito įstaigai taikomi šie reikalavimai:

- a) turėti dokumentais pagrįstą vidaus kokybės valdymo sistemą, atitinkančią ISO 17021²⁷ ar panašaus standarto reikalavimus, ir atlikti auditą laikantis procedūrų, atitinkančių ISO 19011²⁸ arba panašius standartus;
- b) turėti valdymo sistemų audito patirties;
- c) turėti sistemą, pagal kurią skaidriai tvarkomi skundai arba nusiskundimai;
- d) turėti įvairių kompetencijų, įskaitant audito, geriausia miškų valdymo srityje, ir pakankamai žinių ir patirties atliekant panašias funkcijas kitose pasaulio šalyse, geriausia – Afrikoje;
- e) įrodyti, kad tarp jos darbuotojų yra ekspertų, turinčių pakankamai Liberijoje ir (arba) kitose vakarų Afrikos šalyse įgytos patirties; skatinama dalyvauti poregionio ekspertus, kartu suburiant tarptautinius ekspertus.
- f) puikiai išmanyti komercinį miškų ūkio sektorių, geriausia – Afrikos;
- g) turėti darbuotojų, išmanančių įvairias miškų ūkio sritis, įskaitant miškotvarką, medienos perdurbimo, atsekamumo ir priežiūros grandinės sistemas, taip pat susipažinusių su tarptautine prekyba mediena ir medienos produktais.

Nepriklausoma audito įstaiga gali užmegzti partnerystę arba sukurti bendrą įmonę su Liberijos organizacija.

8. SAMDYMO TVARKA IR INSTITUCINĖ SISTEMA

Nepriklausoma audito įstaiga bus pasamdyta išnagrinėjus konkurso paraiškas, kurias gali teikti vietiniai ir tarptautiniai subjektai. Paraiškos bus vertinamos skaidriai ir visi suinteresuotieji subjektai bus informuoti apie taikomus kriterijus. Bus paskelbtas išsamaus dalyvaujančių subjektų tikrinimo ir paraiškų vertinimo ataskaita.

9. KITI REIKALAVIMAI

Šiame skyriuje aptariami papildomi nepriklausomos audito įstaigos reikalavimai, kurie nėra aptarti kitose veiklos nuostatų dalyse.

9.1. Prieinamumas

Tikimasi, kad nepriklausoma audito įstaiga Liberijoje turės nacionalinį kontaktinį asmenį, su kuriuo privatusis sektorius, Vyriausybė ir pilietinės visuomenės organizacijos galėtų susisiekti.

²⁷ ISO/IEC 17021:2006. Atitikties vertinimas. Reikalavimai, keliami įstaigoms, atliekančioms auditą ir sertifikuojančioms vadybos sistemas.

²⁸ ISO 19011:2002. Kokybės ir (arba) aplinkos vadybos sistemų audito rekomendacijos.

9.2 Pajėgumų stiprinimas ir tvarumas

Nepriklausoma audito įstaiga taip pat:

- a) bendradarbiauja su pilietine visuomene, privačiuoju sektoriumi ir Vyriausybės agentūromis, pavyzdžiui rengdama praktinius seminarus ir informacinius susitikimus, kad Liberijos gyventojai gerai suprastų nepriklausomos audito įstaigos darbą;
- b) samdo kvalifikuotus Liberijos gyventojus ir stiprina jų individualius gebėjimus atlikti nepriklausomą TTS auditą.

VI PRIEDAS

Teisėtumo tikrinimo sistemos vertinimo kriterijai

Šiame Susitarime numatoma įgyvendinti teisėtumo tikrinimo sistemą (TTS), skirtą užtikrinti, kad visa Susitarime nurodyta iš Liberijos į Sąjungą eksportuojama medienos ir medienos produktai būtų pagaminti visiškai teisėtai. TTS turi sudaryti šios dalys:

- teisėtos kilmės medienos apibrėžtis su nurodytais įstatymais, kurių turi būti laikomasi, kad būtų išduota licencija;
- tiekimo grandinės kontrolė, skirta sekti medienos judėjimui nuo miško darbų iki eksporto vietų;
- patikros procedūros, skirtos visų teisėtumo apibrėžties nuostatų laikymuisi užtikrinti ir tiekimo grandinei kontroliuoti;
- FLEGT licencijavimo išdavimo procedūros; ir
- nepriklausomas auditas siekiant užtikrinti, kad sistema veiktų taip, kaip numatyta.

Kol FLEGT licencijavimo schema nepradėjo reikiamai veikti, bus atliktas nepriklausomas techninis TTS vertinimas, kurio sąlygas Šalys bendrai patvirtins per Jungtinį Susitarimo įgyvendinimo komitetą. Šiuose vertinimo kriterijuose apibūdinama, kokių rezultatų tikimasi iš TTS, ir šie kriterijai bus taikomi kaip vertinimo sąlygos. Vertinimo tikslai:

- persvarstyti sistemos pakeitimus, padarytus nuo Susitarimo pasirašymo; ir
- išnagrinėti, kaip sistema veikia praktikoje ir ar duoda siekiamų rezultatų.

1. TEISĖTUMO APIBRĖŽTIS

Teisėtos kilmės mediena turi būti apibrėžta pagal galiojančius Liberijos įstatymus. Naudojama apibrėžtis turi būti vienareikšmė, objektyviai patikrinama ir pritaikoma kasdienėje veikloje; be to, į ją turi įtraukti bent tie teisės aktai, kuriais reglamentuojamos šios sritys:

Miško kirtimo teisės: teisėtų teisių kirsti mišką suteikimas teisėtai tam paskelbtose teritorijose.

Miško darbai: teisinių miško valdymo reikalavimų laikymasis, įskaitant atitinkamų aplinkos ir darbo teisės aktų laikymąsi.

Muitai ir mokesčiai: teisinių reikalavimų dėl mokesčių, rinkliavų ir muitų, tiesiogiai susijusių su miško kirtimu ir miško kirtimo teisėmis, laikymasis.

Kiti naudotojai: kitų šalių teisių į žemę ir kitus išteklius, kuriems gali turėti įtakos teisių kirsti mišką suteikimas arba teisių naudoti išteklius paaisymas, jeigu tokios teisės yra.

Prekyba ir muitai: teisinių prekybos ir muitinės procedūrų reikalavimų laikymasis.

Ar aišku, kuria teisine priemone pagrįstas kiekvienas apibrėžties elementas?

Ar nurodyti kriterijai ir rodikliai, kurie gali būti naudojami patikrinti, kaip laikomasi kiekvieno apibrėžties elemento?

Ar kriterijai ir (arba) rodikliai yra aiškūs, objektyvūs ir pritaikomi kasdienėje veikloje?

Ar pagal šiuos rodiklius ir kriterijus galima aiškiai nustatyti įvairių dalyvių funkcijas ir pareigas, ar atliekant patikrą vertinami visų susijusių dalyvių veiksmai?

Ar į teisėtumo apibrėžtį įtraukti pagrindiniai pirmiau nurodytų sričių galiojantys teisės aktai? Jei ne, kodėl tam tikros teisės aktų sritys neįtrauktos į apibrėžtį?

Ar suinteresuotosios šalys atsižvelgė į visas pagrindines taikomų teisės aktų sritis?

Ar į teisėtumo tikrinimo sistemą įtrauktos pagrindinės teisinės nuostatos, įvardytos diskutuojant su suinteresuotosiomis šalimis?

Ar į teisėtumo apibrėžtį įtraukti visi galimi medienos, patenkančios į Sąjungai skirtą tiekimo grandinę, šaltiniai ir ar parengti atitinkami skirtingų šaltinių ir (arba) teisių suteikimo procedūrų rodikliai?

Ar nuo FLEGT SPS sudarymo buvo padaryta teisėtumo apibrėžties ir teisėtumo tikrinimo lentelės pakeitimų? Ar parengti šių pakeitimų patikros užtikrinimo rodikliai ir kriterijai? Ar dėl šių pakeitimų konsultuotasi su visomis susijusiomis šalimis ir ar į jų nuomonę buvo tinkamai atsižvelgta?

2. TIEKIMO GRANDINĖS KONTROLĖ

Taikant tiekimo grandinės kontrolės sistemas turi būti užtikrintas patikimas medienos produktų atsekamumas visoje tiekimo grandinėje nuo miško kirtimo arba importo vietos iki eksporto vietos. Ne visuomet būtina užtikrinti fizinę galimybę atsekti rąsto, rąstų krovinio arba medienos produkto judėjimą nuo eksporto iki kilmės miško, tačiau visuomet būtina užtikrinti atsekamumą nuo miško iki pirmosios maišymo vietos (pvz., medienos terminalo arba perdirbimo padalinio).

2.1. Miško kirtimo teisės

Aiškiai nustatytos teritorijos, kuriose suteiktos teisės naudoti miško išteklius, ir įvardyti šių teisių turėtojai.

Ar taikant kontrolės sistemą užtikrinama, kad į tiekimo grandinę patektų tik mediena, gauta iš miško teritorijos, dėl kurios suteiktos galiojančios ir teisėtos naudojimo teisės?

Ar taikant kontrolės sistemą užtikrinama, kad miško kirtimo darbus atliekančioms įmonėms būtų suteiktos tinkamos susijusių miško teritorijų naudojimo teisės?

Ar naudojimo teisių suteikimo procedūros ir informacija apie suteiktas naudojimo teises ir jų turėtojus skelbiamos viešai?

2.2. Tiekimo grandinės kontrolės sistemos

Parengtos veiksmingos medienos atsekamumo visoje tiekimo grandinėje nuo kirtavietės iki eksporto vietos priemonės.

Gali būti taikomi įvairūs medienos atpažinimo metodai: nuo atskiriems produktams skirtų lipdukų naudojimo iki rėmimosi krovinio arba partijos lydraščiais. Pasirenkant metodą turi

būti atsižvelgiama į medienos rūšį ir vertę, sumaišymo su neteisėta arba nepatikrinta mediena riziką.

Ar pagal kontrolės sistemą nustatomi ir apibūdinami visi galimi tiekimo grandinių variantai?

Ar pagal kontrolės sistemą nustatomi ir apibūdinami visi tiekimo grandinės etapai?

Ar nustatyti ir dokumentuose aprašyti metodai, kuriais remiantis a) nustatoma produkto kilmė ir b) įgyvendinama sumaišymo toliau nurodytuose tiekimo grandinės etapuose su mediena, gauta iš nežinomų šaltinių, prevencija? Etapai:

- mediena miške;
- vežimas;
- laikinas saugojimas;
- atvežimas į pirminio perdirbimo padalinį;
- perdirbimo padaliniai;
- laikinas saugojimas;
- vežimas;
- atvežimas į eksporto vietą?

Kokios organizacijos atsakingos už medienos judėjimo kontrolę? Ar jos turi tinkamų žmogiškųjų ir kitų išteklių kontrolės veiklai vykdyti?

Ar parengtas taikomų kontrolės procedūrų rezultatų patikros protokolas?

Ar aiškiai nustatytos įgyvendinimo procedūros ir apie jas pranešta visoms suinteresuotosioms šalims?

2.3. Kiekiai

Parengtos patikimos ir veiksmingos medienos produktų kiekio matavimo ir registravimo kiekviename tiekimo grandinės etape priemonės, įskaitant patikimus ir tikslus kiekvienoje kirtavietėje augančių medžių tūrio apskaičiavimus prieš kirtimą.

Ar pagal kontrolės sistemą parengti toliau nurodytuose tiekimo grandinės etapuose kiekybiniai sąnaudų ir produkcijos duomenys? Etapai:

- augantys medžiai;
- rąstai miške;
- vežama ir saugoma mediena;
- atvežimas į pirminio perdirbimo padalinį;
- kontrolė perdirbimo padalinyje;
- atvežimas į eksporto vietą?

Kokios organizacijos atsakingos už kiekybinių duomenų įvedimą į kontrolės sistemą? Kaip šios organizacijos susijusios? Ar šių organizacijų darbuotojai išklaušė standartinį duomenų valdymo kursą? Ar organizacijos turi reikiamų žmogiškųjų išteklių ir įrangos?

Kokia yra duomenų kontrolės kokybė?

Jeigu atsakingos įvairios organizacijos, kaip užtikrinama, kad duomenys būtų kontroliuojami ir valdomi vienodai ir organizacijos laikytųsi tų pačių standartų?

2.4. Duomenų rinkimas

Visi duomenys registruojami taip, kad juos laiku būtų galima sutikrinti su pirmesnių ir paskesnių tiekimo grandinės etapų duomenimis. Patikimai sutikrinami visos tiekimo grandinės duomenys.

Ar pagal sistemą galima registruoti ir neatidėliojant palyginti kiekybinius duomenis su pirmesnių ir paskesnių tiekimo grandinės etapų kiekybiniais duomenimis?

Ar esama metodų, pagal kuriuos galima patikrinti augančių medžių, nukirstų rąstų ir medienos, atvežtos į gamyklą arba eksporto vietą, atitikimą?

Ar lentpjūvėse ir kitose gamyklose parengti neperdirbtos medienos ir perdirbtų produktų kiekio nuoseklumo vertinimo metodai?

Ar visoje tiekimo grandinėje galima atlikti patikimą sutikrinimą pagal atskirus medienos produktus arba jų partijas?

Kokiomis informacinėmis sistemomis naudojamos duomenims saugoti, sutikrinti ir registruoti? Ar įdiegtos veiksmingos duomenų apsaugos sistemos?

Kaip užkertamas kelias, kad sistemomis nebūtų naudojamos neteisėtai (sistemos apsauga)?

Kaip užtikrinamas apsaugos sistemų patikimumas?

Kokia organizacija atsakinga už duomenų sutikrinimą? Ar ji turi pakankamai žmogiškųjų ir kitų išteklių duomenų valdymo veiklai vykdyti?

Kokia informacija apie tiekimo grandinės kontrolę skelbiama viešai?

Kaip suinteresuotosios šalys gali gauti šią informaciją?

2.5. Importuoti medienos produktai

Taikomos tinkamos kontrolės priemonės, skirtos užtikrinti, kad importuota mediena ir medienos produktai būtų importuojami laikantis teisinių reikalavimų ir procedūrų, nustatytų siekiant užtikrinti, kad importuoti produktai būtų teisėtai nukirsti laikantis šalies, kurioje jie nukirsti, teisinių reikalavimų.

Kaip įrodoma, kad medienos produktų importas teisėtas?

Kokią informaciją reikia pateikti norint įrodyti, kad importuoti produktai pagaminti iš trečiojoje šalyje teisėtai iškirstų medžių?

Ar pagal TTS visoje tiekimo grandinėje nustatomi importuoti medienos produktai?

Jei naudojama importuota mediena, ar pagal FLEGT licenciją galima nustatyti kilmės šalį ir sudėtinių produktų sudedamųjų dalių kilmės šalį?

Ar importuojamą medieną ženklinant brūkšniniais kodais užtikrinama, kad tik teisėtai nukirsti ir perdirbti miško produktai būtų eksportuojami išduodant FLEGT licenciją?

3. PATIKRA

Tikrinant taikomos kontrolės priemonės medienos teisėtumui užtikrinti. Patikra turi būti pakankamai patikima ir veiksminga, kad būtų galima nustatyti visus reikalavimų nesilaikymo miške arba tiekimo grandinėje atvejus ir laiku imtis priemonių šiems pažeidimams pašalinti.

3.1. Organizacija

Patikrą atlieka vyriausybė, trečiosios šalies organizacija arba vyriausybės ir trečiosios šalies organizacijos funkcijas vykdanči institucija, turinti tinkamų išteklių, valdymo sistemas ir kvalifikuotą bei apmokytą personalą, taip pat patikimas ir veiksmingas interesų konfliktų kontrolės priemonės.

Ar vyriausybė paskyrė organizaciją (-as) patikros užduotims atlikti? Ar įgaliojimai (ir susijusios pareigos) yra aiškūs ir viešai paskelbti?

Ar aiškiai paskirstytos pareigos ir nustatytos su šiomis pareigomis susijusios reikalaujamos kompetencijos? Kaip šios pareigos vykdomos?

Kaip už teisėtumo tikrinimą atsakingos tarnybos aukščiausiu lygmeniu užtikrina, kad vykdamas miškų sektoriaus kontrolę dalyvaujančios administracijos organizuotai bendradarbiautų ir valdytų duomenis?

Ar už patikrą atsakinga organizacija turi tinkamų išteklių teisėtumo apibrėžčiai ir medienos tiekimo grandinės kontrolės sistemoms tikrinti?

Ar už patikrą atsakinga organizacija turi dokumentuose aprašytą valdymo sistemą, kuria:

- užtikrinama tinkama organizacijos personalo kompetencija ir (arba) patirtis;
- užtikrinama vidaus kontrolė ir (arba) priežiūra;
- nustatytos interesų konfliktų kontrolės priemonės;
- užtikrinamas sistemos skaidrumas;
- apibrėžiama patikros metodika ir užtikrinamas jos taikymas;
- taikoma visuomenei atvira skundų nagrinėjimo sistema?

3.2. Patikra pagal teisėtumo apibrėžtį

Aiškiai apibrėžta, kas turi būti patikrinta. Patikros metodika aprašyta dokumentuose, ją taikant užtikrinamas sistemingas, skaidrus, įrodymais pagrįstas, reguliarus ir visas apibrėžties dalis apimantis patikros procesas.

Ar patikros metodika apima visus teisėtumo apibrėžties elementus ir visų nustatytų rodiklių atitikties patikras?

Ar tikrinant reikalaujama:

- patikrinti (net iš anksto neperspėjus) dokumentus, kirtimo registrus ir darbus vietoje?
- rinkti informaciją iš išorės suinteresuotųjų šalių?
- tvarkyti patikros įrašus taip, kad juos galėtų patikrinti vidaus auditoriai ir nepriklausomas auditorius?

Ar aiškiai apibrėžtos ir įgyvendinamos institucijų funkcijos ir pareigos?

Ar pagal teisėtumo apibrėžtį atliktos patikros rezultatai skelbiami viešai? Kaip suinteresuotosios šalys gali gauti šią informaciją?

3.3. Tiekimo grandinės kontrolės sistemų patikros

Aiškiai apibrėžta, kas turi būti patikrinta visoje tiekimo grandinėje nuo kirtimo iki eksporto. Patikros metodika aprašyta dokumentuose, pagal šią metodiką užtikrinamas sistemingas, skaidrus, įrodymais pagrįstas, reguliarus ir visas apibrėžties dalis apimantis patikros procesas, numatyta reguliariai ir neatidėliojant sutikrinti kiekvieno grandinės etapo duomenis.

Ar patikros metodika apima visų tiekimo grandinės kontrolės priemonių patikras?

Ar tai aiškiai nurodyta patikros metodikoje?

Kaip įrodoma, kad tiekimo grandinės kontrolės priemonių patikros atliktos?

Ar aiškiai apibrėžtos ir įgyvendinamos institucijų funkcijos ir pareigos?

Ar tiekimo grandinės kontrolės patikros rezultatai skelbiami viešai? Kaip suinteresuotosios šalys gali gauti šią informaciją?

3.4. Pažeidimai

Pažeidimų sistema suteikia galimybę administruoti visus teisėtumo tikrinimo reikalavimo pažeidimus. Nustatytos galiojančios veiksmingos priemonės, pagal kurias, nustatčius pažeidimus, reikalaujama imtis tinkamų taisomųjų veiksmų ir jie įgyvendinami.

Ar patikros sistemoje nustatytas minėtas reikalavimas?

Ar parengta pažeidimų administravimo sistema? Ar ji taikoma praktiškai?

Ar tinkamai registruojami pažeidimai ir priimti taisomieji veiksmai? Ar vertinamas taisomųjų veiksmų veiksmingumas?

Kokia informacija apie nustatytus pažeidimus skelbiama viešai?

3.5. Skundai

Skundų sistema suteikia galimybę nagrinėti visus su teisėtumo tikrinimu susijusius skundus.

Ar parengta skundų sistema, kuria gali naudotis visos suinteresuotosios šalys? Ar už patikrą atsakinga organizacija turi sistemą, pagal kurią iš suinteresuotųjų subjektų arba nepriklausomo stebėtojo gaunami skundai ir į juos atsakoma/ Ar už patikrą atsakinga organizacija turi sistemą, pagal kurią iš gaunami Vyriausybės pareigūnų nustatyti pažeidimai ir į juos atsakoma?

Ar aišku, kaip priimami, registruojami, perduodami nagrinėti aukštesniu lygmeniu (prireikus) ir sprendžiami skundai?

4. LICENCIJAVIMAS

Atsakomybė už FLEGT licencijų išdavimą Liberijoje tenka licencijas išduodančiai institucijai. FLEGT licencijos išduodamos kiekvienai siuntai atskirai.

4.1. Organizacija

Kokiai organizacijai pavesta išduoti FLEGT licencijas?

Ar aiškiai apibrėžtos ir viešai paskelbtos licencijas išduodančios institucijos ir jos personalo funkcijos, susijusios su FLEGT licencijų išdavimu?

Ar nustatyti licencijas išduodančios institucijos personalo kompetencijos reikalavimai ir vidaus kontrolės priemonės?

Ar licencijas išduodanti institucija turi tinkamų išteklių jai pavestoms užduotims vykdyti?

4.2. FLEGT licencijų išdavimas

Ar licencijas išduodanti institucija laikosi dokumentuose aprašytų licencijų išdavimo procedūrų?

Ar šios procedūros skelbiamos viešai, nurodant mokėtinus mokesčius?

Ar yra įrodymų, kad šios procedūros tinkamai taikomos praktikoje?

Ar tinkamai registruojamos išduotos licencijos ir atsisakymo jas išduoti atvejai?

Ar iš įrašų aiškiai matyti, kuo remiantis išduotos licencijos?

Ar aiškiai nustatyti licencijų išdavimo reikalavimai ir apie juos pranešta eksportuotojui?

Ar eksportuotojai visiškai supranta FLEGT licencijų išdavimo kriterijus?

Kokia informacija apie išduotas licencijas skelbiama viešai?

4.3. Užklausų dėl išduotų licencijų tvarkymo procedūros

Ar Sąjungos valstybių narių kompetentingos institucijos gali gauti paaiškinimų apie išduotas FLEGT licencijas?

Ar nustatytos aiškios licencijas išduodančios institucijos ir Sąjungos kompetentingų institucijų ryšių palaikymo procedūros?

Ar vietiniai arba tarptautiniai suinteresuotieji subjektai gali teirautis apie išduotas FLEGT licencijas?

4.4. Skundų nagrinėjimo mechanizmas

Parengtas skundų ir ginčų dėl licencijų nagrinėjimo mechanizmas. Šis mechanizmas tinkamas visiems skundams dėl licencijavimo schemos veikimo nagrinėti.

Ar įdiegtas ir visoms suinteresuotosioms šalims prieinamas dokumentuose aprašytas skundų nagrinėjimo mechanizmas?

Ar aišku, kaip priimami, registruojami, perduodami nagrinėti aukštesniu lygmeniu (prireikus) ir sprendžiami skundai?

5. NEPRIKLAUSOMO SISTEMOS AUDITO NUOSTATOS

Nepriklausomo sistemos audito įstaiga (NSAI) – nuo Liberijos miškų sektoriaus reguliavimo institucijų nepriklausoma institucija. Jos paskirtis – užtikrinti FLEGT licencijavimo schemos patikimumą garantuojant, kad visi TTS aspektai būtų įgyvendinami taip, kaip numatyta.

5.1. Institucinės priemonės

5.1.1. Institucijos skyrimas

Liberija oficialiai įteisimo NSAI funkciją ir sudaro sąlygas ją vykdyti veiksmingai ir skaidriai.

5.1.2. Nepriklausomumas nuo kitų TTS elementų

Organizacijos ir asmenys, dalyvaujantys miško išteklių valdymo arba reglamentavimo procesuose, aiškiai atskirti nuo organizacijų ir asmenų, dalyvaujančių nepriklausomo audito procese.

Ar vyriausybė dokumentuose aprašė nepriklausomos audito įstaigos nepriklausomumo reikalavimus?

Ar nustatytas reikalavimas, kad abiejų Šalių organizacijos arba asmenys, kurie turi komercinių interesų arba atlieka institucinę funkciją miškų sektoriuje, negali vykdyti nepriklausomos audito įstaigos funkcijos?

5.1.3. Nepriklausomos audito įstaigos skyrimas

Nepriklausoma audito įstaiga paskirta taikant skaidrų mechanizmą; taikomos aiškios viešai paskelbtos jos veiklos taisyklės.

Ar vyriausybė viešai paskelbė nepriklausomo auditoriaus veiklos sąlygas?

Ar vyriausybė dokumentuose aprašė ir viešai paskelbė nepriklausomos audito įstaigos skyrimo procedūras?

5.1.4. Skundų nagrinėjimo mechanizmas

Parengtas skundų ir ginčų dėl nepriklausomos audito įstaigos nagrinėjimo mechanizmas. Šis mechanizmas tinkamas visiems skundams dėl licencijavimo schemos veikimo nagrinėti.

Ar įdiegtas ir visoms suinteresuotosioms šalims prieinamas dokumentuose aprašytas skundų nagrinėjimo mechanizmas?

Ar aišku, kaip priimami, registruojami, perduodami nagrinėti aukštesniu lygmeniu (prireikus) ir sprendžiami skundai?

5.2. Nepriklausoma audito įstaiga

5.2.1. Organizaciniai ir techniniai reikalavimai

Nepriklausoma audito įstaiga yra nepriklausoma nuo kitų teisėtumo tikrinimo sistemos elementų ir veikia pagal dokumentuose aprašytą valdymo sistemą, vykdydama veiksmus ir procedūras, atitinkančias tarptautiniu mastu pripažintą gerąją patirtį.

Ar nepriklausoma audito įstaiga veikia pagal dokumentuose aprašytą valdymo sistemą, atitinkančią standarto ISO 17021 gairių arba panašių standartų reikalavimus?

5.2.2. Audito metodika

Nepriklausomo audito metodika grindžiama įrodymais, patikros atliekamos tiksliai ir reguliariai.

Ar nepriklausomo audito metodikoje nustatyta, kad visos išvados turi būti pagrįstos objektyviais TTS veikimo įrodymais?

Ar metodikoje nustatyti didžiausi leidžiami kiekvieno TTS elemento tikrinimo laiko intervalai?

Ar vyriausybė užtikrina, kad nepriklausoma audito įstaiga galėtų gauti informacijos ir turėtų išteklių savo funkcijoms veiksmingai atlikti?

5.2.3. Audito sritis

Nepriklausoma audito įstaiga veikia pagal veiklos sąlygas, kuriose aiškiai nurodyta, kas turi būti stebima, ir kurios apima visus sutartus FLEGT licencijų išdavimo reikalavimus.

Ar nepriklausomo audito metodika apima visus TTS elementus ir ar joje aprašytos pagrindinės veiksmingumo patikros?

5.2.4. Ataskaitų teikimo reikalavimai

Nepriklausoma audito įstaiga Jungtiniam Susitarimo įgyvendinimo komitetui teikia pirminę ataskaitą. Nepriklausomos audito įstaigos ataskaitos ir visi taisomieji veiksmai aptariami komitete.

Ar nepriklausomos audito įstaigos veiklos sąlygose nustatyti ataskaitų teikimo reikalavimai ir šių ataskaitų teikimo dažnumas?

Ar auditoriaus veiklos sąlygose ir Jungtinio Susitarimo įgyvendinimo komiteto darbo tvarkos taisyklėse nurodoma audito išvadų skelbimo tvarka?

6. EUROPOS SAJUNGOJE ĮDIEGTOS FLEGT LICENCIJŲ PRIPAŽINIMO SISTEMOS VERTINIMO KRITERIJAI

FLEGT reglamente ir susijusiose jo įgyvendinimo priemonėse nustatytos FLEGT licencijavimo schemas diegimo procedūros, įskaitant procedūras, kurias taikant galima tikrinti, ar į laisvą apyvartą Sąjungos teritorijoje skirtiems išleisti Liberijos medienos produktams išduotos FLEGT licencijos. Be to, pagal šias procedūras reikalaujama, kad Sąjungos valstybės narės paskirtų už tai atsakingas kompetentingas institucijas.

Kadangi naujos priemonės įdiegtos konkrečiai siekiant įgyvendinti FLEGT schemą, vertinant nagrinėjamas Sąjungos pasirengimas tikrinti FLEGT licencijas.

Ar kiekvienoje Sąjungos valstybėje narėje tinkamai nustatytos kompetentingos institucijos? Ar ši informacija skelbiama viešai?

Ar kiekvienoje Sąjungos valstybėje narėje nustatytos FLEGT licencijų tvarkymo procedūros? Ar šios procedūros skelbiamos viešai?

Ar Sąjungos valstybėse narėse sukurti tinkami teisės aktai ir reglamentavimas, kai, valstybių narių vertinimu, tai yra būtina?

Ar kompetentingos institucijos ir muitinė nustatė ryšių palaikymo priemones?

Ar nustatytos procedūros, kad Sąjunga arba bet kuris Europos Sąjungos skirtas asmuo ar įstaiga galėtų naudotis tinkamais dokumentais ir duomenimis ir būtų išvengta bet kokių problemų, galinčių kliudyti FLEGT licencijavimo schemei tinkamai veikti?

Ar nustatytos procedūros, skirtos suteikti galimybę nepriklausomam auditoriui naudotis visais tinkamais dokumentais ir duomenimis?

Ar Sąjungos valstybės narės ir Europos Komisija susitarė dėl ataskaitų rengimo būdų? Ar parengtos šių ataskaitų skelbimo procedūros?

Ar taikant procedūras numatytas atvejais, kai nepripažįstamos FLEGT licencijas turinčios prekės? Ar nustatytos procedūros, skirtos pranešti apie visus licencijų pažeidimus ir kovoti su nusikaltimais?

Ar paskelbta informacija apie baudas už įvairius pažeidimus?

VII PRIEDAS

ĮGYVENDINIMO TVARKARAŠTIS

Šiame tvarkaraštyje nurodyti svarbiausi SPS įgyvendinimo etapai. Susitarus dėl SPS ir jį parafavus, bus pradėtos rengti sistemos, bus toliau tobulinamas teisinis pagrindas, stiprinami pajėgumai ir taikomos kitos papildomos priemonės, būtinos, kad būtų sukurta veiksmingai, tinkamai veikianti nacionalinė teisėtumo tikrinimo sistema. Tačiau SPS ratifikavimas gali užtrukti ir kol SPS nebus ratifikuotas abiejų šalių ir neįsigalios, kaip apibūdinta Susitarimo 31 straipsnyje, Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas nebus suformuotas ir atitinkami ataskaitų teikimo ir stebėjimo įsipareigojimai nebus vykdomi. Iki ratifikavimo bus sukurtas dialogo palaikymo mechanizmas (19 straipsnis). Kaip nurodyta orientaciniame tvarkaraštyje, 2011 m. suplanuota veikla prasidės kai tik SPS bus parafuotas.

Pagrindiniai rezultatai	Svarbiausia veikla	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		Parengiamasis etapas			Įgyvendinimo etapas			
Sukuriama SPS įgyvendinimo struktūra	Sukuriama laikina ES ir Liberijos dialogo SPS klausimais struktūra (rengiant steigti Jungtinį Susitarimo įgyvendinimo komitetą) Sukuriamas laikinas suinteresuotųjų šalių komitetas (pvz., Derybų dėl SPS iniciatyvinis komitetas)	X X						
	JSĮK įsteigimas		X					
	JSĮK ataskaitų teikimo mechanizmo kūrimas		X					
	Rengiamos metinės ataskaitos		X	X	X	X	X	X
	Nustatomos JSĮK procedūros		X					
Nacionalinės už įgyvendinimą atsakingos institucijos: Sukuriamas įvairių departamentų veiklos koordinavimo mechanizmas Sukuriamas už SPS įgyvendinimo stebėjimą atsakingas nacionalinis suinteresuotųjų šalių komitetas			X X					

Pagrindiniai rezultatai	Svarbiausia veikla	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Liberijos licencijų išdavimo departamentas ir jo darbuotojai pasirenę pradėti veiklą			X				
Geresni gebėjimai	Išsamus penkerių metų mokymo ir investicijų planas	X						
	Gebėjimų stiprinimo investicijų plano vykdymas			X	X	X	X	X
	Privačiam su prekyba susijusiam sektoriui rengiamas mokymas		X	X	X			
	Pagalba individualiems kirtėjams		X	X	X	X	X	
	Pagalba pilietinei visuomenei stiprinti bendruomenių gebėjimus	X	X	X	X	X	X	
Sukurtas finansinis mechanizmas ir skirti ištekliai veiksmingam SPS įgyvendinimui užtikrinti	Sukurtas mechanizmas, pagal kurį koordinuojama ir teikiama išorės pagalbos teikėjų ir nacionalinė parama įgyvendinant SPS	X	X					
	Sukuriamas trumpalaikis ir ilgalaikis įgyvendinimo planas, kuriuo siekiama pasinaudoti galimais paramos SPS veiksmams šaltiniais Užtikrinama parama	X	X					
	Užtikrinamas ilgalaikis tvarus nacionalinis finansavimas TTS veikimui remti						X	X
Teisėtumo tikrinimo sistema: nustatomas teisėtumo tikrinimas	Rengiamos sistemos							
	Peržiūrima PGS, kad būtų įtraukti SPS reikalavimai		X	X				
	Rengiamos teisėtumo tikrinimo procedūros, į kurias įtraukiami nauji reguliavimo reikalavimai		X	X				
	Rengiamos duomenų valdymo sistemos, kad būtų įtraukti SPS reikalavimai		X	X				
	Rengiamos išsamios procedūros ir gairės dėl paliktų rąstų ir konfiskuotos medienos		X	X				

Pagrindiniai rezultatai	Svarbiausia veikla	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Išsamios importuotai medienai taikomos procedūros ir gairės		X	X				
	Vietinė rinka ir neoficialus sektorius įtraukiami į TTS					X		
	Žemės ūkio produktai (kaučiukmedžio mediena ir kita miško želdinių mediena) įtraukiami į TTS			X				
	Stiprinamos institucijos							
	Sudaroma sutartis su išorės paslaugų teikėju (IPT)		X					
	Paslaugų sutarčiai prižiūrėti paskiriama vyriausybės įstaiga	X						
	IPT kuria ir valdo LPD (ir bendradarbiauja su MPT darbuotojais, komandiruotais IPS)		X	X	X	X	X	
	Atsižvelgdamas į išsamias procedūras IPT stiprina už teisėtumo tikrinimą atsakingų vyriausybės įstaigų gebėjimus			X	X			
MPT tikrinimo funkcijos perduodamos LPD (į sutartį įtraukiamas funkcijų perdavimas svarbiausiais etapais)						X	X	
Teisėtumo tikrinimo sistema: nustatoma licencijavimo tvarka	LPD parengia licencijų išdavimo procedūras		X					
	Laipsniškai panaikinami leidimai eksportuoti ir LLID pradeda taikyti naująją licencijavimo schemą			X				
	Išduodamos eksportui į ES ir kitas rinkas skirtos FLEGT licencijos				X	X	X	X
	Nustatomi ryšių palaikymo su ES kompetentingomis institucijomis mechanizmai			X				
Teisėtumo tikrinimo sistema: nustatomas nepriklausomas auditas	Sudaroma sutartis su nepriklausoma audito įstaiga		X					
	Su JSIK sutariama dėl veiklos procedūrų ir jos parengiamos			X				
	Atliekamas nepriklausomas auditas ir skelbiamos ataskaitos			X	X	X	X	X

Pagrindiniai rezultatai	Svarbiausia veikla	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
FLEGT licencijos priimamos ES	TTS ir ES procedūrų veikimo išorės vertinimas; prireikus – pataisymai (žr. VI priedą)			X				
	JSĮK patvirtina datą, nuo kurios ES pradeda priimti FLEGT licencijas			X				
	TTS tinkamai veikia, ES priima licencijas				X			
Sukuriamas pilietinės visuomenės naudojamas stebėjimo mechanizmas	Pilietinės visuomenės gebėjimų stiprinimas, kad galėtų užtikrinti stebėjimą		X	X				
	Išsamiai apibūdinamos pilietinės visuomenės stebėjimo procedūros		X					
	Sukuriamas pilietinės visuomenės stebėjimo mechanizmas			X	X	X	X	X
Tobulinamas teisės aktų vykdymo užtikrinimas ir reguliavimo pagrindas	Priimami bendruomenių miškų įstatymai Atnaujinama teisėtumo apibrėžtis		X	X				
	Priimami individualių kirtėjų įstatymai Atnaujinama teisėtumo apibrėžtis		X	X				
	Priimamas įstatymas dėl pagal koncesijos sutartį perleistose teritorijose paliktų rąstų			X				
	Priimami įstatymai dėl tranzitu vežamos medienos Nustatomos išsamios tranzitu vežamai medienai taikomos procedūros ir gairės		X	X				
	Priimami įstatymai dėl importuojamos medienos			X				
	Priimami įstatymai dėl konfiskuotos medienos			X				
	Tobulinamos socialinių susitarimų rengimo procedūros ir kitų socialinių klausimų ir aplinkos apsaugos nuostatos		X	X				

Pagrindiniai rezultatai	Svarbiausia veikla	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Keičiama teisėtumo apibrėžtis			X				X
	Atsižvelgiant į TTS įgyvendinimo praktinę patirtį keičiami į teisėtumo apibrėžtį įtraukti įstatymai						X	
	Stiprinami teisės aktų vykdymo užtikrinimo pajėgumai			X	X	X		
Nustatomas vietinės rinkos reguliavimo ir stebėjimo pagrindas	TTS nustatomos vietinės rinkos teisėtumo tikrinimo procedūros (įtraukiama į teisėtumo tikrinimą ir į PGS)			X	X			
	Duomenų rinkimo sistemos kūrimas				X			
	Neoficialaus sektoriaus indėlio į šalies (vietos) ekonomiką vertinimas (vėliau bus sukurtas nuolatinio stebėjimo mechanizmas)						X	
	Individualiems kirtėjams skirtas mokymas, kad jie laikytųsi naujų įstatymų ir procedūrų			X	X	X	X	X
SPS poveikio stebėjimas	Atrenkama (-os) pirminius tyrimus atliksianti (-čios) stebėjimo organizacija (-os)		X					
	JSĮK parengia stebėjimo pagrindą		X					
	Įprastas stebėjimas ir ataskaitų teikimas JSĮK			X	X	X	X	X
Informavimas	Parengiamas (P) ir įgyvendinamas (I) visuomenės informuotumo didinimo planas		P	I	I	I	I	I
	Prekybos partneriams skirti renginiai, per kuriuos supažindinama su medienos, kuriai išduotos FLEGT licencijos, privalumais			X		X		X
	Svetainės, kuriose viešai skelbiama informacija, ir gebėjimai (žr. IX priedą)	X	X	X				
	Socialinių susitarimų rengimo gairės	X	X				X	

Pagrindiniai rezultatai	Svarbiausia veikla	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Įvairioms suinteresuotosioms šalims skirtos tikslinės gairės dėl atitikties TTS		X	X	X	X		
	SPS stebėjimas ir JSĮK ataskaitų skelbimas		X	X	X	X	X	X

VIII PRIEDAS

PAPILDOMOS PRIEMONĖS

1. APLINKYBĖS

2006 m. metais panaikinus Jungtinių Tautų sankcijas dėl medžių kirtimo, Liberijos miškų sektorius atsigauna ir jame pastebima plėtros ženklų. Parengtas naujas teisinis pagrindas, nustatytos miško teritorijos, kurios turi saugomos, kuriose gali būti atliekami miško kirtimo darbai ir kuriomis gali naudotis bendruomenės. Parengti nauji reglamentai, kuriais reglamentuojamas neoficialus sektorius, kuriame kirtimo darbus grandininiais pjūklais atlieka individualūs kirtėjai ir mediena teikiama daugiausia vietinei rinkai.

Rengiant SPS, 2010 m. gruodžio mėn. atlikus vyriausybės tarnybų, privačiojo sektoriaus ūkinės veiklos vykdytojų ir pilietinės visuomenės pajėgumų atlikti naujoje teisinėje ir politikos sistemoje nustatytas funkcijas vertinimą, prieita prie išvados, kad faktiniai pajėgumai neatitinka nustatytų funkcijų. Kad šiame Susitarime apibūdinta teisėtumo tikrinimo sistema (TTS) tinkamai veiktų, būtina stiprinti reguliavimo funkcijų vykdymo pajėgumus ir atnaujinti šio Susitarimo II priede apibūdintas sistemas.

Kaip nurodyta šio Susitarimo 15 straipsnio 1 dalyje, bendradarbiaudama su Sąjungos valstybėmis narėmis, Europos Komisija ir kitais vystymosi partneriais, Liberija taikys papildomas priemones, kad šis Susitarimas būtų veiksmingai įgyvendinamas. Minėtomis priemonėmis bus siekiama:

- a) sukurti už įgyvendinimą atsakingas struktūras, kad būtų užtikrintas veiksmingas koordinavimas;
- b) stiprinti svarbiausių suinteresuotųjų šalių pajėgumus;
- c) sukurti teisėtumo tikrinimo sistemą;
- d) stiprinti teisinį ir reguliavimo pagrindą;
- e) stebėti prekybą mediena šalies viduje ir jos svarbą šalies ekonomikai;
- f) stebėti SPS poveikį, įskaitant poveikį bendruomenėms ir privačiojo sektoriaus ūkinės veiklos vykdytojams;
- g) stebėti SPS įgyvendinimą;
- h) palaikyti ryšius su nacionaliniais ir tarptautiniais suinteresuotaisiais subjektais;
- i) atnaujinti miškų sektoriaus strateginį pagrindą.

Toliau nurodytos galimos papildomos priemonės. Pirmaisiais SPS įgyvendinimo etapais šioms priemonėms bus parengti išsamūs veiksmų planai, įskaitant investicijų tvarkaraščius.

2. UŽ ĮGYVENINIMĄ ATSAKINGOS STRUKTŪROS

Bus sukurtas institucijų pagrindas, kad į SPS įgyvendinimo procesą įtrauktos vyriausybės ir nevyriausybės įstaigos veiktų sklandžiai ir būtų derinami jų veiksmai. Remiantis esamu institucijų pagrindu, Miškininkystės plėtojimo tarnyboje (MPT) bus sukurti du nauji

departamentai: Liberijos patikrų departamentas (LPD) ir Liberijos licencijų išdavimo departamentas (LLID). Pirmaisiais metais daugiausia dėmesio bus skiriama vyriausybės agentūrų veiksmų koordinavimui ir esamų departamentų naujų funkcijų vykdymo pajėgumų stiprinimui. Be to, per pirmus įgyvendinimo metus bus sukurta struktūra, atsakinga už sutarties dėl užsakomųjų tikrinimo paslaugų ir (arba) dėl priežiūros grandinės sistemos valdymą. Rengiantis įgyvendinimui prioritetu bus laikoma techninė parama numatant ir stiprinant pajėgumus (pvz., darbuotojų pareigų aprašymas, darbuotojų samdymas, ekspertų samdymas ir ryšių tarp įvairių MPT agentūrų ir kitų agentūrų, pvz., Aplinkos apsaugos agentūros ir Prekybos ir pramonės ministerijos, Darbo ministerijos, Žemės ūkio ministerijos ir Finansų ministerijos (Koncesijų tarnybos ir Muitinės tarnybos) palaikymas).

3. PAJĖGUMŲ STIPRINIMAS

Būtina stiprinti visų įgyvendinant SPS dalyvaujančių šalių pajėgumus. Planuojant veiksmus turėtų būti atsižvelgiama į jau teikiamą ir numatytą paramą sektoriams, kaip nurodyta šio Susitarimo 15 straipsnyje. Stiprinant pajėgumus: a) vyriausybės agentūroms, visų pirma MPT, Aplinkos apsaugos agentūrai ir muitinei rengiamas techninio pobūdžio mokymas; b) organizuojamas mokymas MPT darbuotojams, dirbantiems su išorės paslaugų teikėju; c) rengiamas mokymas pilietinės visuomenės grupėms, kad jos galėtų stebėti TTS veikimą ir padėtų bendruomenėms dalyvauti su miškininkyste susijusiuose veiksmuose; d) teikiama pagalba vietos kirtėjų grupėms jungtis į kooperatyvus ir įgyti techninių įgūdžių; e) rengiamas mokymas su TTS susijusios informacijos valdymo tema ir stiprinami gebėjimai atlikti įprastą analizę ir skelbti informaciją apie sektorių; ir f) pasitelkiant technologijas ir teikiant tinkamą įrangą, programinę ir ryšių palaikymo įrangą stiprinami pajėgumai.

Siekdama atlikti svarbią pajėgumų stiprinimo užduotį ir atsižvelgdama į 2010 m. gruodžio mėn. atliktos analizės rezultatus dėl pajėgumų trūkumo, Liberija parengia išsamų penkerių metų mokymo planą, į kurį įtraukiamos vykdomos arba suplanuotos iniciatyvos, atskiriamas už tikrinimą ir (arba) PGS atsakingo paslaugų teikėjo rengiamas mokymas darbo vietoje ir kitokio pobūdžio mokymas, taip pat nustatoma, koks mokymas gali būti rengiamas pagal dabartines iniciatyvas ir kokio papildomo mokymo reikia atsižvelgiant į SPS reikalavimus; taip pat parengiama tokio plano sąmata.

Be to, Liberija parengia penkerių metų investicijų planą, kuriame nustatoma būtina įranga ir jos eksploataavimo išlaidos, biuro patalpų statyba arba atnaujinimas ir eksploataavimas, paslaugų teikėjo investicijos siekiant galutinai perduoti sistemą, pagal dabartines iniciatyvas vykdomos investicijos ir investicijos, kurioms būtinas papildomas finansavimas. Kaip nurodyta 15 straipsnyje, šalys bendradarbiauja ir laikosi esamų susitarimų, kad būtų užtikrinti pajėgumų stiprinimui reikalingi ištekliai.

4. FINANSAVIMO MECHANIZMAI

Turės būti parengti išsamūs šiame priede nurodytų priemonių įgyvendinimo biudžetai ir numatytas finansavimas. Bus numatytas Liberijos iš savų išteklių skiriamas įnašas, nustatyta,

kokios pagalbos reikės iš pagalbos teikėjų, nustatyti ir įtraukiami galimi pagalbos teikėjai. Svarbiausios priemonės gali būti šios:

- a) nustatyti finansinės paramos teikimo mechanizmą;
- b) parengti išsamų trumpalaikį ir ilgalaikį biudžetą ir išsamius SPS įgyvendinimo finansavimo pasiūlymus bei šaltinius;
- c) nustatyti, kokį įnašą Liberija skiria iš savo išteklių ir kokios Sąjungos ir kitų vystymosi partnerių paramos reikės, įskaitant prireikus esamų paramos teikėjų teikiamos paramos koordinavimą;
- d) užtikrinti finansavimą.

5. TTS KŪRIMAS

Liberijos TTS bus kuriama remiantis jau esančiomis ir veikiančiomis struktūromis. Parama būtina siekiant atnaujinti sistemas, kuriomis užtikrinama, kad būtų laikomasi II priede nustatytos teisėtumo apibrėžties pagal tame pačiame priede nurodytas procedūras. Papildomomis priemonėmis siekiama sutelkti dėmesį į veiksmus, būtinus įvairių vyriausybės agentūrų funkciniam pajėgumams nustatyti ir nepriklausomam auditui numatyti. Priemonėmis bus siekiama nustatyti teisėtumo tikrinimo funkciją, FLEGT licencijavimo schemą, nepriklausomo audito funkciją ir dabartinės PGS atnaujinimą, kad būtų atsižvelgta į TTS reikalavimus.

5.1. Teisėtumo tikrinimo sistemos kūrimas

Liberija su išorės paslaugų teikėju sudarys penkerių metų trukmės sutartį dėl teisėtumo tikrinimo ir PGS kūrimo, eksploatavimo ir perdavimo. Svarbiausias užduoties aspektas – stiprinti atitinkamų vyriausybės agentūrų funkcinis pajėgumus. Išorės paslaugų teikėjas tiesiogiai bendradarbiaus su komandiruotais MPT darbuotojais, kurie ilgainiui taps LPD darbuotojais. Svarbiausios priemonės gali būti šios:

- a) bendradarbiauti su kvalifikuotu kliento atstovu ir padėti paslaugų teikėjui rengti išsamias specifikacijas ir sutarties dokumentus ir padėti laikytis atrankos procedūrų;
- b) skatinti teikti paslaugų teikimo paraiškas, sudaryti tinkamiausių paraiškų sąrašą ir jas vertinti;
- c) derėtis su paslaugų teikėju dėl sutarties, grindžiamos principu „sukurti, eksploatuoti ir perduoti“;
- d) perkelti atitinkamus MPT darbuotojus į paslaugų teikėjo įmonę;
- e) sukurti paslaugų teikėjo priežiūros sistemą ;
- f) kurti ir eksploatuoti šio Susitarimo II priede apibūdintą TTS;
- g) darbus lėptpjūvėje ir kaučiukmedžio skiedrų gamybą įtraukti į PGS;
- h) importuotą medieną ir konfiskuotą medieną įtraukti į PGS;
- i) išplėsti TTS, kad būtų įtraukta vietinei rinkai skirta mediena;
- j) paslaugų teikėjo eksploatuojamas sistemas perduoti MPT.

5.2. Liberijos licencijų išdavimo departamento kūrimas

MPT steigia licencijų išdavimo departamentą, kuris bus atsakingas už FLEGT licencijų išdavimą eksportuojamiems produktams. Bus parengtos išsamios FLEGT licencijų išdavimo procedūros ir

užtikrintas jų derėjimas su eksporto procedūromis, pradėjus veikti FLEGT licencijavimo schemai bus laipsniškai panaikinta dabartinė eksporto leidimų sistema. Šioje srityje svarbiausios priemonės bus šios:

- a) prireikus pasitelkus ekspertų pagalbą bus rengiamos papildomos procedūros, kad dabartinė eksporto leidimų sistema būtų priderinta prie FLEGT licencijavimo schemas;
- b) MPT steigiamas už licencijų išdavimą atsakingas departamentas;
- c) įdarbinami darbuotojai ir patarėjas techniniais klausimais;
- d) rengiami įstatymai dėl eksporto licencijų;
- e) laipsniškai naikinami eksporto leidimai;
- f) išduodamos FLEGT licencijos;
- g) nustatomi ryšių palaikymo su ES kompetentingomis institucijomis mechanizmai.

5.3. Nepriklausomo audito mechanizmo kūrimas

Kaip nurodyta šio Susitarimo V priede, Liberija sudarys sutartį su nepriklausoma audito įstaiga (NAI), kad būtų užtikrintas sklandus TTS veikimas ir sistemų patikimumas, itin svarbus tarptautinėms rinkoms. Konsultuodamasi su Sąjunga ir laikydamasi viešojo pirkimo procedūrų bei V priede pateiktų gairių, Liberija sudarys sutartį su nepriklausoma audito įstaiga. Šioje srityje svarbiausios priemonės gali būti šios:

- a) skatinti teikti pasiūlymus nepriklausomam auditui atlikti, sudaryti tinkamiausių kandidatų sąrašą, atrinkti kandidatus ir derėtis su dalyviais;
- b) rengti išsamias nepriklausomos audito įstaigos veiklos procedūras, kurioms turi pritarti JSIG;
- c) atlikti nepriklausomą auditą;
- d) numatyti peržiūros ir ataskaitų teikimo pajėgumus.

5.4. TTS veikimo išorės vertinimas

Kaip nurodyta šio Susitarimo VI priede, prieš pradėdant iki galo taikyti licencijavimo schemą ir prieš ES valdžios institucijoms priimti FLEGT licencijas, bus atliktas nepriklausomas techninis TTS vertinimas. Svarbiausios priemonės gali būti šios:

- a) atlikti nepriklausomą TTS vertinimą, analizuoti rezultatus ir prireikus patobulinti sistemas;
- b) pranešti JSIK apie vertinimo rezultatus ir susitarti dėl datos, nuo kurios licencijavimo schema bus pradėti taikyti ir ES valdžios institucijos turės tikrinti FLEGT licencijas prieš prekėms patenkant į Sąjungos rinką.

6. TEISĖS AKTŲ VYKDYMO UŽTIKRINIMO IR REGULIAVIMO PAGRINDO STIPRINIMAS

Įgyvendindama TTS, Liberija tuo pačiu vertins reguliavimo ir teisės aktų vykdymo užtikrinimo sistemos veiksmingumą ir miškininkystės sektoriui taikomo teisinio pagrindo nuoseklumą ir prireikus imsis taisomųjų veiksmų. Rengiant teisėtumo apibrėžtį, konsultuojantis ir atliekant patikras vietoje išryškėjo tam tikri trūkumai įstatymuose, kuriuos reikės pakeisti, kad ūkinės veiklos vykdytojams nekiltų neaiškumų. Svarbiausios priemonės gali būti šios:

- a) praėjus penkeriems metams nuo TTS įgyvendinimo pradžios atlikti reguliavimo peržiūrą, kad būtų nustatyti praktiniai su taikymu ir teisėtumo tikrinimu susiję sunkumai;
- b) tobulinti šias teisinio pagrindo sritis: derybų dėl socialinių susitarimų gaires; bendruomenių miškų įstatymus; paliktų rąstų tvarkymo procedūras; dėl įstatymų pažeidimo konfiskuotos medienos tvarkymo procedūras; nepriklausomų sertifikavimo schemų įtraukimo į TTS gaires; nušalintų asmenų sąrašų rengimo procedūras; į perdirbimo įrenginius patekusios medienos atsekamumo procedūras; įstatymus dėl trečiųjų šalių prieigos į kitos šalies pagal koncesijos sutartį naudojamą teritoriją ir naudojimosi ištekliais; individualių kirtėjų įstatymus; įstatymus dėl medienos importo ir tranzitu vežamos medienos; PAV procesų tobulinimą ir poveikio aplinkai valdymą teritorijose, dėl kurių sudaryta sutartis;
- c) griežtinti įstatymus dėl kirtimo darbus atliekančių darbuotojų saugos irės;
- d) dėl įstatymų ir reglamentų pakeitimų prireikus priderinti šio Susitarimo II priede apibūdintą teisėtumo tikrinimo lentelę.

7. VIETINĖS MEDIENOS RINKOS (VMR) STEBĖJIMAS

Vietinė medienos rinka yra labai svarbi šalies ekonomikai, tačiau apie ją trūksta informacijos ir ji iš esmės yra nereguliuojama. Liberija priims naujus reglamentus, kad būtų lengviau bendradarbiauti su individualiais kirtėjais. Vietinei rinkai skirta gamyba bus įtraukta į TTS, šiuo metu į reguliavimo sistemą nepatenkančiame neoficialiame sektoriuje bus priimtos reguliavimo priemonės, kuriomis bus užtikrintas geresnis reglamentavimas, sąžininga prekyba ir aplinkos apsaugos priemonės. Svarbiausios priemonės gali būti šios:

- a) vietinės medienos rinkos organizavimas;
- b) su vietine medienos rinka susijusio teisinio pagrindo tobulinimas;
- c) informacinės sistemos kūrimas;
- d) vietinėje rinkoje parduodamos medienos tinkamos atsekamumo sistemos kūrimas;
- e) vietoje parduodamos medienos įtraukimas į TTS.

8. SPS POVEIKIO STEBĖJIMAS

Siekiant užtikrinti, kad SPS duotų laukiamų rezultatų, būtina stebėti, kokį poveikį SPS daro socialinei padėčiai, aplinkai ir rinkai, visų pirma nuo miškų priklausančioms bendruomenėms. Šioje srityje svarbiausios priemonės gali būti šios: parengti stebėjimo pagrindą, į kurį būtų įtrauktas orientacinis lygmuo ir sutarti rodikliai, apimantys šiuos elementus: vyriausybės struktūros tobulinimą; miško naudojimo teisių suteikimą; socialinius susitarimus ir naudos dalijimąsi su bendruomenėmis, kurioms daromas poveikis; reglamentuojamos medienos tūrį, palyginti su nereglamentuojamos medienos tūriu; teisės aktų vykdymo užtikrinimą; konfiskuotos medienos tūrį ir jos panaudojimą; gaunamas pajamas; gautų pajamų skyrimo bendruomenėms, kurioms daromas poveikis, veiksmingumą; Liberijos medienos rinkas ir SPS poveikį šalies konkurencingumui. JSİK parengs veiksmingą stebėjimo mechanizmą, kaip nurodyta šio Susitarimo X priede.

9. SPS ĮGYVENDINIMO STEBĖJIMAS

Atsakomybė už SPS įgyvendinimo stebėjimą iš esmės teks JSĮK. Komitetas peržiūrės nepriklausomos audito įstaigos ataskaitas ir imsis atitinkamų veiksmų, taip pat stebės SPS poveikį. Be to, kiti suinteresuotieji subjektai, įskaitant pilietinę visuomenę, stebės, kaip įgyvendinamas SPS ir taip padės užtikrinti įgyvendinimo veiksmingumą. Suinteresuotieji subjektai teiks ataskaitas JSĮK, o šis turės užtikrinti, kad nustatytoms problemoms spręsti būtų parengtas veiksmingas skundų nagrinėjimo mechanizmas. Svarbiausios priemonės gali būti šios:

- a) remti šio Susitarimo 16 straipsnyje apibūdintą nacionalinį stebėjimo komitetą, kuriame dalyvauja įvairios suinteresuotosios šalys, rengiant reguliarias atviras ir viešas konsultacijas SPS įgyvendinimo klausimais, per kurias suinteresuotieji subjektai galės teikti pastabas;
- b) pilietinės visuomenės atliekamas stebėjimas, įskaitant bendruomenės susirūpinimą keliančių klausimų kėlimą ir perdavimą LPD, LLID ir nepriklausomai audito įstaigai, nacionaliniam stebėjimo komitetui, kuriame dalyvauja įvairios suinteresuotosios šalys, ir JSĮK.

10. INFORMAVIMAS

Informacijos skleidimas svarbu įgyvendinant SPS ir atitaisant neigiamą sektoriaus reputaciją, susiformavusią dėl sudėtingų istorinių aplinkybių Liberijoje ir jos medienos sektoriuje. SPS suteikia galimybę siekti skaidrumo, atskaitomybės ir teisėtumo. Itin svarbu teikti informaciją apie vyriausybės pastangas gerinti miškų sektoriaus valdymą. SPS daro poveikį ne tik administracijai, bet ir įvairioms suinteresuotųjų subjektų grupėms ir plačiajai visuomenei, todėl būtina visa apimanti informavimo strategija, pagal kurią bus teikiama visa būtina informacija apie SPS, jo poveikį ir naudą ne tik ekonomikai, bet ir aplinkai ir socialinei padėčiai. Informuojant apie suplanuotus veiksmus ir SPS laimėjimus bus siekiama:

- a) skatinti dalyvavimą ir užtikrinti įvairių suinteresuotųjų šalių veiksmų darną;
- b) užtikrinti, kad informacija būtų viešai prieinama, taip sudarant palankesnes stebėjimo sąlygas;
- c) skatinti teigiamą Liberijos medienos įvaizdį tarptautinėje rinkoje;
- d) užtikrinti visuomenės paramą veiksams, Liberijos įgyvendinamiems skatinant tvarų miško išteklių valdymą ir nuo jų priklausančių bendruomenių vystymąsi; ir
- e) skatinti SPS teikiamą naudą suinteresuotiesiems subjektams ir plačiajai visuomenei.

Todėl Liberija rems priemones, kuriomis siekiama užtikrinti veiksmingą informavimą apie SPS užmojus ir rezultatus. Svarbiausios priemonės gali būti šios:

- a) parengti ir įgyvendinti informavimo strategiją, kad pasitelkiant šiuolaikines ir tradicines žiniasklaidos priemones būtų didinamas visuomenės informuotumas, kad visuomenė ir medienos prekybos sektorius būtų informuoti apie SPS įgyvendinimą ir jo poveikį bei naudą;
- b) nustatyti tinkamas tikslines grupes ir parengti kiekvienai tikslinei grupei skirtus konkrečius spausdintus ir elektroninius pranešimus apie SPS ir juos reguliariai atnaujinti;

- c) parengti keitimosi informacija pagrindą, kad informacija būtų nuosekliai skleidžiama vietos ir tarptautiniams partneriams, įskaitant šio pagrindo bendroje įgyvendinimo struktūroje buvimo vietos nustatymą;
- d) rengti perspektyviems prekybos partneriams skirtus renginius, per kuriuos supažindinama su medienos, kuriai išduotos FLEGT licencijos, privalumais;
- e) parengti pagrindą, pagal kurį atitinkamos vyriausybės įstaigos skelbtų informaciją, ir tenkinti prašymus suteikti informacijos laikantis Informacijos laisvės įstatymo, kaip nurodyta IX priede.

IX PRIEDAS

VIEŠAI PRIEINAMA INFORMACIJA IR SKAIDRUMO PRIEMONĖS

Atsižvelgiant į Liberijos vyriausybės norą įtvirtinti skaidrų ir atskaitingą gamtos išteklių valdymą, kaip rodo Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos (GPSI) nuoseklus įgyvendinimas, šalys sutaria, kad informacijos skelbimas ir kitos skaidrumo priemonės yra labai svarbios siekiant sėkmingai įgyvendinti SPS, kaip nurodyta šio Susitarimo 21 straipsnyje. Šiomis aplinkybėmis šalys įsipareigoja reguliariai skelbti visą suinteresuotiesiems subjektams aktualią ir SPS įgyvendinimą ir stebėjimą galinčią palengvinti informaciją. Šiame priede apibūdinama Liberijos vyriausybės skelbsima informacija arba pagal Informacijos laisvės įstatymą viešai prieinama informacija.

1. ĮPRASTA TVARKA SKELBSIMOS INFORMACIJOS KATEGORIJS

Toliau nurodyta informacija bus reguliariai viešai skelbiama, kaip apibūdinta 2010 m. Informacijos laisvės įstatymo 2.5 ir 2.6 dalyse. Atsižvelgiant į informacijos pobūdį ir tikslinę auditoriją, informacija gali būti skelbiama įvairiais kanalais, pvz.:

- a) interneto svetainėse;
- b) įgyvendinimo forume, kuriame dalyvauja įvairūs suinteresuotieji subjektai;
- c) viešuose posėdžiuose;
- d) spaudos konferencijose;
- e) per nacionalinę radiją ir laikraščiuose;
- f) bukletuose ir informaciniuose leidiniuose.

Kaip nurodyta VIII priede, bus parengta išsami informavimo strategija, pagal kurią naudojantis tinkamiausiomis priemonėmis visiems suinteresuotiesiems subjektams bus skelbiama informacija.

1.1. Konkrečiai su savanorišku partnerystės susitarimu susijusi informacija

- a) SPS ir visi jo priedai;
- b) Jungtinio Susitarimo įgyvendinimo komiteto rengiamos ataskaitos, į kurias turi būti įtraukta ši informacija:
 - Liberijoje išduotų FLEGT licencijų skaičius;
 - atmestų prašymų išduoti FLEGT licenciją skaičius;
 - FLEGT licencijavimo schemas pažeidimų atvejai Liberijoje ir priemonės šiai padėčiai ištaisyti;
 - į Sąjungą kasmet eksportuojamų medienos ir medienos produktų kiekiai;
 - Sąjungos gautų FLEGT licencijų skaičius;
 - pagal ES valstybes nares suskirstyti į Sąjungą importuotų medienos ir medienos produktų, kuriems išduotos FLEGT licencijos, kiekiai.
- c) nepriklausomos audito įstaigos parengtos ataskaitos;
- d) JSĮK veiklos procedūros;

- e) atmintinės ir kitos JSJK ataskaitos, įskaitant X priede nurodytus stebėjimo ir poveikio vertinimo tyrimus;
- f) už SPS stebėjimą atsakingo nacionalinio suinteresuotųjų šalių komiteto veiklos procedūros ir nuostatai;
- g) įvairiems suinteresuotiesiems subjektams skirtos gairės dėl atitikties TTS;
- h) socialinių susitarimų gairės.

1.2. Su miškų sektoriaus valdymu susijusi informacija

- a) Informacija apie miškų sektorių prižiūrinčias vyriausybės agentūras ir jų dokumentai, būtini laikantis informacijos skelbimo tvarkos, nurodytos 2010 m. Informacijos laisvės įstatymo 2.1–2.3 dalyse, kad tokia informacija būtų skelbiama įprasta tvarka, įskaitant:
 - Vyriausybės agentūros arba valdžios institucijos veiklą reglamentuojančius teisės aktus;
 - dabartinę politiką, procedūras ir taisykles;
 - biudžetą;
 - agentūros arba institucijos finansines ataskaitas;
 - organizacijos schemą, įskaitant pavaldumo ryšius;
 - svarbias sutartis;
 - institucijos arba jos pareigūnų sprendimų apskundimo procedūras;
 - direktorių valdybos sprendimus;
 - audito ataskaitas;
 - su miškų sektoriumi susijusias viešas pastabas, ataskaitas, strategijas ir vadovus, kaip nurodyta Miškų reformos įstatymo 18.15 dalyje.
- b) Visi Liberijos vyriausybės priimti įstatymai, reglamentai ir veiklos procedūros. Į šią kategoriją patenka visi reguliavimo pagrindo, nurodyto Liberijos teisėtumo apibrėžtyje, pateiktoje šio Susitarimo II priede, aspektai.

1.3. Informacija apie miško išteklių skirstymą

- a) išduotos miško licencijos, įskaitant medienos pardavimo sutartis (MPS), miško valdymo sutartis (MVS), susitarimus ir leidimus vykdyti veiklą ir perdirbti medienos produktus, įskaitant miško naudojimo leidimus (MNL) ir privataus naudojimo leidimus (PNL);
- b) žemės ūkio koncesiniai susitarimai, taikomi I priede išvardytiems produktams;
- c) su konkurencingu konkursu susiję dokumentai: išankstinių kvalifikacijos reikalavimų vertinimo komisijos ataskaita;
- d) sudarytos koncesijos sutartys;
- e) miškų bendruomenių ir visų sutarties ir (arba) leidimo turėtojų sudaryti socialiniai susitarimai;
- f) komunų miškų žemėlapiai ir jų plotai;
- g) visų sudarytų MPS, PNL, MNL ir MVS sąrašai ir žemėlapiai.

1.4. Informacija apie miško išteklių gamybą

- a) nukirstų miško išteklių, perdirbtų medienos produktų ir eksportuotų medienos produktų tūriai ir piniginės vertės (nustatytos pagal patvirtintą FOB (franko laivo denyje) kainų sąrašą), nurodyti kaip:
 - bendra metinė produkcija;
 - pagal rūšis suskirstyta produkcija pagal kiekvieną išteklių naudojimo licenciją.
- b) į Liberiją importuotos medienos ir medienos produktų tūris per metus arba per Liberiją tranzitu vežtos medienos tūris per metus.

1.5. Informacija apie miško mokesčius ir pajamas

- a) Visų su miškininkyste susijusių rinkliavų ir mokesčių mokėjimo tvarkaraštis;
- b) FOB kainos.

1.6. Informacija apie teisės aktų vykdymą pagal koncesijos sutartį perduotose teritorijose

- a) skirtos baudos ir jas sumokėjusiųjų sąrašai, baudų nesumokėjusių arba reikalavimų nesilaikančiųjų sąrašai;
- b) viešuose aukcionuose parduotų medienos produktų tūris per metus ir pardavimo piniginei vertė.

2. PAGAL INFORMACIJOS LAISVĖS ĮSTATYMĄ PRAŠOMA VIEŠAI PRIEINAMA INFORMACIJA

Galimybės susipažinti su šiame priede nurodyta informacija, įrašais arba dokumentais procedūros atitinka Informacijos laisvės įstatymo 3 skyriaus 3.1–3.14 dalyse nustatytas procedūras.

2.1. Informacija apie miško išteklių skirstymą

- a) su išankstiniais kvalifikacijos reikalavimais susiję dokumentai skelbiami gavus prašymą ir pasibaigus išankstinių kvalifikacijos reikalavimų vertinimo procesui
 - išankstinius kvalifikacijos reikalavimus atitikusių įmonių sąrašas.
- b) su konkurencingu konkursu susiję dokumentai viešai skelbiami gavus prašymą ir atrinkus laimėtoją ir apie konkurso rezultatus pranešus visiems dalyviams:
 - konkurso dokumentai;
 - paraiškų vertinimo komiteto ataskaita.
- c) asmenų, kuriems draudžiama vykdyti veiklą, sąrašas (t. y. asmenys, kuriems dėl užimamų pareigų draudžiama turėti komercinius kirtimo darbus atliekančių bendrovių akcijų);
- d) pažeidimus padariusių asmenų sąrašas (t. y. asmenys, negalintys vykdyti veiklos Liberijos miško kirtimo sektoriuje dėl jų dalyvavimo naudojant, valdant arba

kertant miško išteklius ir kartu naudojantis ginklais padedant arba kurstant pilietinius neramumus);

- e) asmenų, kurių veikla sustabdyta, sąrašas (t. y. asmenys, kurių veikla sustabdyta dėl finansinių išsipareigojimų, susijusių su miško išteklių naudojimu, nevykdymu);
- f) visi dokumentai, registrai ir informacija, susiję su patvirtintais veiklos arba miško valdymo planais;
- g) žemės, kuriai išduota miško išteklių naudojimo licencija, buvimo vieta ir nuosavybės teisės;
- h) miško išteklių savininkų vardai bei pavardės ir trumpas teritorijų, kurioms taikomos miško išteklių licencijos, apibūdinimas (teritorijos dydis ir miško išteklių rūšis).

2.2. Informacija apie miško išteklių gamybą

- a) kiekvienos pagal koncesijos sutartį perduotos naudoti kirtavietės galimų kirsti medžių tūris ir buvimo vieta;
- b) į Liberijos TTS duomenų bazę įtraukta informacija;
- c) vietinėje rinkoje kasmet sunaudojamų medienos produktų, suskirstytų pagal tipą ir rūšį, tūris.

2.3. Informacija apie perdirbimą

- a) registruotų perdirbimo įmonių sąrašas ir jų duomenys ryšiams;
- b) kiekvieno įmonės perdirbimo padalinio gamybos pajėgumai;
- c) per metus kiekvieno perdirbėjo perdirbtų rąstų, suskirstytų pagal rūšis ir produkto tipą, tūris.

2.4. Informacija apie miško mokesčius ir pajamas

- a) Finansų ministerijos apskaičiuotos miškų sektoriaus verslo subjektams tenkančios rinkliavos bei mokesčiai ir kiekvieno miško išteklių naudojimo sutarties turėtojo sumokėtos sumos;
- b) gautų lėšų sumos ir Bendruomenių miškų plėtojimo fondams vyriausybės išmokėtos sumos;
- c) gautų lėšų sumos ir Nacionalinio bendruomenių dalijimosi nauda patikos fondo išmokėtos lėšos;
- d) Patikos fondo gautų lėšų sumos ir Bendruomenių miškų plėtojimo komitetams išmokėtos sumos, susiskirstytos pagal projektus, datas ir bendruomenes, kurioms daromas poveikis;
- e) Visuomenės pateiktų skundų dėl Apskritis miškų plėtojimo fondo, Nacionalinio dalijimosi nauda patikos fondo arba bet kurio Bendruomenių miškų plėtojimo komiteto rezultatai.

2.5. Informacija apie teisės aktų vykdymą pagal koncesijos sutartį perduotose teritorijose

- a) MPT registruojami pažeidimai, išspręsti skundai ir nuosprendžiai, susiję su veikla pagal miško išteklių naudojimo licencijas;
- b) miško išteklių licencijos rinkliavų sąskaitos ir informacija apie apmokėjimą.

3. SUSIPAŽINIMO SU VIEŠA INFORMACIJA, ĮRAŠAIS IR DOKUMENTAIS PROCEDŪRA

Šis priedas atitinka Liberijos Informacijos laisvės įstatymo nuostatas, pagal kurias visos viešosios institucijos ir privatūs subjektai, naudojantys viešuosius išteklius ir naudą arba atliekantys viešąsias funkcijas, privalo nustatyti procedūras, pagal kurias visuomenė gali susipažinti su įvairia informacija.

MPT ir visos kitos viešosios agentūros jau parengė arba rengia visuomenės susipažinimo su informacija procedūras.

Kas šis priedas būtų tinkamai taikomas, turi būti parengtos ir patvirtintos prašymų susipažinti su informacija tenkinimo procedūros, gairės arba instrukcijos. Be to, įgyvendinant šį Susitarimą, toliau bus rengiamos LLID ir LPD taikomos ataskaitų teikimo ir viešo informacijos atskleidimo nuostatos.

X PRIEDAS

JUNGTINIO SUSITARIMO ĮGYVENDINIMO KOMITETO FUNKCIJOS

Taikydamos šio Susitarimo 19 straipsnį Šalys įsteigia stebėjimo ir sprendimų priėmimo instituciją, vadinamą Jungtiniu Susitarimo įgyvendinimo komitetu (JSĮK). JSĮK atsako už Susitarimo įgyvendinimo priežiūrą ir stebėjimą. JSĮK palengvina ryšius ir keitimąsi informacija, susijusia su šio Susitarimo veikimu. Jungtinis Susitarimo įgyvendinimo komitetas:

- a) vykdydamas su Susitarimo administravimu susijusias funkcijas:
 1. laikydamasis IX priedo nuostatų kasmet skelbia šio Susitarimo įgyvendinimo ataskaitą;
 2. atsižvelgęs į teisėtumo tikrinimo sistemos veikimo vertinimą ir remdamasis VI priede nurodytais vertinimo kriterijais rekomenduoja datą, nuo kada FLEGT licencijavimo schema turėtų pradėti veikti;
 3. stebi pažangą, padarytą siekiant šio Susitarimo tikslų ir įgyvendinant veiksmus, kurių įgyvendinimo laikas nustatytas, taip pat sprendžia kitus su Susitarimo įgyvendinimu susijusius klausimus;
 4. siūlo ir (arba) imasi priemonių Susitarimo veikimui gerinti;
 5. keičia Susitarimo priedus pagal Susitarimo 26 straipsnį;
 6. sprendžia bet kurios iš Šalių iškeltus jai rūpimus klausimus ir stengiasi išspręsti bet kokią įgyvendinant Susitarimo 10 straipsnį galintį kilti konfliktą;
 7. laikydamasis šio Susitarimo 24 straipsnio nuostatų sprendžia bet kurios iš Šalių iškeltus jai rūpimus klausimus ir stengiasi išspręsti bet kokią dėl skirtingos nuomonės galintį kilti konfliktą;
 8. skelbia ataskaitas ir atmintinę siekiant, kad JSĮK veikla būtų kuo skaidresnė;
- b) vykdydamas su Susitarimo stebėjimu ir vertinimu susijusias funkcijas:
 1. stebi bendrą Susitarimo įgyvendinimo pažangą, įskaitant teisėtumo tikrinimo sistemos veikimą;
 2. vykdo bendras misijas, kad būtų tikrinama, ar veiksmingai įgyvendinamas šis Susitarimas, ir, atsižvelgiant į turimą informaciją vertina jo poveikį;
 3. stebi padėtį rinkoje ir reguliariai praneša apie ją, prireikus užsako tyrimus ir, remdamasis rinkos tyrimais, pataria, kokių veiksmų reikia imtis;
 4. vertina socialinį ir ekonominį šio Susitarimo poveikį ir poveikį aplinkai, laikydamasis atitinkamos geros praktikos ir kriterijų, dėl kurių Šalys turi susitarti, ir sprendžia visas problemas, nustatytas atliekant peržiūras ir vertinimus;
 5. nustato įgyvendinant Susitarimą kylančius sunkumus ir siūlo tinkamas priemones jiems šalinti;
- c) vykdydamas su Susitarimo nepriklausomu auditu susijusias funkcijas:
 1. pagal V priedą tvirtina nepriklausomo audito procedūrų vadovą;
 2. peržiūri nepriklausomos audito įstaigos parengtas ataskaitas ir visus skundus apie FLEGT licencijavimo schemas veikimą abiejų Šalių teritorijose;
 3. nagrinėja ataskaitas arba su nepriklausomos audito įstaigos veikla susijusius skundus ir nustato veiksmus, kurių reikia imtis;

4. kaip nurodyta V ir IX prieduose, skelbia nepriklausomos audito įstaigos ataskaitas;
 5. kai reikia, stebi veiksmus, kurių imamasi sprendžiant nepriklausomos audito įstaigos nustatytas problemas;
- d) vykdydamas su Susitarimo įgyvendinimo ir stebėjimo dalyvių įtraukimu susijusias funkcijas:
1. teikia rekomendacijas dėl būtinybės stiprinti pajėgumus, kad Susitarimas būtų sėkmingai įgyvendintas ir, jei taikoma, dėl būtinybės stiprinti privačiojo sektoriaus ir pilietinės visuomenės pajėgumus ir dalyvavimą stebint, ar laikomasi su Liberijos miškų valdymu susijusių įstatymų ir reglamentų;
 2. imasi reikiamų priemonių susijusių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimui įgyvendinant šį Susitarimą skatinti;
 3. prireikus steigia darbo grupes ar kitas pagalbines grupes darbo srityse, kuriose būtina tam tikra patirtis arba suinteresuotųjų subjektų nuomonė.